

Št. 222 (20.850) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SOBOTA, 21. SEPTEMBRA 2013

1,20 €

Primorski dnevnik

Spet mutti Merkel ali kaj drugega?

RADO GRUDEN

Na jutrišnjih volitvah v Nemčiji ostaja samo še eno vprašanje. Ali bo »mutter« (mati) Angela Merkel tudi po osmih letih vladanja ostala na kancerskem položaju ali bo morda v zadnjem trenutku prišlo do zasuka, ki bi lahko prinesel tudi zelo presenetljiv razplet. Razlika med dvema možnima koalicijama - sedanjo črno-rumeno krščanskih demokratov in liberalcev - in koalicijo med socialdemokrati, Zelenimi in Levico je namreč minimalna.

Če se je še pred kratkim zdelo, da Merklovi, ki se lahko pohvali z marsikaterim dosežkom, nihče ne more odvzeti tretjega zaporednega mandata, pa so se zadeve začele močno spreminjati, ko so nekdanji demokristjani ustanovili evroskeptično Alternativo za Nemčijo, ki glasove odžira izključno krščanskim demokratom iz vrst CDU/CSU. Na drugi strani pa je celo vprašljiv ponovni vstop liberalcev v parlament. Ti so po napovedih na meji petih odstotkov, ki še zagotavljajo mesto v parlamentu. Stranka Angele Merkel ima res še izrazito prednost, saj naj bi dobila med 35 in 40 odstotki glasov, toda skupaj z liberalci lahko računa na največ 45 odstotkov. To pa bi bilo lahko premalo, saj naj bi približno ravno toliko dobila koalicija socialdemokratov (25 - 30 odstotkov), Zelenih (9 odstotkov) in Levice (8,5 odstotka).

Kdo bo prevladal med Angelo Merkel in Peerom Steinbrückom, bo odvisno tudi od volilne udeležbe in tudi od tega, koliko volivcev od skoraj 35 odstotkov še neodločenih Nemk in Nemcev bosta do jutri še prepričala Merklova ali Steinbrück.

Kot zdaj kaže, bo volilni boj negotov, zgodi pa se celo lahko, da ne ena ne druga stran ne bo imela zadostne večine za vladanje. Ker v Nemčiji ne marajo negotovosti, je zato povsem možna tudi velika koalicija, čeprav jo je Steinbrück v predvolilni kampanji odločno zavrčal. Zato pa je bila Angela Merkel veliko bolj previdna in ni rekla ne ja ne ne.

TRST - Na Borznem trgu se je začel Slofest

Lep dan za Trst

Bogat tridnevni kulturni spored - Ob prisotnosti številnih gostov

PORDENONELEGGE Miha Obit danes gost na festivalu

PORDENON - V sredo se je v Pordenonu pričel praznik knjig in njihovih avtorjev Pordenonelegge. Med letošnjimi gosti je malo slovenskih literarnih ustvarjalcev, pa čeprav je prireditelj v preteklih letih na stečaj odprla okno na sodobno slovensko literarno prizorišče. V tem smislu izstopa ime novega urednika tednika Novi Matajur Mihe Obita, ki na vrsti srečan nastopa kot pesnik, prevajalec in posrednik med kulturami. Danes bo vodil italijansko-slovensko pesniško prevajalsko delavnico. Ob tej priložnosti smo se z njim kratko pogovorili.

Na 5. strani

TRST - Z Vrabčevo Zdravljico, ki so jo na Borznem trgu zapeli združeni pevski zbori, se je sinoči začel prvi Slofest. Praznik Slovencev v Italiji bo v tržaškem mestnem središču trajal vse do jutri zvečer. Odprtja se je udeležila tudi ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Tina Komel, srečno pot pa so kul-

turnemu festivalu zaželeli tudi domači župan Cosolini in drugi gostje.

Bogat spored dogodkov vabi tudi danes na trg in v bližnjo Ulico Cassa di Risparmio, kjer so uredili Slofestovo naselje.

Na 10. in 11. strani

Medobčinsko združenje Sovodnja, Špeter, Podbonesec

Na 3. strani

Dvojezični urniki avtobusov na Krasu

Na 6. strani

Avtocestno vozlišče pri Gradišču je dokončano

Na 12. strani

Pomnik na Cerju dobiva vsebine

Na 13. strani

Trgovina Buonacquisto zapušča center Smart

Na 12. strani

KLIMAN SRL Ulica Giulija 22 - 04054571 - info@kliman.it
www.basovizza87.it

Podjetje **KLIMAN SRL** neposredno prodaja

KRAS V RAZREDU A

vile in apartmaji v energijskem razredu A
visoka energetska učinkovitost, inovativne gradbene tehnike
in strogo spoštovanje okolja ter lokalnih tradicij

Odkup zlata

Poštenost in transparentnost

Arancio Oro Più

Kupimo rabljeno zlato,
srebro in platino

Fernetiči 14
Tel. 334 26 56 119

S tem kuponom dobite 5% več
pri ocenitvi vaših predmetov.

Certificirana elektronska tehnična
Plačamo na stotino grama

Fernetiči 14
Ulica Vergerio 9
Žavlje (blizu bencinske črpalke H6)
Tržič - Drevored San Marco 23
Cervignano - Ulica Garibaldi 44

RIM - Napolitano poziva k pomiritvi konflikta med sodstvom in politiko

Splošen odpor proti povišku davka IVA

SIRIJA

Prvi podatki o kemičnem orožju

DAMASK - Organizacija za prepoved kemičnega orožja (OPCW), ki bo bdela nad uničenjem sirskega kemičnega orožja, je od Sirije prejela prve podatke o njenih zalozah tovrstnega orožja. V državi, ki jo že poldrugo leto pretresa nasilje, se medtem zaostrejo odnosi med uporniškimi skupinami - vse pogostejši so spopadi med islamisti in Svobodno sirske vojsko. Organizacija za prepoved kemičnega orožja (OPCW) je prejela »prvo deklaracijo« Sirije glede njenih zaloz kemičnega orožja, je v Haagu sporočil tiskovni predstavnik organizacije. Podatke bodo sedaj preučili, je napovedal.

O nadaljnjih korakih na poti do uničenja sirskega kemičnega orožja mora odločiti 41-članski izvršni svet organizacije. Ta je sicer za nedeljo predvideno srečanje, na katerem naj bi o tem odločali, prestavil za nedoločeno čas. Po navedbah diplomatskih virov naj bi preložitvi botrovalo to, da se ZDA in Rusija še niso dogovorile glede osnutka besedila, o katerem naj bi razpravljali.

Sirija mora v skladu z dogovorom, ki sta ga pred tednom dni dosegle Washington in Moskva, OPCW predati celoten seznam svojih zaloz kemičnega orožja in proizvodnih mest. Inšpektorji organizacije bodo nato podatke preverili na licu mesta in zavarovali vse orožje in obrate do uničenja.

Točna časovnica še ni znana, je pa dogovor med ZDA in Moskvo predvideval, da mora Sirija podatke o svojem kemičnem orožju predati do sobote, nakar naj bi ga uničili do sredine prihodnjega leta.

V nemirni Siriji se medtem zaostrejo odnosi med različnimi uporniškimi skupinami, predvsem med nekaj najbolj uveljavljenimi uporniškimi skupinami in islamisti na severu države. V minulih dneh so med Islamistično državo v Iraku in Siriji (ISIS) in pripadniki Svobodne sirske vojske potekali siloviti spopadi za mesto Azaz blizu sirske meje s Turčijo. Včeraj sta nato skupini dosegli dogovor o prekinitvi ognja. Poleg prekinitve ognja dogovor med uporniškimi skupinami vsebuje tudi izpustitev ujetnikov, ki sta jih strani zajeli med spopadi v sredo, v roku 24 ur ter vrnitev zaseženih dobrin.

Sirska nacionalna koalicija je islamistično skupino ISIS že obtožila kršitev načel revolucije, s tem ko je v Azazu obrnila orožje proti borbem Svobodne sirske vojske. Azaz ima sicer tako simbolično kot strateško vrednost, saj je eno od prvih mest, ki so jih uporniki iz Svobodne sirske vojske julija 2012 zavzeli iz rok vladnih sil.

Za posrednika v pogovorih med uporniki in režimom Bašarja al Asada se je medtem danes ponudil Iran. Kot je v današnji izdaji ameriškega časnika Washington Post dejal iranski predsednik Hasan Rohani, »moramo ustvariti ozračje, v katerem bi ljudstva v regiji lahko odločala o lastni usodi«, je zapisal.

RIM - Predsednik vlade Enrico Letta se je včeraj na Kvirinalu sestel s predsednikom republike Giorgiom Napolitanom. Letta je zagotovil, da ne bo dopustil, da se vlada ujame v navzkrižne prepovedi in bo nadaljeval z realizacijo programa, ki si ga je vlada zastavila za izhod iz krize.

Na srečanju je tekla beseda tudi o kočljivem gospodarskem položaju Italije, ki je po pravkar objavljenih podatkih prebila dopuščeno mejo 3 odstotkov deficita, kot je bila dogovorjena v Evropi. Letta je poudaril, da bo morala država spoštovati sprejeti dogovor, kar bo zelo zahtevno.

Predsednik republike je včeraj dejal, da je nujno vtzpostaviti ravnovesje in medsebojno spoštovanje med različnimi vejami oblasti v državi, konflikt med politiko in sodstvom pa je potrebno ustaviti.

Kar zadeva ukrepe za reševanje proračunskega ravnovesja je trenutno je najbolj v ospredju vprašanje poviška davka IVA, ki vzbuja velik odpor

pri strankah in domala vseh družbenih kategorijah. Proti povišku se je v prejšnjih dneh odločno izreklo Ljudstvo svobode, včeraj pa je svoje nasprotovanje poudaril tudi sekretar Demokratske stranke Guglielmo Epifani, ki ga skrbi, da ne bi stranka v očeh javnosti izpadla kot »stranka davkov«. Poleg tega bi bilo po njegovi oceni popolnoma zgrešeno povišati davek Iva, potem ko je odpadel davek Imu, saj bi teča poviška padla na pleča šibkejših slojev. Kakorkoli, od neke bo treba vzeti tisto milijardo evrov, ki bi jo sicer prinesel povišek davka Iva. Epifani je vsekakor poudaril, da mora vlada sprejemati ukrepe ne po diktatu desnice, temveč po kriterijih pravičnosti. Izpostavil je dejstvo, da hoče desna sredina hipotekirati vladne izbire, kar ni sprejemljivo. Poleg tega je Epifani izpostavil ugotovitev, da velika večina ljudi želi, da vlada nadaljuje s svojim delom, vlada pa je zaradi pogojevanja desnice izpostavljena neprestanemu

Giorgio Napolitano in Enrico Letta

ANSA

izsiljevanju, kar tudi ne more biti sprejemljivo.

Kar zadeva pričakovani kongres Demokratske stranke je sekretar na podlagi dosedanjih razprav predlagal, naj bo zasedanje 8. decembra, še enkrat pa je poudaril, da ni mogoče iti na volitve s sedanjim volilnim zakonom, pa naj bodo volitve čez en mesec ali pet let.

Predsednica poslanske zbornice

Laura Boldrini pa je včeraj ostro odgovorila na napade in žalitve Beppeja Grilla. »Mislila sem, da sem videla fundamentalistični ekstremizem v Afganistanu, vendar očitno še nisem videla vsega«, je dejala Boldrinijeva in izrazila željo, da poslanska zbornica ne bi postala prostor za grobo obracunavanje, kajti to je daleč od potrebe, da se odnosi v državi umirijo in normalizirajo.

BERLIN - Dokaj enotne prognoze za nedeljske volitve v Nemčiji

»Mutti« Merklova zmagi naproti

Nemci jo obožujejo, ponekod v tujini pa jo zaradi njene stroge politike reševanja evra sovražijo in ji rišejo Hitlerjeve brčice

BERLIN - V volilni bitki v Nemčiji bodo letos bolj kot vsebina, strankarski boji in afere odločale osebnosti. Ali bolje rečeno ena oseba - kanclerka Angela Merkel, ki se ji obeta že tretji zaporedni mandat. Njen glavni izzivalec, kanclerski kandidat SPD Peer Steinbrück je bil poražen, še preden se je zares začel boriti. 59-letna Merklova si je v več kot dve desetletji dolgi politični karieri prislužila vrsto vzdevkov. Njen mentor, nekdanji kancler Helmut Kohl, jo je na primer klical deklica (Mädchen), po osmih letih na čelu največjega evropskega gospodarstva pa se je je najbolj prijel vzdevek mami (Mutti).

»Za ljudi je nekakšna mati naroda, za roko jih vodi skozi krizo in doslej so imeli le dobre izkušnje,« skrivnost t.i. fenomena Merkel pojasnjuje politolog Oskar Niedermayer s Freie Universität Berlin. »Nemcem so všeč ljudje, ki ne polarizirajo, ki pomirjajo, ki dajejo občutek, da bodo poskrbeli zanje,« nadaljuje.

Je zelo pragmatična, racionalna, brez odstopanj in pretresov, obenem pa zelo spretna in organizirana. »Njena politika je neopazna, a enostavno funkcionira. Ni stvar v tem, da jo ljudje ljubijo, enostavno so z njo zadovoljni,« dodaja Richard Hilmer z enega glavnih javnomnenjskih inštitutov v Nemčiji Infratest Dimap.

»Saj me poznate. Morda boste ugotovili, da potrebujem kar precej časa, da se za nekaj odločim, a dobro premislim, preden nekaj naredim, in to ima svoje prednosti,« je leta 2005 o sebi povedala Merklova. Hči protestantskega pastora se je rodila leta 1954 v bližini Hamburga.

Kmalu se je družina preselila v majhen kraj Templin v tedanji Vzhodni Nemčiji. Študirala je fiziko, nato pa pri 35 letih - v času, ko se je rušil Berlinski zid - kot članica krščansko-demokratske CDU zakorakala v aktivno politiko.

Čeprav je bila kot ženska, protestantka in Vzhodna Nemka v pretežno moški in konservativni stranki »outsider«, jo je kmalu opazil kancler Kohl. Najprej je postala ministrica za ženske in mladino, nato za okolje, leta 2005 pa prva nemška kanclerka. Medtem je leta 2000 prav tako kot prva ženska stopila na čelo CDU in od takrat stranko počasi modernizira in pomi-

Angela Merkel

ANSA

ka nekoliko bolj v levo.

O njenem zasebnem življenju je znanega le malo, kar ustreza tako njej kot nemški javnosti, ki tradicionalno visoko ceni zasebnost. Je žilava, v Bruslju se po 27 ur brez premora trdo pogaja o reševanju evra in v treh dneh prepotuje pol sveta. Joče zelo redko, nazadnje naj bi v službi jokal pred 20 leti, ko je bila še Kohlova ministrica.

Poleg »železne lady« zaradi primerjav z Margaret Thatcher so jo klicali tudi »teflon«, saj se je ne prime prav nobena afera, čeprav so te v minulih letih odnesle že vrsto njenih tesnih sodelavcev. Revija Forbes jo je izbrala za najmočnejšo žensko na svetu, Nemci jo obožujejo, ponekod v tujini pa jo zaradi njene stroge politike reševanja evra sovražijo in ji rišejo Hitlerjeve brčice.

Pogosto nepredvidljivi Steinbrück z Merklovo nima veliko skupnega - razen morda tega, da sta bila oba rojena v Hamburgu in da je bil finančni minister v njeni prvi vladi med letoma 2005 in 2009. Takrat je v svetu izbruhnila finančna kriza, Steinbrück pa si je s svojim delom doma in v tujini prislužil odlične ocene. »O vsakem odločilnem vprašanju sva vedno dosegla kompromisno rešitev,« je o njunem tedanjem sodelovanju dejala Merklova. »Brez omahovanja lahko rečem, da je oseba, na katero se lahko zaneses,« ji je vrnil Steinbrück.

Rojen je bil leta 1947, član socialdemokratske SPD je od 22. leta. Doštudiral

Peer Steinbrück

ANSA

je ekonomijo, a večino svoje kariere preživel kot politik. Leta 2002 je postal ministrski predsednik zvezne dežele Severno Porenje - Vestfalija. Po koncu ministrovanja je bil za nekaj časa potisnjen v ozadje, nato pa se je po spletu okoliščin vrnil kot kanclerski kandidat.

»Je zelo neposreden, odličen javni govorci in drugim ljudem zna dobro pokazati, da je intelektualno superioren,« je nekoč ocenil njegov biograf Daniel Goffart. V volilni kampanji je bil neustrahovani, v televizijskih nastopih in pogovorih z volivci se je dobro obnesel, iz edinega televizijskega soočenja z Merklovo je po mnenju mnogih izšel kot zmagovalci.

Čeprav se večina Nemcev in celo mnogi strankarski kolegi s tem ne bi strinjali, 66-letnik poraznim anketam navkljub še vedno verjame, da je pravi človek za vodenje države. Resda je imel smolo, saj je nalletel na praktično nepremagljivo tekmico.

Tudi evidentna neenotnost v vrhu SPD - še posebej Steinbrückovi spori z vodjo stranke Sigmarjem Gabrielom ter očitki, da precej levičarsko obarvani volilni program stranke ne gre skupaj s sredinskimi stališči njenega kanclerskega kandidata - kampanji ni koristila. A vse preveč napak je delal tudi Steinbrück sam - velikokrat zato, ker za razliko od Merklove pogosto ne premisli, preden nekaj reče ali naredi.

Primer tega je njegova fotografija z iztegnjenim sredincem, objavljena teden dni pred volitvami na naslovnici Sü-

deutsche Zeitung Magazin. Kljub pojasnjevanju, da je šlo za malce drugačen intervju, v katerem je moral z gesto pokazati, kaj si misli o neprijetnih vzdevkih, ki mu jih nadevajo, kot sta Problematicni Peer in Peerlusconi, Nemci niso bili navdušeni.

Zapletlo se mu je sicer že na samem začetku, ko je moral ob vstopu v kanclersko tekmo razkriti, da je, medtem ko naj bi sedel v poslanskih klopih, hodil okrog in mastno služil s predavanji. Potem ko je v nekem intervjuju potožil, da je položaj kanclerja vsekakor preslabo plačan, se je naučil, da so določene stvari, ki jih kanclerski kandidat pač ne pove na glas.

Jasna Vrečko (STA)

ZLATO (999,99%) za kg
31.693,67 € -775,39

SOD NAFTE (159 litrov)
108,76 \$ -1,69

EVRO
1,3514 \$ -0,20

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
20. septembra 2013

valute	20. 9.	19. 9.
ameriški dolar	1,3514	1,3545
japonski jen	134,557	134,09
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	25,828	25,735
danska krona	7,4568	
7,45779		
britanski funt	0,84360	0,84200
madžarski forint	299,28	295,72
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7025	0,7025
poljski zlot	4,2298	4,1828
romunski lev	4,4618	4,4503
švedska krona	8,5969	8,5702
švicarski frank	1,2330	1,2333
norveška kron	8,0065	7,8420
hrvaška kuna	7,6110	7,6085
ruski rubel	43,1140	42,8400
turška lira	2,6800	2,6491
avstralski dolar	1,4354	1,4261
braziljski real	2,9929	2,9605
kanadski dolar	1,3898	1,3829
kitajski juan	8,2712	8,2887
indijska rupija	84,1620	83,8450
južnoafriški rand	13,2300	13,0449

PODBONESEC - Podpora podboneškega občinskega sveta

Kmalu operativno medobčinsko združenje s Špetrom in Sovodnjo

Boljše storitve za občane in zmanjšanje stroškov - Kmalu še soglasje ostalih dveh občin

PODBONESEC – S 1. oktobrom bi moralo biti operativno medobčinsko združenje med Špetrom, Podbonescem in Sovodnjo, ki bo za vse tri občine enotno upravljalo celo vrsto služb in storitev. Cilj tega združenja je vsekakor to, kot je povedal podboneški župan Piergiorgio Domenis, da bi najkasneje do junija naslednje leto omenjene tri Občine samostojno vodile le zanje ključne urade in službe, kot je na primer anarfski urad.

Nov medobčinski dogovor, ki bo veljal šest let, je doslej odobril samo občinski svet iz Podbonesca na svojem četrtkovem zasedanju (opozicija je glasovala proti dogovoru), do konca meseca pa naj bi podpora izglasovala še občinska sveta iz Špetra in Sovodnje. Gre pa v bistvu za neke vrste oživitve medobčinske unije, ki je nekoč že obstajala in povezovala prav Podbonesec, Špetra in Sovodnjo. Unija je bila tedaj ustanovljena na podlagi deželne zakona 1/2006, saj je v tistem obdobju Dežela Furlanija Julijska krajina finančno spodbujala skupno upravljanje občinskih služb. Unija je bila nato ukinjena, ker špeterska občinska uprava v času prvega občinskega odbora, ki ga je vodil Tiziano Manzini, konvencije ni hotela obnoviti.

Župan Podbonesca Domenis je

Županstvo v Podbonescu in župan Piergiorgio Domenis

NM

povedal, da želijo uprave na tak način svojim občanom nuditi boljše in bolj popolne storitve, obenem pa lahko posamezne občine na tak način precej prihranijo, kar v tem kriznem obdobju ni zanemarljivo. Domenis je prepričan, da bodo morale prej ali

slej tudi ostale občine v Nadiških dolinah stopiti na to pot.

Navsezadnje so se že lani vsi župani v Nadiških dolinah strinjali, da bi skupno upravljali določene službe v okviru predvidene Unije gorskih občin Nadiških dolin (ki naj bi nadomestila

gorsko skupnost), nato se je vse ustavilo, zdaj pa nova deželna večina pripravlja novo reformo krajevnih uprav. Edina možna pot za najmanjše občine pa vsekakor vodi v sodelovanje, da bi z omejenimi sredstvi lahko nudile čim boljše storitve svojim občanom. (NM)

VIDEM Zločin je bil skrbno načrtovan

VIDEM - Nicola Garbino je skrbno načrtoval zločinsko dejanje, čeprav umor v začetku ni bil predviden, kot je bila naključna tudi žrtev. Ob tekaški progi je bil skrit in čakal, da mimo priteče drobno in predvsem samo dekle, da bi jo ugrabil in nato skušal izsiliti odkupnino. V Videm se je pripeljal z avtom, ki ga je parkiriral pri pokopališču, nekaj kilometrov stran od kraja zločina. Tja je odšel peš. Mobilnega telefona ni imel, da ne bi mogli odkriti, kje se nahaja. Izbral je tudi kraj, kamor naj bi odvekel ugrabljeno dekle. Preiskovalcem je povedal, da je ugrabljenko hotel privezati na drevo in nato zahtevati odkupnino z njenim prenosnim telefonom. Kar se ne ujema z njegovimi izjavami, je dejstvo, da niso nikjer našli vrvi.

Silvie Gobbato Garbino ni poznal in je izbira nanjo padla povsem slučajno. Toda reakcije Silvie ni predvidel in takrat ga je popadel nekontroliran morilski bes. Preiskovalci domnevajo, da je od napada do umora minilo le nekaj minut. Po umoru je nekaj ur taval, okrvavljen kombinezon, ki ga je nosil nad oblacili, in rokavice je skupaj z nožem shranil v nahrbtnik in skušal skriti.

Kot so povedali na včerajšnji tiskovni konferenci v Vidmu, Garbina bremenijo namernege umora, verjetno pa bodo dodali še obremenilne okoliščine.

IMENOVANJE - Eden najboljših evropskih košarkarjev vseh časov Dragan Kičanović - Kićo novi generalni konzul Srbije v Trstu

Dragan Kičanović na arhivskem posnetku

TRST - Dragan Kičanović (letnik 1953), eden največjih košarkarjev vseh časov v nekdanji Jugoslaviji, je novi srbski generalni konzul v Trstu. Po zaključku športne kariere je postal direktor košarkarskega kluba Partizan in začel obdobje največjih uspehov tega kluba doma in v Evropi. V začetku 90. let prejšnjega stoletja je bil nekaj časa tudi srbski minister za šport, nato pa tudi predsednik Jugoslovanskega olimpijskega komiteja.

Kot rečeno je Dragan Kičanović - Kićo poznan pri ljubiteljih košarke po vsej Evropi. V svoji klubski karieri je s Partizanom osvojil več jugoslovanskih državnih naslovov in nekaj evropskih pokalov, s Scavolinijem iz Pesara je bil evropski pokalni prvak, košarkarsko kariero pa je končal leta 1984 v francoskem Racingu.

Največjo slavo pa je kot športnik dosegel z nastopanjem za jugoslovansko reprezentanco, za katero je debitiral že pri 20. letih. Na evropskih prvenstvih je z reprezentanco osvojil tri naslove, bil je svetovni in olimpijski prvak, osvojil pa je še niz srebrnih in bronastih kolajn na največjih košarkarskih tekmovanjih v Evropi in svetu.

Zlate kolajne na olimpijskih igrah v Moskvi ni mogel osebno dvigniti, ker ga je nekaj sekund pred koncem finalne tekme težko poškodoval takratni center italijanske reprezentance Dino Meneghin in so ga morali odpeljati v bolnišnico. Zlato medaljo pa je v njegovem imenu prejel reprezentančni playmaker Zoran Slavnić. Za jugoslovansko reprezentanco je Kičanović odigral 211 tekem in dosegel 3290 točk.

Za svoje športne uspehe je prejel številna domača in mednarodna priznanja kot eden najboljših igralcev in strelcev v Evropi.

Na Cerkljanskem se spominjajo pisatelja Franceta Bevka

CERKNO - Na Cerkljanskem so z željo, da pisatelja Franceta Bevka ponovno približajo javnosti, pred osmimi leti začeli pripravljati Bevkov dan. Prireditev se je tekom let razširila v večdnevno dogajanje, ki se bo letos sklenilo jutri. Letošnji potekajo že od torka v Cerknem in okolici. Tako je bila v torek v Bevkovih knjižnici v Cerknem v sklopu rednih torkovih ur pravljic na ogled Bevkova pravljica Peter Klepec, danes bo pred hotelom Cerkno potekala kulinarčno-ekološka tržnica, program pa se bo sklenil z literarnim večerom, ki ga v Bevkovih knjižnici pripravlja KUD Cerkno. V goste so letos povabili vsestranskega literarnega ustvarjalca Ferija Lainščka.

Jutri pa pripravljajo tretji pohod po Bevkovi poti v Bevkovo rojstno Zakojco. Ena od poti v Zakojco vodi iz Cerknega, druga pa iz Hudajužne. Pohod je skupaj z dnevom odprtih vrat Bevkove domačije uvrščen v letošnji program Dnevoev evropske kulturne dediščine. Na cilju pohoda, pred Bevkovo domačijo, bo ob 11.30 potekal tudi kulturni program. Ta dan bo domačija za obiskovalce odprta od 10. do 18. ure, člani Turističnega društva Pod Kojco pa bodo na njej pripravili prikaz starih del in obrti.

POLETNI FOTOUTRIP '13 NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Medtem ko sem se na Rabeljskem jezeru hladil, sem tudi bral Primorski dnevnik

EMANUELA

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

PREISKAVA - Sedanjega prvega moža NLB sumijo domnevne zlorabe notranjih informacij

NPU pod drobnogled vzel vlogo Medje pri nakupu delnic Mercatorja

LJUBLJANA - Nacionalni preiskovalni urad (NPU) je včeraj izvedel več hišnih preiskav, v katerih so iskali dokaze glede domnevne zlorabe notranje informacije, ki je vplivala na ceno vrednostnega papirja. Šlo naj bi za zlorabo informacij s strani tedanjega člana uprave Unicredita, sedanjega prvega moža NLB Janka Medje, pri nakupu delnic Mercatorja.

Preiskovalci NPU so na območju ljubljanske in kranjske policijske uprave izvedli sedem hišnih preiskav, v okviru katerih so iskali dokaze zlorabe notranje informacije, ki je vplivala na ceno vrednostnega papirja. Tekom preiskave so pridržali tudi eno osebo, neuradno gre za Medjo, ki pa je bil zvečer izpuščen iz policijskega pridržanja.

Nekdanji predsednik uprave Unicredita France Arhar in sedanji predsednik nadzornega sveta NLB, pri katerem je včeraj tudi potekala preiskava, je potrdil, da so predmet preiskave posli Unicredita z delnicami Mercatorja. »Govorimo o obdobju od leta 2009 pa do danes,« pa je o preiskovanem obdobju dejal vodja preiskave na NPU Robert Slodej. »Osumljena oseba je bivša zaposlena v eni finančnih ustanov, ki spada v skupino bank. Oseba je delovala v skupini oseb, ki so pri opravljanju bančne in borzne dejavnosti na območju Slovenije in sosednjih držav prišli do informacije, da namerava ena izmed gospodarskih družb iz sosednje države prevzeti slovensko gospodarsko družbo,« je pojasnil Slodej. Po neuradnih informacijah sta omenjeni družbi Mercator in Agrokor. Na podlagi te informacije je skupina bank, kot je dejal, začela z nakupom vrednostnih papirjev slovenske gospodarske družbe po nižji ceni, kot pa je bila predvidena njena pravična cena, je pojasnil Slodej. Preiskava se je začela na podlagi ovadbe anonimne osebe, vložene sredi lanskega leta.

Arhar je v pogovoru za Televizijo Slovenija dejal, da so kriminalisti preiskali njegovo pisarno, pri tem pa pregledali gradivo, ki ga ima. Pojasnil je, da je banka omenjene delnice Mercatorja dobila na podlagi repo posla z Istrabenzom. Za časnik Finance pa je dodal, da je banka dala posojilo Istrabenzu, tega pa so zavarovali z delnicami Mercatorja. »Istrabenz ni imel dodatnega kapitala, delnica je padala in skladno s pogodbo so morali za ohranitev ravni zavarovanj dati dodatne delnice Mercatorja. To se je zgodilo sedemkrat in oziroma da smo videli, da to ne teče nikamor oziroma da slabo kaže, smo konec marca 2009 to zadevo pobotali. Torej vzeli delnice Mercatorja,« je dejal.

O domnevni vpletenosti Medje v zlorabo informacij bodo danes razpravljali tudi nadzorniki NLB, je še napovedal Arhar. Finančni minister Uroš Čufer pa je na vprašanje, ali je Medja še vreden položaja, ki ga zaseda, sprva odgovoril z besedami, da je to vprašanje v pristojnosti nadzornega sveta NLB.

Banka Slovenije pa bo počakala na informacije, kakšne so obtožbe ter kako poteka preiskovalni postopek zoper Medjo. Šele nato bodo lahko kaj več povedali o tem primeru, pa je dejal guverner banke Boštjan Jazbec.

Medja je bil v času predzadnjega poskusa prodaje Mercatorja, med letoma 2011 in 2012, član Unicreditove uprave, ki jo je vodil Arhar. Unicredit banka Slovenija, ki ima še danes v lasti 8,01 odstotka delnic Mercatorja, je bila ena najglasnejših zagovornic prodaje, vendar pa se ni nikoli pridružila konzorciju prodajalcev, ki so prodajali več kot 52 odstotkov Mercatorja.

Prav Medja naj bi bil po nekaterih informacijah skupaj z nekaterimi lobiističnimi skupinami največji zagovornik prodaje Mercatorja, predvsem zaradi dobrih odnosov z nekaterimi v vodstvu Agrokorja. Agrokor in prodajalci so takrat govorili o ceni 221 evrov za delnico, vendar Agrokor pogodbe nikoli ni podpisal, poleg tega pa ni nikoli dal prevzemne ponudbe za Mercator, s čimer bi dokazal resnost nakupa.

Kot pišejo Finance, je NPU preiskoval, ali sta Splitska banka in skladi hrvaškega Allianz, ki sta pomembna lastnika Mercatorja, kupovala delnice Mercatorja na fiduciarni račun za Medjino ime. Splitska banka oz. njene (nerazkrite) stranke obvladujejo prek fiduciarnega računa trenutno 10,5 odstotka Mercatorja in so tako tretji največji lastnik trgovske družbe, za Pivovarno Union (12,3 odstotka) in NLB (10,8 odstotka).

Prvi mož NLB
Janko Medja
predmet preiskave
Nacionalnega
preiskovalnega
urada

ARHIV

Splitska banka oziroma fiduciarni račun njenih strank je postal opazen v delniški knjigi Mercatorja v začetku leta 2011, od takrat je število delnic Mercatorja raslo - vse do trenutnih 10,5 od-

stotka. Celoten paket delnic Mercatorja, ki leži trenutno na fiduciarnem računu Splitske banke, je - upoštevajoč trenutne vrednosti delnice na borzi (90,60 evra) - vreden 36,06 milijona evrov. (STA)

EVROPSKA UNIJA - Sporni lex Perković Bruselj in Zagreb iščeta za oba sprejemljiv kompromis

BRUSELJ - V Evropski komisiji včeraj niso želeli komentirati ugibanj, da so z Zagrebom dosegli kompromis o spornem zakonu, ki omejuje uporabo evropskega priporočnega naloga, imenovanem lex Perković, zaradi katerega Hrvaški pretijo sankcije. Postopek ukrepanja proti Hrvaški in posvetovanja o možnosti za rešitev se nadaljujejo, so povedali.

Iz Zagreba so po poročanju hrvaških medijev pričurkale neuradne informacije, da so z Brusljem dosegli kompromis o uskladitvi spornega hrvaškega zakona z evropskim pravnim redom - Hrvaška naj bi popravljen sporni zakon uveljavila s 1. januarjem, ne s 15. julijem prihodnje leto, kot so sprva načrtovali. »Na najvišji ravni potekajo posvetovanja, da bi se našla rešitev za ta problem,« je dejala tiskovna predstavnik komisije Pia Ahrenkilde

Hansen. Spomnila je še, da se pripravljata sestane komisarke za pravosodje Viviane Reding s hrvaškim pravosodnim ministrom Orsatom Miljenićem. Srečala naj bi se naslednji teden.

Prav tako je tiskovna predstavnik včeraj spomnila, da so v sredo sprožili posvetovanja s članicami unije o sankcijah proti Hrvaški, ki jih predlaga komisija zaradi kršitve evropskega priporočnega naloga. Ta postopek bo trajal deset delovnih dni, a mnenja članic za komisijo niso zavezujoča.

Če Hrvaška v tem času ne bo ustrezno ukrepala in ne bo dosegla dogovora z Brusljem, je pričakovati, da bo komisija - ne glede na izid posvetovanj s članicami - uvedla sankcije, ki vključujejo strožji nadzor Hrvaške po vzoru Romunije in Bolgarije ter zamrzitev sredstev, namenjenih za priprave države na vstop v schengenski prostor.

AFERA PATRIA - Odločitev finskega sodišča

Združili procesa za Slovenijo in Hrvaško

Sodišče se je za združitev procesov odločilo, ker so finski osumljenci in dokazi pri tej zadevi večinoma isti

HELSINKI - Finsko sodišče v kraju Hämeenlinna se je včeraj odločilo za združitev procesov za prodajo osemkolesnih oklepnikov finske Patrie Sloveniji s procesom za podobno prodajo Patriinih oklepnikov Hrvaški, kot je to predlagalo tožilstvo. Sodišče se je za združitev procesov odločilo, ker so osumljenci in dokazi večinoma isti, poročajo finski mediji. Kako bo ta odločitev sodišča vplivala na urnik sojenja, za zdaj še ni povsem jasno. Po pričakovanjih naj bi namreč prišlo do popravkov, tudi zato, ker je obramba s seznama prič, ki bi jih želela zaslišati, umaknila Slovence Ivana Črnkoviča, Walterja Wolfa, Toneta Krkoviča, Janeza Janšo, Jureta Cekuto in Petra Zupana. Jože Zagožen pa je umrl.

Po prvotnem načrtu naj bi se sicer sojenje za slovenski primer zaključilo 24. oktobra, zdaj, ko je prič manj, pa naj bi bila tožilstvo in obram-

ba za zaključne besede na vrsti 4. in 10. oktobra, je poročala finska tiskovna agencija STT.

Zatem naj bi se začel še hrvaški del procesa, kjer pa je urnik sojenja potrebno še določiti in ga uskladiti med vsemi akterji, od sodnikov, tožilcev do odvetnikov in obtoženih. Skupaj okoli 20 oseb. Naj bi se pa hrvaški del začel čim prej po zaključku slovenskega, je še poročala STT.

Sojenje šestim nekdanjim vodilnim možem finskega orožarskega podjetja Patria, ki so obtoženi podkupovanja pri prodaji 135 osemkolesnikov Sloveniji za 278 milijonov evrov leta 2006, se je v finskem kraju Hämeenlinna začelo 20. avgusta. Na zatožno klop so tedaj sedli nekdanji generalni direktor Patrie Jorma Wiitakorpi, zastopnik koncerna za Slovenijo Reijo Niitynen, nekdanji izvršni podpredsednik Patrie Vehicles, ki je

bil tudi izvršni vodja projekta, Heikki Hulkkonen, glavni finančni direktor Kai Nurmio ter direktorja prodaje in trženja Tuomas Korpi in Jarmo Puputti.

Razen Puputtija so vsi obtoženi podkupovanja javnih uslužbencev v Sloveniji oz. oseb, ki so vplivale na nakup 135 osemkolesnikov za Slovensko vojsko. Za Wiitakorpija, Niitynena, Hulkkonena in Korpija je tožilec Jukka Rappe zahteval dve leti in pol zapora, za Nurmija pa eno leto pogojne zaporne kazni. Obtoženi so vse obtožbe zavrnili.

Tudi v primeru prodaje 84 osemkolesnikov Hrvaški v vrednosti 112 milijonov evrov je obtoženih šest oseb, od tega so trije isti kot v slovenskem delu - Hulkkonen, Korpi in Niitynen. V tem primeru naj bi bilo izplačanih za 1,5 milijona evrov podkupnine, ki naj bi bila preko posred-

Čufer: Proračun 2014 prihodnji teden še pred poslanci koalicije

LJUBLJANA - Slovenski minister za finance Uroš Čufer je potrdil, da bo proračun za leto 2014 širši koaliciji predstavil prihodnji teden. Ponovil je, da se je vlada že v sredo več ali manj dogovorila o dokumentu, ki ga zdaj še tehnično urejajo. Ni sicer jasno odgovoril, ali ga bo vlada potrdila na četrtkovi redni seji, zagotavlja pa, da ga bo v DZ poslala pravočasno.

Vodje poslanskih skupin koalicije predloga proračuna od vlade še niso prejeli, je za STA povedal vodja poslancev SD Matjaž Han. Han tako pričakuje, da bodo vodje poslanskih skupin koalicije proračun od vlade uradno prejeli v ponedeljek, o njem pa bi lahko razpravljali v torek.

Ker je prihodnji teden tudi redna seja DZ, ni nujno, da bo vladi že na četrtkovi seji uspelo proračun, usklajen s koalicijskimi poslanci, tudi potrditi in poslati v DZ. Po zakonu ga sicer morajo v DZ poslati do 1. oktobra.

Vlada se je o ukrepih za prihodnje leto sicer načeloma že uskladila v sredo. Predvideni so davek na nepremičnine, program ukrepov za zaježitev sive ekonomije, ukinitve usklajevanja davčnih olajšav in lestvice za odmero dohodnine z inflacijo ter ukinitve t. i. seniorske olajšave pri dohodnini.

KOPER - Zaradi osebnih razlogov

Odstopil direktor Primorskih novic

KOPER - Direktor Primorskih novic Leon Horvatič je pred dnevi odstopil s položaja. Za odstop se je, kot je pojasnil, odločil iz osebnih razlogov. Horvatič bo časopisno hišo še naprej vodil s polnimi pooblastili vse do imenovanja novega direktorja. Kdaj bo o tem odločal nadzorni svet, za zdaj še ni znano, so včeraj poročale Primorske novice.

Po neuradnih vesteh naj bi se Horvatič znašel v težavah tudi zato, ker večina zaposlenih ni želela privoliti v podpis zaposlitvenih pogodb, ki bi jim še dodatno znižale plače, pa piše včerajšnje Delo.

Primorske novice sicer prodajajo svoje poslovne prostore v Kopru, razlogi pa so, kot je pred časom za STA pojasnil sam Horvatič, izključno poslovni. Redakcija naj bi se po prodaji koprskih prostorov preselila v Portorož, kjer ima sedež Splošna plovba, ki je večinski lastnik medija. Novinarji in zaposleni na časniku prodaji nasprotujejo.

Leona Horvatiča so za direktorja Primorskih novic za obdobje štirih let imenovali marca 2011, pred tem je bil odgovorni urednik Radia Koper.

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

PORDENONELEGGE - Praznik knjige, ustvarjalcev in celega mesta

Poezija v »velikih« in »malih« jezikih današnje Evrope

Na letošnjih srečanjih Miha Obit nastopa kot pesnik, prevajalec in posrednik med kulturami

Pordenon živi s svojim festivalom. Že ob vstopu v strogo mestno središče, ki ga zamejuje stroga prometna pravila, te preseneti pisana množica na poti z enega prizorišča na drugo. In ta množica, vsaj v dopoldanskem časovnem pasu, je pretežno mlada. Med nedvomne odlike posrečene pobude Pordenonelegge sodi vključitev mladih različnih starostnih stopenj v bogat program petdnevnega »praznika knjige z avtorji«. Vzdušje v mestecu, ki se lahko pohvali kar z nekaj uspelimi kulturnimi pobudami, je v teh dneh res praznično. Obarvano je v rumeno barvo, kot je rumenjak oz. »jajčece na oko«, ki ga organizatorji ponujajo udeležencem letošnjih, že 14. literarnih srečanj. V promocijskem gradivu so zapisali, da je bolje računati na jajček tudi jutri. To v duhu premoščanja (finančnih) težav oziroma spreobračanja težav v možnosti.

Tudi letos je paleta tem zelo raznolika, kot so tudi pristopi različni. Ne gre namreč samo za predstavljanje knjig in njihovih avtorjev, temveč tudi za konference o vsebinah, ki jih knjige nanečajo, koncerte, razstave in še kaj. Prisotne so različne literarne zvrsti, med temi poezija, ki je navadno v ozadju. Vsaj poeti so prepričani, kot je bilo slišati na enem od pordenonskih srečanj, da so »manjšinci« med literati. In med temi »manjšinci« so se znašli še drugi »manjšinci«. Z jezikovnega vidika.

Med letošnjimi gosti je malo slovenskih literarnih ustvarjalcev, pa čeprav je pordenonska pobuda v zadnjih letih na stečaj odprla okno v slovensko sodobno ustvarjalnost. V to je prepričan Miha Obit, ki je že bil gost pordenonskih srečanj in ki letos na njih nastopa kot poet, prevajalec in posrednik med različnimi jezikovno-literarnimi svetovi, v prvi vrsti med slovenskim in italijanskim. V okviru evropskega projekta Crossroad of European Literature in v sodelovanju z literarnima festivaloma Vilenica in Cuir (Irski) vodi letos v Pordenonu dva kolokvija na temo Evropa poezije. Na prvem, včerajšnjem, se je o vlogi poezije v današnji Evropi in pomenu manjših in manjšinskih jezikov tudi v narečni obliki pogovarjal z irskim, a angleško pisočim mladim poetom Adamom Whiteom, mlajšim, a že uvelja-

Miha Obit

vljenim slovenskim pesnikom Gregorjem Podlogarjem in grškim poetom starejše generacije Titosom Patrikiosom. Danes dopoldne se bo odvil drugi krog pesniških pogovorov na isto temo, ki ga bodo ob Obitu oblikovali mlad slovenski pesnik Andrej Hočevar, Willem Roggeman, doma v Belgiji, ki piše v neerlandščini, in holandski ustvarjalec Erik Lindner. Obit se bo nadalje predstavil kot prevajalec, in sicer v okviru današnje popoldanske prevajalske delavnice. In uvrščen je bil tudi med avtorje, ki na petih pesniških večerih predstavljajo svoje poezije. Kratek pogovor z beneškim ustvarjalcem, ki je pred nedavnim prevzel tudi vodstvo Novega Matajurja, je bil, pravzaprav, prijetna dolžnost.

Že v predstavitvi prvega pesniškega kolokvija si izpostavil pomen manjšinskih jezikov in dialektov in izrecno izpostavil slovensko beneško govorico. Kakšno težo ima danes med Slovenci videmske pokrajine?

Mislím, da je to obdobje za beneško narečje pozitivno, ker se uporablja. Tudi med mladimi. Ne vem sicer, če mladi pišejo v narečju. Senjam

beneške pesmi vsekakor pričá, da je narečje živo. Vsa besedila so namreč napisana v domačem narečju in avtorji so mladi. Narečje se uveljavlja tudi s knjižnimi izdajami in ne gre samo za založniške pobude manjšine. Pomembno vlogo nedvomno igra dvojezična šola v Špetru. Potem so tu seveda tudi težave, npr. vezane na demografski trend in praznjenje beneških vasi.

V katerem jeziku prvenstveno ustvarjaš?

Pišem večinoma v italijanščini. Zame je narečje »jezik od srca«, italijanščina pa »jezik od glave«. Problem pisanja v narečju je v tem, da ima skromen besedni zaklad. Zanimivo pa je, da ga danes v Benečiji dopolnjujemo z besedami iz knjižne slovenščine in ne več samo iz italijanščine.

Kaj pomeni zate biti poet danes?

Če si raveden, če se znaš odpreti, če znaš razkriti dogodke, če hodiš na srečanja, je to velika možnost. Ne samo za pesniško, temveč tudi za tvojo osebo, človeško rast. V nasprotnem primeru, če pišeš samo zase ali za ljubljeno osebo, se zapreš v nekakšen indijski rezervat.

Breda Pahor

TRST - Klavirski festival društva Chamber Music

Virtuozni Giuseppe Andalaro s preveč heterogenim programom

Med mladimi pianisti, ki bodo oblikovali letošnji, že 12. festival Mladi interpreti in veliki mojstri, ima Giuseppe Andalaro kar zavidljiv curriculum, saj je l. 2005 zmagal na prestižnem tekmovanju Busoni, ki še vedno velja za eno najpomembnejših, prvo mesto pa je osvojil tudi na tekmovanjih na Portugalskem, Japonskem, v Angliji in Maroku ter Hong Kongu.

Društvo Chamber Music je že večkrat povabilo sicilskega glasbenika in mu letos zaupalo otvoritev festivala, ki je v Malo dvorano gledališča Verdi privabil lepo število poslušalcev. Andalaro je sestavil zelo heterogen program, v katerem smo zaman iskali vezno nit: kot bi bil že naveličan tradicionalnega klavirskega repertoarja, čeprav je star le enaintrideset let, je izbrskal vrsto skladb, ki so zaobjele kar štiri stoletja glasbe za klaviaturo: začel je s spokojno meditacijo Ricercar del primo Tuono, ki jo je Giovanni Pierluigi da Palestrina skomponiral za čisto drugačne zvočnosti, nadaljeval z vrtincem okrasov, ki jih je Girolamo Frescobaldi natresel v svojo Drugo toccato, se nato spoprijel z bogato polifonsko invencijo Kromatske sonate Tarquinia Merule, nato pa tvegan preskok, od orgel in čembala med 16. in 17. stoletjem do Brahmsovega klavirja proti koncu devetnajstega: morda gre iskati utemeljitev izbir v obliki skladb, ki se razvijajo prosto, nekatere v iskanju bolj intimnega, druge pa v bolj virtuozno ekstrovertiranega izražanja. Op.119 zaznamuje poslednje Brahmsove stvaritve, v katerih je klavir skoraj izpovedno sredstvo, Andalaro pa ni pro-

Giuseppe Andalaro

drl v globino ter se je ustavil nekje na površju, sicer z blagozvočno, a čustveno ne povsem doživeto igro.

Klavirski recital je lahko lepa pripoved, ki nas preko vsakdana popelje v deželo poezije, težko pa je to doseči z nizanem drobnih skladb: tudi drugi del programa je bil podobno zasnovan in nam po vrsti ponudil 4 Preludije Aleksandra Skrjabinova, 3 Preludije Claudea Debussyja in 3 Sergeja Rahmaninova. Najlepše so zazvenele invencije francoskega mojstra, ki so nekoliko obrzdale prekipeljavajočo energijo pianista ter ga

prisilile, da je poiskal toplejše in globlje zvoke, tako Skrjabin kot Rahmaninov pa sta Andalaro pripeljala do forsiranja, ki je iz klavirja izvabilo naravnost kovinsko zvočnost. Tudi sklepna skladba, Skrjabinova Vers la flamme op.72, je sledila splošni shemi, nekaj poezije smo doživeli le v dodatku, kjer je pianist pokazal, da pozna tudi rahlejšje in bolj sladke dotike, občinstvo pa je pokazalo veliko navdušenja nad virtuozno igro, s katero je Andalaro brezhibno izpeljal celoten program.

Katja Kralj

TOMIZZEVE DUH

Domovanje, domovine in zidovi

MILAN RAKOVAC

Med brezkončnostjo sanj in tesnimi zidovi resničnosti. Četudi neozdravljiv realist, se pogosto za vitim na perutih Hypnosa (bitja sanj), ko sem tu, v svojem okolju. Pogosto me potem zbudi strah pred Thanatosom (bitjem smrti), Hypnosovim bratom ... A minule dni sem kot v blagih sanjah lebdel med močnimi besedami brigade pisateljev na Vilenici. In občutil tesnobo ujetosti med zidove neusmiljenega liberal-kapitalizma, na katero je ostroumno in pogumno spomnil Veno Taufer ...

Zakrožil sem po svojem širšem domu, Primorski, ki se je tega septembra kazala kot svojevrstna prestolnica umetnosti; vanjo se, v mojo Canosso, vselej vračam kot ponoreli romar, po poteh iskanja drugega, sebe v drugem v drugega v sebi. Šempeter, Koper, Vilenica, pristni stiki in vznemirljivi disparti ... Portorož, čudežni Goran Vojnovič in njegov provrstni film »Čefurji raus«, dober vsaj toliko kot njegov istoimenski roman ... Reka, 85. jubilej velikega intelektualca Alessandra Damianiija ...

Vse kaže, da sem v nenehnih romanjih nekoč v Šavriniji le uspel steči pod mavrico. Zagotovo: kot bi zato postal – srečen človek. Sicer skrajno nezadovoljen s seboj, pa še z marsičem, ampak srečen, ker imam v Pulju, Kopru, Trstu, na Reki toliko lepih ljudi. Ki morda nekaj malega dobijo tudi od mene. Kot izvrstni mladi kolegi po perusu in misli: Mirt Komel, Sami al Daghistani, Luka Lisjak ... Na Vilenici sem spoznal blago in modro Ilmo Rakusa, katere knjigo »Morje modro morje« (Mehr Meer) bi z veseljem sam napisal, če bi zmožel. O vseh teh naših sanjah in zidovih v novogoriški reviji Razpotja Rakusa piše: »Zame obstajajo le domovine, natančneje mikrodomovine, pri čemer so najpomembnejši tisti koščki domovine, ki si jih vedno znova ustvarjam s svojim pisanjem. In seveda se moram prijateljsko zediniti s svojim trmoglavim jazom, da lahko nato skupaj postaviva premični dom, v katerem bodo lahko svoje domovanje našli tudi drugi.«

Pogled z Učke na Kvarner, na še en »košček domovine«, pogled na mitično živo zver Cres, kot je zapisal kipar De Karina ... Reka: Alessandro Damiani, duša italijanske skupnosti na Hrvaškem in v Sloveniji; zavešt, vest in intelektualna vertikala, kot pisatelj, filozof in človek. Za tukajšnje Italijane, za Reko in Istro, za Hrvaško in Slovenijo. In za Italijo. Veliki avanturist revolucije, ki se 1948., dvajsetleten, iz Kalabrije odpravi v Grčijo, da bi sodeloval v revoluciji, a ga Titov »ne« Stalinu zadrži na Reki. Razočaran v Jugoslavijo zaradi položaja njegovih Italijanov, se po nekaj letih vrne v Italijo. Razočaran v Italijo se vrne na Reko. 1963. v Rimu napiše pesem, ki ni le pesem o Italiji tistega časa, temveč o vseh naših državah – danes: »La patria/ la libertà e il resto chiamato/ a compiti nuovi: a demolire/ il merito dei custodi dell'onore,/ unico con la coscienza di classe,/ perché democratici polivalenti/ e marxiani dell'atlantismo regnino/ sulla cresta del nuovo miracolo:/ un popolo anemico finalmente/ non vive di solo pane.«

Vedno široko nasmejanemu Goranu Vojnoviču, še enemu tistih, ki imamo več domovin, sredi ovacij v portoroškem Avditoriju po premieri njegovega filma Čefurji raus, šepnem: zame je kriterij umetniškega dela ko, pozabim ali berem knjigo, poslušam glasbo ali gledam film. Vidim, da film ni bil nagrajen, drugih sicer nisem videl, ampak mislim si: blagor Sloveniji, če je proizvedla še boljše filme od Čefurjev ...

Tako sem, v pohodu skozi vse te moje domovine, kjer povsod in v slehernem kraju vidim lasten čvrst dom, pravzaprav večkrat teklen nad mavrico, kakor v tisti vedno zeleni popevki iz 1939: »Somewhere over the rainbow/ way up high/ There's a land that I hird of/ once in a lullaby« (verzji E.Y. Harburg). »Nekje nad mavrico/ tam visoko/ obstaja dežela, za katero sem slišal/ nekoč v davni uspanki ...«

Iz ezoteričnih sanj se je seveda treba zbuditi, kot nas je dvakrat zbudil Veno Taufer, ko je spregovoril na otvoritvi Vilenice v koprskem gledališču in na slovesnosti v jami Vilenici: spomnil je, kako je pred 28 leti prav Vilenica v »virtualni« Srednji Evropi, posebej v državah izza Zidu, sprožila boj za svobodo človeka, govora, misli; ne da bi slutila, da bo Zid tako hitro padel. Berlinski je padel, zaiskrila se je svoboda, leta radosti so hitro minila, in tu so nešteti novi zidovi; med Severom in Jugom, med bogatimi in revnimi ... Zidovi mogočnih trdnjav Moči in Denarja.

Pomirjen in ponižen odhajam od doma v še eno domovino, med steklene zidove velemesta, ki kipijo v nebo, a so le perverzni odsev lahkega denarja, pod njimi pa, v zastrti senci propadanja čemijo nesrečni ljudje. Pisatelji, kot je dejal Florijan Lipuš, moramo hoditi pred njimi in ne za njimi. Iz svojih sinek, medijske bleščave in dvorskih prilizovanj bomo, verjamem, stopili pred ljudi. Naše edino mesto je v ljudeh.

TRieste TRASPORTI - Prevozno podjetje ugodilo zahtevi rajonskega sveta

Zahodni Kras: vendarle dvojezični urniki avtobusov

Dvojezičnost si počasi, a vztrajno utira pot na Zahodnem Krasu. Poldruugo leto potem, ko je rajonski svet zahteval, naj javno prevozno podjetje Trieste trasporti objavi v vaseh Zahodnega Krasa dvojezični vozni red avtobusov, se je to vendarle zgodilo.

Na postajališčih na Kontovelu, na Proseku in v Križu je prevozno podjetje pred nekaj dnevi odstranilo dotedanje izključno italijanske urnike avtobusov ter jih zamenjalo z novimi, dvojezičnimi. Tako so na voznih redih ob italijanskih imenih vasi in drugih krajev, v katere peljejo avtobusi, zapisana tudi slovenska imena: Trg Oberdan, Prosek Devinsčina, Sv. Križ, Nabrežina, Štivan, Vižovlje in druga. Na urnik avtobusa št. 44 se je sicer v naslov vrinila napaka, zgolj tiskarski škrt, ki je zamešal črki, da je Ribiško naselje postalo Ribiško, a v urniku je ime vasi pravilno napisano: Ribiško naselje.

Predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Roberto Cattaruzza je izrazil zadovoljstvo, ker je bil storjen nov korak na poti k uveljavljanju dvojezičnosti na dvojezičnem ozemlju Zahodnega Krasa. Spomnil je, da je rajonski svet že pred poldrugim letom zahteval, naj prevozno podjetje Trieste trasporti spoštuje določila zaščitnega zakona in naj objavi urnike in vozne rede avtobusov tu-

Vozni redi avtobusov na Zahodnem Krasu so po novem dvojezični

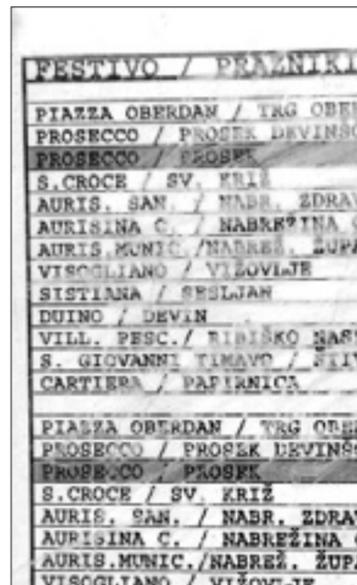
KROMA

di v slovenskem jeziku. Po prvem pismu podjetju so sledila druga pisma krajevnim oblastem, zvrstilo se je tudi nekaj vprašanj, ki so dolgo časa čakala na odgovor.

V začetku marca letos je bila zadeva spet na dnevnem redu seje rajonskega sveta. Ker v enem letu ni bilo nič storjeno, se je rajonski svet spet obrnil na tržaško občinsko upravo z zahtevo, naj poseže pri prevoznem podjetju. To se je

očitno zgodilo, saj je podjetje Trieste trasporti poleti sporočilo, da bo v kratkem namenilo dvojezične vozne rede avtobusov. Pred nekaj dnevi je predsednik Cattaruzza končno opazil nameščene nove dvojezične urnike, tako je bilo zahtevi rajonskega sveta po spoštovanju zaščitnega zakona ugodeno.

Rajonski predsednik je ob tem ugotovil, da je bilo - odkar je mestno upravo prevzela v svoje roke levosre-

dinska koalicija - kar nekaj storjeno za uveljavljanje dvojezičnosti na Zahodnem Krasu. V Križu so bili nameščeni dvojezični smerokazi, po zagotovilih odbornika za javna dela Andrea Dapretta pa bodo v kratkem namestili dvojezične napise tudi na Proseku in Kontovelu.

M.K.

Serracchiani: Italijanske železnice naj predstavijo nov načrt za hitro železnico!

Sedanji postopek o načrtu visokohitrostne železnice na odseku Benetke-Trst je treba prekiniti, namesto njega naj italijanske železnice predstavijo novega, alternativnega, ki naj jemlje v poštev izboljšanje obstoječe proge. Tako je včeraj zahtevala predsednica dežele Furlanije-Juljske krajine Debora Serracchiani. Pojasnila je, da je dežela zahtevala predložitev alternativnih možnosti in tudi župani občin na odseku železniške proge so to zahtevali, doslej pa ni bil predložen noben alternativni predlog. Italijanske železnice so predstavile le en načrt, tistega iz leta 2010, in ga nato »popravile«, niso pa predstavile kake druge možnosti, ki naj bi ovrednotile že obstoječo progno, je poudarila Serracchiani.

Zbor Bodeča Neža na mirovni manifestaciji na Velikem Trgu

Združeni narodi so proglasili 21. september za dan prekinitve ognja na vseh bojnih poljih. V ta okvir sodi prireditev, ki jo bo priredil Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci danes ob 17.30 na Velikem trgu. Posegla bo tržaška podžupanja in odbornica za vprašanja miru Fabiana Martini, sodelovali bodo dijaki Jadranskega zavoda Združenega sveta iz Devina, zapel pa bo zbor Bodeča Neža z Vrha

OBČINA TRST - Človekoljubni projekt Pet deklet iz Srebrenice teden dni v gosteh pri nas

Adopt Srebrenica je naslov človekoljubnega projekta, h kateremu je letos pristopila Občina Trst. V okviru projekta bo od jutri do prihodnje nedelje v Trstu gostovalo pet deklet iz Srebrenice, ki bodo v našem mestu spoznavale kulturne in zgodovinske znamenitosti, srečale pa se bodo tudi z dijaki tržaških višjih srednjih šol.

Več o projektu, ki je sicer del širše zastavljenega projekta, katerega koordinatorja sta Fundacija Alexander Langer iz Bocna in združenje iz Tuzle Tuzlanska Amica, je na včerajšnji novinarski konferenci povedala podžupanja Fabiana Martini. Uvodoma je podžupanja nekaj besed namenila predstavitvi sporazuma International Network for Srebrenica (Mednarodna mreža za Srebrenico), ki že od vsega začetka podpira projekt Adopt Srebrenica. Namen slednjega je promocija medkulturnega dialoga in širjenje sožitja v Srebrenici in drugod po svetu, koordinatorji pa si prizadevajo tudi, da bi s pomočjo tovrstnih akcij širšo javnost ozaveščali o genocidu, ki je bil storjen v tem bosanskem mestu. Podžupanja je spomnila, da smo se letos poleti že osemnajstič po vrsti spomnili tistih, ki so bili med vojno kruto umorjeni, ob tem pa je tudi dodala, da želijo z omenjenim projektom mladim iz Srebrenice ponuditi priložnost, da spoznajo svet, ki je sicer drugačen od njihovega, in jim s tem ponuditi upanje v prihodnost.

Več o Srebrenici je včeraj povedal tudi Pier Luigi Sabatti, sicer član združenja Skupine 85, ki sodeluje pri pro-

jektu Adopt Srebrenica. Sabatti je spomnil, da je bila Srebrenica nekoč prelepo zdraviliško mesto iz avstro-ogrskih časov, ki je bilo pred vojno ena najrazvitejših občin v Bosni. V mestu, v katerem je nekoč živelo 36 tisoč prebivalcev, danes živi le še 2 tisoč ljudi, je dejal govornik in spomnil, da Srebreničani še vedno preživljajo hude čase.

Pri projektu Adopt Srebrenica sodelujejo še tri tržaška združenja: ARCI civilna služba, Rime in Šotor za mir. V sodelovanju s tržaško občino so za goste iz Srebrenice pripravili pester in raznolik program, ki se bo uradno začel v ponedeljek. Pet mladenk bodo v ponedeljek zjutraj sprejeli v dvorani občinskega sveta, nakar bo sledil ogled mesta, so povedali včerajšnji govorniki. V program so vključili tudi obisk doline Glinščice, območje bivše umobolnice pri Sv. Ivanu ter jame pri Briščkih. Ker sta med gosti tudi dve nadebudni novinarki, je predviden obisk uredništva deželne agencije Ansa. V sredo zjutraj pa bodo Srebreničanke obiskale tudi dve šoli; ob 9. uri šolo Carducci, ob 12. uri pa licej Prešeren. Bržkone bo zelo zanimiv tudi izlet v Benetke, večerni program pa bo vsak dan drugačen. V torek zvečer bodo gostje v restavraciji Milič lahko okušale italijanske in bosanske dobrote, ki jih bodo pripravili posebej za to priložnost. Konec prihodnjega tedna pa se bodo udeležile tudi prireditve Trieste Next, so sporočili na včerajšnji predstavitvi. Tržaški teden se bo za Srebreničanke zaključil v nedeljo, 29. septembra, ko se bodo odpravile nazaj domov. (sč)

DEVIN-NABREŽINA - Most nad železnico pri Šempolaju

Nadvoz bo še čakal ...

Delo bi morali začeti oktobra, a zaradi pakta stabilnosti bo po vsej verjetnosti »zamrznjeno«

Prehod čez železnico na cesti za Šempolaj

KROMA

Ko bi šlo vse po načrtu, bi se morala oktobra začeti dela za gradnjo nadvoza nad železniško progno pri Šempolaju. Malo verjetno pa je, da se bo to res zgodilo, je pred dnevi napovedal devinsko-nabrežinski župan Vlado Kukanja.

Vse kaže, da je nadvoz pri Šempolaju kot začaran. Devinsko-nabrežinska občina si že več kot pol stoletja prizadeva, da bi ga zgradili in tako omogočili varno vožnjo iz Nabrežine v Šempolaj in na slovenski Kras. Retovi občinski upravi je uspel poseg pri italijanskih železniceh, ki so se vendarle odločile za gradnjo prometne strukture. Pripravile so predhodni načrt, ki je

bil nato dodelan. Urejen je bil tudi postopek za razlastitev manjšega območja ob cesti. Po nekajletnem zavlačevanju Tondove deželne uprave so bila - potem ko je bil poseg vključen v okvir strateško pomembnih javnih del - nakazana tudi potrebna finančna sredstva. Dokončni načrt je bil odobren oktobra pred dvema letoma. Predvideval je investicijo v višini 4 milijonov 900 tisoč evrov. Skoraj polovico, 2 milijona 400 tisoč evrov, je nakazala Pokrajina Trst, dva milijona Dežela Furlanija-Juljska krajina, preostalih 500 tisoč pa italijanske železnice.

V prvi polovici 2012 so bila dela oddana v zakup. Po takratnih napove-

dih pokrajinskega odbornika za promet Vittoria Zollie naj bi se dela začela v drugi polovici 2012, trajala pa naj bi leto dni.

Poseg se lani ni začel. Delo je bilo preloženo, kar pa je bilo - tako se je izkazalo - vsaj zaenkrat usodno. Medtem je namreč Montijeva vlada odobrila odlok o paktu stabilnosti, ki je dejansko »zamrznil« javna dela krajevnih uprav, pa čeprav so bili načrti že odobreni in finančna sredstva nakazana.

Kako se bo zadeva nadaljevala, ni jasno. Res bizarno pa je, da mora javni denar že spet čakati v bankah, namesto da bi služil za javno dobro.

M.K.

GOSPODARSTVO - Skupina Arvedi naj bi se kmalu sestala s panožnimi sindikati

Železarna strateška za Rim, v teku mrzlična pogajanja

Zaprte škedenjske železarne bi pomenilo izgubo mnogih delovnih mest, pa tudi vsake možnosti za bonifikacijo tistega območja. Pod Škedenjem bi ostala kratka onesnažena »pušča-va«, Trst pa bi se tudi odrekel pomembni priložnosti za razvoj.

To je mnenje pokrajinskih sindikatov Cgil, Cisl in Uil, ki nameravajo to stališče zagovarjati tudi v prihodnosti. Alternativ dejansko ni, ugotavljajo, saj ni ga človeka, ki bi vložil milijone evrov samo za bonifikacijo. Projekt skupine Arvedi za prevzem železarne ostaja torej edina in nadvse pomembna rešitev, ki naj bi jamčila tako delovna mesta kot tudi investicije za zaščito okolja.

Da je načrt skupine Arvedi strateški tudi za Rim, je ta teden potrdil podtajnik na ministrstvu za gospodarski razvoj Claudio De Vincenti v imenu ministra Flavia Zanonata. Panožni sindikati Fiom-Cgil, Fim-Cisl in Uilm-Uil ter enotno sindikalno predstavništvo Rsu sicer še vedno čakajo na začetek pogajanj z vodstvom skupine Arvedi glede prehoda oziroma nove zaposlitve de-

lavcev pod okriljem nove družbe St (Società siderurgica triestina), ki jo je ustanovila skupina Arvedi specifično za prevzem tovarne. Srečanje je bilo napovedano 11. septembra, toda družba iz Cremona ga je preložila na drug datum. Pred kratkim je vsekakor družba St sporočila področnim sindikatom, da naj bi ta teden (se pravi najkasneje danes) sklenili sporazum z izrednim komisarjem družbe Lucchini Pierom Nardijem glede prevzema železarne v najem (z možnostjo odkupa), nato se bodo čim prej sestali z njimi.

Po drugi strani naj bi deželna predsednica Debora Serracchiani že v začetku prihodnjega tedna določila datum za srečanje, na katerem bo seznanila zvezne sindikate z izidom zadnjih treh srečanj v Rimu. Predsednica Serracchianijeva je med drugim poudarila, da je programski sporazum, ki ga izdelujejo, zelo kompleksen in pomemben, ker predpostavlja zaščito delovnih mest in upoštevanje okolja. Zato je zahtevala, naj vsi dejavniki izrazijo lastne obveze črno na belo, začeni s tržaško pristaniško oblastjo.

A.G.

TREBČE - Drevi Natečaj Spomenik padlim v 1. svetovni vojni in predstava

Mladinski trebenski krožek vabi danes, 21. t. m., v Ljudski dom v Trebče, kjer bo nagrajevanje natečaja Spomenik padlim v 1. svetovni vojni. Zbirališče bo ob 17.30, obiskovalcem bodo naprej postregli prigrizek s pijačo, sledila pa bo predstavitev načrtov in slovesno nagrajevanje udeležencev projekta. Najboljši izdelki, ki jih je izbral odbor Mladinskega trebenskega krožka, bodo prejeli nagrado, ki jo podarja sponzor Avtošole Bizjak. Za konec pa si bodo obiskovalci ogledali predstavo z naslovom OnaOn, v kateri nastopata Patrizia Jurinčič in Lovro Finžgar. Študenta na ljubljanski AGRFT sta se s komedijo, ki sta ju tudi sama napisala, že predstavila na Korčicah pri Kranju in pri Sv. Ivanu v Trstu, v enourni predstavi pa se pribijata skozi različne življenjske etape, od otroštva do starosti, in s komičnimi monologi in dialogi ter priredbami znanih slovenskih popevk, ki jih izvajata v živo, raziskujeta različne tipologije odnosa med moškim in žensko.

ATER - V Ul. Orlandini je zdaj 37 novih stanovanj Pri Pončani predali namenu štiri obnovljena poslopja ATER

V Ul. Orlandini pri Pončani so včeraj predstavili štiri poslopja podjetja za ljudske gradnje ATER, ki so jih popolnoma obnovili. V zgradbah so uredili 37 novih stanovanj namesto prejšnjih 47 (poslopja so iz leta 1924), stanovanja pa bodo kmalu predali namenu in izročili stanovalcem ključke. Naložba je znašala 4,1 milijona evrov oz. v povprečju 110 tisoč evrov za vsako stanovanje.

Sicer je problem pomanjkanja stanovanj na Tržaškem še vedno pereč. Premeženje ATER je potrebno vsekakor ovrednotiti v luči novih potreb ljudi, je poudarila deželna odbornica za infrastrukturo in javna dela Mariagrazia Santoro, ki si je včeraj ogledala nekatere stavbe ATER v spremstvu predsednika Claudia Serafinija. Odbornica Santorova si je ogledala stanovanja v Ul. Cumanu, v Ul. Capofonte in v Ul. Grego.

Pri Sv. Jakobu aretirali srbska državljanja

Policisti mobilnega oddelka tržaške kvesture so prejšnjo noč aretirali dva srbska državljanja, ki sta malo prej vlomila v nek bar pri Sv. Jakobu. Policisti so namreč ponoči opazili, da sta se 40-letni S. K. in 32-letni D. L., ki sta sicer stara znanca sil javnega reda, sumljivo sprehajala blizu bara pri avtobusni postaji v Ul. San Giacomo in Monte. Policisti so ju začeli zasledovati in ju kasneje ustavili. Pri sebi sta imela približno 1550 evrov v bankovcih in okrog 90 evrov v kovancih ter nekaj avtobusnih vozovnic prevoznega podjetja Trieste trasportati (vrednost 150 evrov), ki so jih malo prej izmaknili v omenjenem baru. Poleg tega sta imela pri sebi orodje, primerno za vlamljanje, S. K. pa je tudi razpolagal z nožem. Policisti so srbska državljanja aretirali in odvedli v koronejski zapor.

Tatovi ponoči vdrli v kavarno v Ul. Vasari

Neznani storilci so prejšnjo noč vlomili v bar v Ul. Vasari, iz katerega so odnesli denar in nekaj steklenic čaja. Tatvino je ugotovil lastnik lokala, ki je poklical sile javnega reda. Preiskavo vodijo policisti mobilnega oddelka tržaške kvesture.

Policisti rešili dva mladeniča sredi morja

Policisti z devinsko-nabrežinskega poveljstva so v četrtek rešili dva mladeniča, ki sta bila v težavah na morju pri Ribiškem naselju. Njunjo plovilo je ostalo zaradi oseke na čereh, policisti pa so ga s pomočjo rešilnega čolna potegnili na odprto.

Vozil je, čeprav ga je imel preveč pod kapo

Karabinjerji s poveljstva v Naselju sv. Sergija so zaradi vožnje v vinjenem stanju prijavili na prostosti 36-letnega A. F. Karabinjerji so ga ustavili v okviru nadzora ozemlja. Ko je ustavil vozilo, so kaj kmalu ugotovili, da je pregloboko pogledal v kozarec.

JUTRI VES DAN V BOLJUNCU IN V BAZOVICI

Praznik vode

Združenje Bioest bo priredilo jutri v Boljuncu praznik vode na jami. Praznik se bo začel ob 10. uri s čistilno akcijo doline Glinščice, skavtom in skupini Legambiente pa se bo lahko pridružil vsakdo. Ob 14. uri bosta na sporedu vodena sprehoda: zahtevnejšega bo vodil Stojan Glavina, glavni pobudnik poti Slave Slavec in odlični poznavalec doline Glinščice. Skupina, ki se bo odločila za manj zahtevno pot, bo spoznavala zelišča z učiteljem eteričnih olj Fulviom. Popoldne bo niz predavanj. Ob 16.30 bo Vojko Kocijančič, bivši direktor SDGZ, predstavil srenje in kolektivno upravljanje teritorija, predavanje bo dvojezično. Ob 17.30 bo Stojan Glavina predstavil zgodovinsko in naravno bogastvo doline Glinščice. Sledilo bo predavanje biologa Daria Gaspara na temo Drevesa in voda: kako se je spremenilo obrežno rastlinstvo reke Glinščice. Opazovanje zvezd bo vodila skupina PAG, ki bo nudila strokovne in druge informacije. Večer bo popestrila skupina Drunken sailors s pristno ir-

sko glasbo. Praznik vode bodo ves dan spremljali glasba, zabava ter slastni trenutki s vegetarijansko in presno hrano.

V Naravoslovnem didaktičnem centru v Bazovici pa bo v okviru prireditve »Aspettando...Trieste Next« vrsta dejavnosti od 10. do 18. ure: pohodi, animacije, laboratoriji, vodeni obiski ter razstava. Tema letošnje pobude je voda. Ob 10. uri bo iz centra krenil animiran pohod v gozd, namenjen otrokom, ki ga bodo vodili gozdni stražarji in pravljicni junaki. Po zaključeni zabavni poti bo za otroke mala malica. Tudi pohod po pešpoti »Vodni gozd« bo obeležil vodo. Ob 14. in 16. uri bo po tej poti voden pohod s spremstvom gozdnih čuvajev v italijanščini, ob 15. uri pa v slovenskem jeziku. Gozdna straža bo pripravila tudi prikaz gasilne opreme in nekaterih gasilnih tehnik pri gozdnih požarih. Na ogled bosta tudi razstava in akvariji sladkovodnih rib. Vse dejavnosti in obiski so brezplačni, za informacije so na voljo tel. št. 0403773677 in 3666867882.

Pravljčni gozd v Bazovici

Poletno središče Pikapolonica je kmaj zaprlo svoja vrata, pri Studijskem centru Melanie Klein pa so že odločno stopili v novo sezono in bodo jutri sodelovali pri odmevni pobudi Aspettando Next (V pričakovanju na festival Next). V okviru celodnevne programa, ki so si ga zamislili pri Naravoslovnem didaktičnem centru gozdne straže v Bazovici, bodo animatorji ŠC Melanie Klein v dopoldanskih urah pospremili otroke v pravljčni gozd. Pobuda je brezplačna, po prijavi ob 10. uri v naravoslovnem centru pa se bo začel sprehod po bazovskem gozdu Igouca v družbi pravljicnih junakov, ki bodo najmlajšim približali in predstavili vodne vire na Krasu ob sodelovanju krajevne gozdne straže. Pobuda se je razvila v okviru evropskega projekta Slow Tourism, katerega nosilec je tržaška univerza. V primeru slabega vremena bo pravljčni svet zaživel v prostorih Naravoslovnega didaktičnega centra.

Pobude ob evropskem tednu mobilnosti

V okviru evropskega tedna mobilnosti 2013 bodo danes in jutri začasno zaprli za promet nekatere ulice v mestnem središču, kar naj bi predstavljalo »generalno« in pripravo na uvedbo novega prometnega načrta. Tako bo od 9. ure danes do 18. ure jutri zaprto za promet območje v bližini Stare mitnice in Ul. Crispi ter Ul. Settefontane. Da bi prispela na pomoč avtomobilistom, se je mestna uprava dogovorila z družbo Saba Italia za koriščenje parkirišča v Ul. Pietà danes po znižani ceni (3 evre za celodnevno parkiranje), medtem ko bo parkiranje v nedeljo brezplačno.

Ob tekmi Cagliari-Sampdoria nobene prometne omejitve

Tržaški župan Roberto Cosolini je včeraj sporočil, da ob današnji nogometni tekmi na stadionu Rocco med prvotigašema Cagliarijem in Sampdorijo ne bo mestna uprava uvedla nobene omejitve v prometu na območju stadiona. Pač pa bo obveljala prepoved točenja alkoholnih pijač, ampak le od 15. do 18. ure.

Dan boja proti Alzheimerjevi bolezni

V okviru 20. svetovnega dne boja proti Alzheimerjevi bolezni bi danes na sedežu združenja de Banfield v Ul. Filzi 21/1 dan odprtih vrat, in sicer od 9. do 12 ure. Posredovali bodo informacije o zdravljenju in o bolezni, za katero zbolijo vsako leto vedno več ljudi. Združenje de Banfield je lani nudilo pomoč kar 1300 ljudem, to je 19 odstotkov več kot leto prej.

Kounellis: vodeni obisk

V nekdanji ribarnici bo danes ob 18. uri voden obisk razstave Kounellis Trieste.

Komorni koncert v gledališču Verdi

V mali dvorani opernega gledališča Verdi bo danes ob 11.30 v okviru simfonične sezone nastopil komorni orkester gledališča Verdi. Izvajal bo dela Antonia Vivaldija in Giuseppeja Tartinija. Solist bo violinist Glauco Bertagnin. Naslednji koncert bo v sredo, 25. septembra, ob 18. uri. Zbor gledališča Verdi bo pod taktirko Paola Vera izvajal dela Schuberta, Dvoraka in Brahmsa.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 21. septembra 2013

MATEJ

Sonce vzide ob 6.51 in zatone ob 19.04 - Dolžina dneva 12.13 - Luna vzide ob 19.55 in zatone ob 9.01

Jutri, NEDELJA, 22. septembra 2013

MAVRICIJ, ZAČETEK JESENI

VREME VČERAJ: temperatura zraka 17,9 stopinje C, zračni tlak 1013,6 mb ustaljen, vlaga 56-odstotna, veter 11 km/h jugovzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21,3 stopinje C.

Lekarne

Danes, 21. septembra 2013

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Ginnastica 39/A - 040 764943, Trg Valmaura 11 - 040 812308, Opčine - Nanoški trg 3 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Ginnastica 39/A, Trg Valmaura 11, Šentjakovski trg 1, Opčine - Nanoški trg 3 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Šentjakovski trg 1 - 040 639749.

www.farmacitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Rush«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 18.30, 20.00 »Teorema Venezia«; 21.30 »Mod od Indigo - La schiuma dei giorni«.

FELLINI - 16.30, 20.10 »Una fragile armonia«; 18.15, 21.50 »Elysium«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 19.00, 21.30 »The Grandmaster«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.40, 18.20, 20.00, 21.40 »Via Castellana Bandiera«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 20.05 »L'intrepido«; 18.20, 22.00 »Il potere dei soldi«.

KOPER - PLANETUŠ - 17.10, 20.30, 22.45 »2 na muhi«; 13.30, 15.30 »Avioni«; 14.30, 16.30, 18.30 »Avioni 3D«; 21.20, 22.15 »Elizij«; 19.50 »Jobs«; 22.55 »Kick Ass 2«; 20.20 »Kronike podzemlja: Mesto kosti«; 19.15, 20.45 »Mi smo Millerjevi«; 17.55 »One direction: To smo mi 3D«; 15.40, 17.30 »Razredni sovražnik«; 17.50, 20.00, 22.30 »Skozi čas«; 13.30 »Smrkci 2«; 15.00, 17.15 »Smrkci 2 3D«; 13.20, 15.15 »Turbo«; 14.00, 16.00 »Turbo 3D«; 23.00 »Upokojeni, oboroženi, nevarni 2«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Come ti spaccio la famiglia«; Dvorana 2: 15.20, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »I Puffi 2«; 18.45, 22.15 »I Puffi 2 - 3D«; Dvorana 3: 15.20, 17.00 »Monsters University«; 18.45, 20.30, 22.15 »You're next«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Un piano perfetto«; 15.20, 17.00, 20.30 »Percy Jackson - Il mare dei mostri«; 22.00 »Riddick«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 15.15 »Turbo«; 16.30, 19.05, 21.40 »Rush«; 15.35, 17.50, 20.00, 22.10 »I Puffi 2«; 15.40, 17.55, 20.10, 22.10 »You're next«; 15.30, 17.45, 20.00, 21.20, 22.15 »Co-

me ti spaccio la famiglia«; 19.50, 22.05 »Elysium«; 15.20, 17.35 »Monsters University«; 21.50 »Riddick«; 15.40, 17.15, 17.55, 19.30, 20.05, 22.15 »Percy Jackson 2 - Il mare dei mostri«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »I Puffi 2«; Dvorana 2: 17.15, 20.00, 22.15 »Rush«; Dvorana 3: 17.30, 20.10, 22.10 »Percy Jackson 2 - Il mare dei mostri 3D«; Dvorana 4: 17.45, 20.00, 22.10 »Come ti spaccio la famiglia«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.00 »Un piano perfetto«.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V. BARTOLA sporoča, da bo prvi teden pouka potekal po urniku: otroška vrtača v Barkovljah in Lonjerju 7.45-12.30 (brez kosila); osnovne šole na Katinari, v Barkovljah in pri Sv. Ivanu 8.00-12.30; nižja srednja šola pri Sv. Ivanu in na Katinari 8.00-12.35. V drugem tednu bo v vrtcih pouk trajal od 7.45 do 13.00 (vključno s kosilom), na osnovnih in na nižji srednji šoli poteka pouk po rednem urniku.

Izleti

SKD BARKOVLJE prireja v soboto, 28. septembra, tradicionalni pohod »Zoro Starec«. Vodila ga bo prof. Marinka Pertot. Startali bomo ob 14.30, kraj starta in ostale podatke pa bomo še javili.

SKD IGO GRUDEN vabi člane in prijatelje na izlet v Kobarid, ki bo v nedeljo, 6. oktobra. Ogleдали si bomo muzej 1. svetovne vojne, interaktivno razstavo o Poti miru in kostnico. Odhod iz Nabrežine ob 8.30, povratek v večernih urah. Vpisovanje pri Sergiju Kosmini (040-200123) in v kavarni Gruden.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA organizira tradicionalni jesenski izlet namenjen članom, odjemalcem, oljkarjem in vsem simpatizerjem naše zadruge. Letos bomo obiskali klasično Toskano: Piso, Firenze in Siena ter tipično toskansko torkljo, od srede 9., do petka 11. oktobra. Prenočitvi v Montecatini Terme. Info in vpis: Laura 040-8990103 in Roberta 040-8990110, 8.30-12.30 ali pri nas v Ul. Travnik 10 v Dolini.

OMPZ vabi na romarski izlet v soboto, 12. oktobra, na Koroško: Tinje, Gospa Sveta in gosposvetsko polje, Celovec in Vetrinj. Vpis in vse ostale informacije čim prej na tel. št. 347-9322123.

Mali oglasi

27-LETNIK išče delo. Tel. št.: 327-0538277 ali 040-910393.

DIATONIČNO HARMONIKO prodam. Tel. 335-5387249.

GOSPA SREDNJIH LET išče delo, 24 ur dnevno. Tel. št.: 329-6055490.

GOSPA SREDNJIH LET, doma z Opčin, išče delo kot čistilka ali kot spremljevalka otrok. Tel. št.: 340-9098123.

IŠČEM DELO kot negovalka starejših, 24 ur dnevno. Tel. št.: 320-6303821 (v večernih urah).

NA PROSEKU dajemo v najem večje opremljeno stanovanje s samostojnim ogrevanjem. Tel. št.: 320-1509155.

NUJNO IŠČEM knjigo za srednjo šolo »Likovno izražanje za 7. razred«. Avtor Tacol, Frelih, Muhovič, založba Debora. Tel. št.: 340-2719093.

PRODAJAMO na Vrhu Sv. Mihaela zadržljivo zemljišče na lepi lokaciji v zelenju zraven ceste (zaselek Devetaki, blizu centra Danica). Tel. št.: 347-2349362.

PRODAM belo in črno grozdje. Tel. št.: 348-3127194.

PRODAM novo mizo iz masivnega lesa, z merami 3,20x1,00, debelost lesa 8 cm, primerna za taverno. Tel. št.: 040-229250.

PRODAM KNJIGE za bienij jezikovne smeri liceja F. Prešeren. Tel. 348-9805039.

PRODAM trivrstno diatonično harmoniko, CFB, manjši model, akord, slakov gumb. Tel. št.: 346-8321835.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA Pedagoške fakultete pomaga pri pisanju domačih nalog osnovnošolskim otrokom in/ali varstvo predšolskih otrok. Tel. št.: 340-6851231.

Čestitke

Moja teta ANA rada poje, rolka, flavto in nogomet igra, sedaj pa od četrta še diplomo ima. Z njo se veseli in ji čestita njena Mia.

Vedela sem, da z lahkoto ANA ti bo šlo, da nobena ovira v napoto ti ne bo. Sedaj pa se veseli in uspešno izkoristi pridobljeno znanje. Iskrene čestitke, Milka.

Draga ANA, kar iščeš naj se odkrije, vse kar v srcu čutiš naj se v srečo in ljubezen zlije. Naj bo na tvojem licu vedno nasmeh, želiva ti v življenju velik uspeh! Dean in Luka.

ANA je še enkrat zmagala! Za odlični rezultat na Fakulteti za Šport v Ljubljani vsi pri godbenem društvu Nabrežina ji čestitamo in voščimo še veliko uspehov!

Iskrene čestitke pošiljamo naši ANI KOŠUTA, ki je z odliko zaključila študij na fakulteti za šport v Ljubljani. Želimo ji še mnogo uspehov v življenju in še mnogo lepih cavatarskih trenutkov. Vsi iz klape cavata.

Draga KATRIN in ALEXANDER: ljubezen in sreča sta bisera dva, kjer hodila bosta naj vaju spremljata oba! Anja in Isabel.

Danes stopa v zakonski stan naš kuhar MATIJA. Njemu in njegovi izvoljenki voščimo vso srečo v novem življenju zgoniška občinska uprava in vsi kolegi.

Danes MARIA ELENA in ANDREA, ko korak usmerjata na skupno pot, naj sreča vaju spremlja vsepovsod. Le tam, kjer se rodi ljubezen in spoštovanje, uresničijo se vse skrite sanje. To je voščilo otrok OŠ Avgusta Črničarja s Proseka za vajino novo skupno pot. Pridružujejo se tudi starši.

Kaj bi brez morja, kaj bi brez sonca? Midva pa imava to srečo vsak trenutek! MARISOL je najino morje in sonce in seveda najina ljubezen! Vse najboljše srček, mama in tata.

Pri nas doma bo danes vesel živžav. MARISOL sestra moja bo v družbi prijateljev ugasnila 6 svečk na torti. Z njo se tudi jaz veselim in vse najboljše ji želim! Josette.

V šolo je prvič vstopila, nahrbtnik svoj je z zvezki in barvicami napolnila, ko bo svet črk spoznala bo nam pravljice brala. Kdo je ta punčka? Le povejva! MARISOL ji je ime in najina sestrična je! Vse lepo ji želiva in na »feštini« že hitiva! Kimy in Rassel.

MARISOL! Magnetna, altruistična, radostna, igriva, sončna, olivkana, ljubezniva, ti naša si sila! Vse najboljše za tvojih prvih 6 let! Tvoji nonoti iz Šempolaja in Slivnega, teta Erika in stric Robi.

Danes se poročita RIO in VERONIKA. Obilo sreče jima želijo vsi Slogaši.

Prireditve

MLADINSKI TREBENSKI KROŽEK vabi danes, 21. septembra, ob 17.30 v Ljudski dom v Trebče, kjer bo potekalo nagrajevanje natečaja spomenika padlim v 1. svetovni vojni. Zbirališče bo ob 17.30, na sporedu bo tudi izvirna komedija »OnaOn«, avtorja in igralca Patrizia Jurinčič in Lovro Finžgar.

SKD VIGRED vabi v nedeljo, 22. septembra, ob 18.30 v Štalco v Šempolaju na ogled Komedije »OnaOn«. Avtorja in igralca: Patrizia Jurinčič in Lovro Finžgar.

ANPI-VZPI pokrajinski odbor Trst sporoča, da bo od 23. do 27. septembra, med 17. in 19. uro v mali dvorani Narodnega doma v Trstu razstava o Posebnih bataljonih v sodelovanju s Knjižnico P. Tomažič in tovariši in z Odsekom NŠK v Trstu.

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 23. septembra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, na prvi ponedeljkov večer nove kulturne sezone. V sozvočju s 5. Socialnim tednom, ki se na pobudo Socialne akademije začne v matični Sloveniji, bo naslov srečanja Komu še zaupati v Sloveniji? Nastopila bosta dva vodilna pred-

Danes praznujeta
ZLATO POROKO

Marija in Emil Cherin

Iskrene čestitke ter še veliko sreče,
zdravja in skupnih zadoščenj.

SKD Slovenec
in MePZ Slovenec-Slavec

V četrtek, 19.9.2013,
je na Fakulteti za šport
v Ljubljani z odliko in pohvalo
diplomirala naša draga

Ana Košuta

Nanjo smo ponosni
in ji iskreno čestitamo

starši, vsi nonoti, brata Ivo
z družino in Rok s Kristino,
teta Sara s svojimi

Naša draga

Ana Košuta

se je v četrtek veselila,
ker je na Fakulteti za Šport
svoj študij zaključila.
Sedaj rolke gor, naš dres obleči
in v Križ k nam priteči,
da te ponosni počastimo
in ti veliko uspehov zaželimo!

Vsi pri A.Š.D. MLADINA

stavnika Civilne družbe za pravično Slovenijo, javna delavca Mitja Štular in Jože Možina. Začetek ob 20.30.

SKP - komisija za kulturo, krožek Tina Modotti, kinokrožek C. Chaplin, tržaška sekcija združenja Italija Kuba, krožek Manifesto Trst ter Revija Guerre & Pace vabijo, ob 40-letnici smrti pesnika Pabla Nerude, v ponedeljek, 23. septembra, ob 18. uri na srečanje »Spomnimo se na: pesnika, borca za demokracijo, za svobodo narodov P. Nerudo« na pokrajinskem sedežu SKP, ul. Tarabochia 3.

FOTOVIDEO TRST80 vabi v sredo, 25. septembra, ob 19. uri pri B. Zidariču, Praprota 23, na otvoritev fotografske razstave Miloša Zidariča in Markota Civaridja z naslovom »Woman front-back«.

(U)TRI(N)KI, kraška muzikomedija, v izvedbi KUD Grešni kozli (Matej Gruden in Iztok Cergol): Skd France Prešeren Boljunec vabi na ogled predstave, ki je na 10. Mavhinjskem festivalu amaterskih gledaliških skupin prešla nagrado občinstva in posebno nagrado strokovne žirije v četrtek, 26. septembra, ob 20.30 na dvorišču društvenega bara na G'rici v Boljuncu.

SKD FRANCE PREŠEREN in Skupina 35-55 iz Boljunca vabita v četrtek, 26. septembra, ob 20. uri v društveni bar na G'rici na otvoritev razstave domače likovne ustvarjalke »Zdenka Ota v svetu barv«.

KULTURNO DRUŠTVO DRAGO BOJAN prireja v petek, 27. septembra, ob 19.30 v prostorih Društvene gostilne v Gabrovcu kraško muzikomedijo »(U)tri(n)ki« v izvedbi KUD Grešni kozli. Toplo vabljeni.

SKD TABOR IN KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI - Prosvetni dom: »Otvoritev prenovljene otroške čitalnice« v petek, 27. septembra, ob 10.30 lutkovna predstava Rdeča kapica, izvajalca Jelena Sitar in Igor Cvetko in v petek, 4. oktobra, ob 10.30 srečanje z mladinskimi pisateljem Žigo Gombačem.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi v petek, 27. septembra, ob 19.30 v Kraško hišo na odprtje likovne razstave »Repen 31. Razgledna točka« goriškega umetnika Ivana Žerjela. Avtorja in dela bo predstavila umetnostna zgodovinarica Alenka Di Battista. Glasbeni intermezzo Andrejka Možina (glas) in

P'r Bibcu sa usi v's'lima,
d'n's s' sa ulovila u mrj'zu

Katrin in Alexander

D' bi bla n'jh mrj'za zmjern
puna l'bjezni, zdravja in srj'če
j'm ž'lima

mama Ingrid, tata Sandro
in nona Jolanda

Danes se v Križu poročita

KATRIN in ALEXANDER

Naj se ta nasmejani dan
prevesi v nasmejano življenje

vama želijo
mama in tata, Ilenja, Andrea,
noni Alma in Nives,
Vladimira, Damjana ter
Milena z družinami

Danes v Križ
veselo hitimo,
ker vajino
ohcet slavimo.

KATRIN in ALEXANDER

naj vaju sreča in ljubezen
spremljata vse dni,
to vam želimo

prijatelji vsi

V Križu se rolke vrtijo
in ljubezni dobro strijo!

Katrin in Alexander

danes stopata na skupno pot,
naj bo položna in polna dobrot,
vedno obdana sijajnih lepot!
Polno malih Bibcov vama želimo
in se z vama veselimo!

Vsi pri A.Š.D. MLADINA

Ariel Cubria (kitara). Razstava bo na ogled do 13. oktobra.

SKD TABOR - Opčine in SKD Grad - Bani vabita v soboto, 28. septembra, ob 20.30 v Prosvetni dom na glasbeno kabaretni večer »Trieste, Cecchelin e dintorni« - Alessio Colautti in trio Danubio - dirigent Carlo Tommasi.

DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CIVILISTI, Trnovca 15, sporoča, da bo razstava »Prva svetovna vojna pri nas. Zamolčani« odprta do 27. oktobra ob sobotah in nedeljah, 10.30-18.00. Na ogled je nad 250 fotografij in razglednic, uniform, dokumentov, topografskih kart ter drugih takratnih vojaških in civilnih predmetov. Spremlja tudi knjiga. Info: www.hermada.org in 331-7403604.

Osmice

FRANC IN TOMAŽ FABEC sta v Mavhinjah odprla osmice. Vljudno vabljeni! Tel. št. 040-299442.

OSMICO sta odprla Andrej in Ivan Antonič v Cerovljah št. 34. Vabljeni! Tel. št.: 040-299800.

OSMICO sta v Samatorci št. 50 odprla Cvetko in Zmaga Colja. Toplo vabljeni. Tel. št.: 040-229224

OSMICO je odprl Škerk v Praprothu. Tel. 040-200156.

Obvestila

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaje plavanja za otroke od 4. leta dalje. Info: 040-51377, 14.00-17.00 (ob delavnikih).

SKD IGO GRUDEN - BALET Vadbna poteka ob ponedeljkih in sredo, ob 16.15 za otroke stare 4 in 5 let (vrtec), ob 17.00 za otroke iz prvih dveh razredov osnovne šole in ob 18.00 za starejše otroke. Info: baletna.igogruden@yahoo.it, 329-4615361 (Jasna).

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja začetniške in nadaljevalne tečaje. Tečaj traja 20 ur in poteka enkrat tedensko. Minimalno število tečajnikov je pet, maksimalno pa deset. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

AD FORMANDUM sprejema prijave na tečaje jezikov (slovenščina in angleščina na osnovni in srednji stopnji) in računalništva (osnovni tečaj in tečaj o uporabi tablic in druge mobilne tehnologije). Info: na sedežu zavoda v Trstu, Ul. Ginnastica 72, tel. 040-566360, ts@adformandum.org.

MLADINSKA GLASBENA SKUPINA VIGRED-KRAŠKI FENOMENI vabi srednje in višješolce na skupne vaje v Škerkovo hišo v Šempolaju ob torkih, 18.00-19.30. Info: tajnistvo@skdvigred.org, tel. 328-4754182, 380-3584580.

OTROŠKA GLASBENA SKUPINA VIGRED vabi vse osnovnošolce, ki bi radi preko igre spoznali čarobni svet glasbe in razne instrumente (na razpolago na licu mesta) na skupne vaje ob ponedeljkih, 17.00-18.00. Info: tajnistvo@skdvigred.org, tel. 328-4754182, 380-3584580.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste otroke, ki obiskujejo vrtec in osnovno šolo. Pevske vaje v Štalci, v Šempolaju vsak ponedeljek, 16.00-17.00 za vrtec. Info: tel. 328-4754182, 380-3584580.

PROSTOVOLJCI ZA SLOFEST pozor! Ob domjenjenih urnikih javite se na infotočki ZSKD v glavnem šotoru na Borznem trgu!

40-LETNIKI POZORI! Kdor se ni še prijavil na večerjo, ki bo danes, 21. septembra, na veseli farmi v Mavhinhah, naj to stori čim prej, da si zagotovi prostor pri mizi! Telefonirajte ali pošljite sporočilo na 329-8012528. Pohitite!

DOMAČE NALOGE: Center otrok in odraslih Harmonija organizira strukturirano pisanje domačih nalog ob vikendih. Poskusna brezplačna delavnica bo danes, 21. septembra, zjutraj v Ul. Canova 15. Informacije in vpisi: center.harmonija@gmail.com.

KRUT prireja v sklopu programa Območnega načrta 2013-15 »Zdravje nima starosti« danes, 21. septembra, 10.00-11.00 v zgoniški občinski knjižnici, Salež 45, bralni krožek, kot prijetno brezplačno možnost socializacije in izmenjavo mnenj. Informacije in obvezne prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KRUT prireja v sklopu programa Območnega načrta 2013-15 »Zdravje nima starosti« brezplačne pobude, kot možnost spoznavanja prijetnega načina za doseg dobrega počutja in sproščanja ter socializacije: danes, 21. septembra, 9.30-11.00 delavnica arteterapije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje. Informacije in

obvezne prijave na sedežu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA bo ob Slofestu (danes, 21. in 22. septembra) odprta samo v hišici v Ul. Cassa di Risparmio. Obiščite nas!

OPEN WEEK HARMONIJ 2013-14: Center Otrok in Odraslih Harmonija organizira teden odprtih vrat brezplačnih tečajev do danes, 21. septembra, v Ul. Canova 15: tečaji slovenščine, italijanščine, ruščine, angleščine, harfe, glasbe za dojenčke, nosečnice, otroke, elektronske glasbe, flavte, harmonike, risanja in umetnosti, tečaj ki ima cilj izboljšanje samopodobe, partnerskega odnosa in odnosa z drugimi ter veliko drugega in drugih tečajev za vse okuse. Info in urniki: 328-0196920, center.harmonija@gmail.com.

RADIJSKI ODER obvešča gojence Male gledališke šole Matejke Peterlin, da bo ponavljalna vaja igre »Volk in sedem kozličev« danes, 21. septembra, v Finžgarjevem domu na Opčinah. Prva izmena začne z vajo ob 15. uri, druga pa ob 16.30. Naslednji teden pa bo generalka v Marijinem domu pri Sv. Ivanu, in sicer od 15. do 17. ure oziroma od 17. do 19. ure. Nastop bo v nedeljo, 29. septembra, kot prva izmed predstav Gledališkega vrtljaka (ob 16.00 oz. ob 17.30).

SLOFEST: danes, 21. in v nedeljo, 22. septembra. Prostovoljci se zberejo vsako jutro ob 9. uri na info točki na Borznem trgu. Informacije na www.zskd.eu in na facebooku.

VAŠKE ORGANIZACIJE IZ BAZOVICE organizirajo danes, 21. septembra, na športnem igrišču Zarje (začetek ob 16.30) nogometno tekmo Gur'nice - Dul'nice. Srečanje bo povezoval priznani kraški komentator. Po koncu tekme bo na vrsti družbeni večer. Vstop prost, vabljeni so vsi vaščani, ter vsi ljubitelji nogometa in dobre družbe.

JUS TREBČE obvešča člane in vaščane, da sprejema prošnje za nabiranje suhljadi na jurskih površinah KO Trebče v sezoni 2013/14 v nedeljo, 22. septembra, od 10. do 12. ure v Hiški ul'd Ljenčkice v Trebčah.

KRUT obvešča člane, da na sedežu redno deluje posvetovalna ambulanta s fizioterapevtskimi storitvami. Nujna predhodna najava! Pojasnila in prijave na novem sedežu, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

PRAVLJICA V GOZDU: Sc Melanie Klein, v sodelovanju z naravoslovnim didaktičnim centrom v Bazovici, vabi v nedeljo, 22. septembra, ob 10. uri na sprehod po bazovskem gozdu. Med sprehodom bodo animatorji društva uprizorili pravljico »Alla ricerca dell'acqua che non c'è«. Pobuda je brezplačna in poteka v okviru projekta »aspettando Next«. Ni potrebna rezervacija. Zbirališče ob 10. uri v naravoslovnem didaktičnem centru v Bazovici.

ZSKD obvešča, da bo odprt infopoint Slofesta na Borznem trgu do nedelje, 22. septembra.

ŠC MELANIE KLEIN obvešča, da bo urad v Ul. Cicerone 8 zaprt do nedelje, 22. septembra. Info: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org.

DSMO K. FERLUGA organizira 4 tečaje slovenščine, 2 začetniška, enega nadaljevalnega 1. stopnje in enega 2. stopnje. Tečaji

bodo potekali enkrat tedensko ob ponedeljkih ali torkih od 23. septembra dalje. Info: 347-5853166 (g. Zvezda).

PILATES - KR D DOM BRIŠČIKI obvešča, da bo vadba potekala od ponedeljka, 23. septembra, z naslednjim urnikom: pon. 9.30 ter 18.30, čet. 19.30. Info: 040-327053 ali 346-9520796 (Alenka). Vabljeni.

TEČAJ ANGLEŠKEGA JEZIKA za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitel bo v ponedeljek, 23. septembra: ob 16. uri srednja šola, ob 17. uri osnovna šola, ob 18. uri višješolci, ob 19. uri odrasli. Vpisi in informacije: 040-212289, pon-pet, 10.00-14.00.

ŠPORTNA ŠOLA TRST - Š.Z. BOR obvešča, da bo telovadba športna šola za otroke od 6. do 8. leta pričela na Stadionu 1. Maja v ponedeljek, 23. septembra, 17.00-18.00. Info predvpisi: urad na Stadionu 1. Maja, urad.bor@gmail.com, tel. št. 040-51377.

BIOTERAPIJA V BAZOVICI (Bazovski dom, Ul. Gruden 72/1): v septembru bodo srečanja v tork, 24., sredo, 25. in četrtek, 26. septembra, od 17. do 19. ure. Informacije na tel. 040-226386 (Magda).

DRAMSKA SKUPINA VIGRED »MI SE GREMO GLEDALIŠČE« vabi v Štalco v Šempolaju otroke zadnjega letnika vrtca in učence osnovne in srednje šole na prvo srečanje v tork, 24. septembra, 16.00-17.00. Ob 17. uri seja s starši. Tedenska srečanja bodo potekala ob petkih. Info: tajnistvo@skdvigred.org, tel.380-3584580.

PILATES - Skupina 35-55 in vaditeljica Sandra sporočata, da vadba Pilatesa za že izkušene telovadke poteka v telovadnici nižje srednje šole v Dolini ob torkih in petkih, 18.30-19.30. V tork, 24. septembra, bo začel uvajalni tečaj za začetnice, v telovadnici nižje srednje šole v Dolini, 19.30-20.30. Vabljeni.

RAJONSKI SVET se bo sestal v Doberdobski ul. 20/3 v tork, 24. septembra, ob 20.30. Dnevni red: sporočila, sprejem zapisnikov, prošnje za gradbeno dovoljenje (1. varianta pri gradnji stavbe na k.p. št. 3860, 3867/3 k.o. Opčine; gradnja 4 stavb na k.p. št. 1022/2 ter 1038 k.o. Trebče; obnova ter širitev stanovanjske stavbe na Proseški ul. 55 Opčine; gradnja 3 stavb na k.p. 3822 ter sl. K.o. Opčine, Ul. Refoška v bivalne namene).

S.K.D. LIPA - BAZOVICA obvešča, da se začnajo dejavnosti klekljarske sekcije Ribice za sezono 2013/14. Stare in nove članice ste vabljene/ni na informativno-načrtovalni sestanek v tork, 24. septembra, v društvene prostore v Bazovski dom ob 20.00.

TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA začetni in nadaljevalni tečaj pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitel v tork, 24. septembra, ob 18. uri v Večnamenskem središču - Repentabrška ul. 66, Opčine. Vpis in info: 040-212289 (pon-pet, 10.00-14.00).

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v tork, 24. septembra, ob 20.45 seja odbora.

SLOVENSKO OTROŠKO IN MLADINSKO DRUŠTVO VESELA POMLAD z Opčin vabi osnovnošolce, da se pridružijo otroškemu pevskemu zboru, ki ga vodi Goran Ruzic. Informativno srečanje s prvo vajo bo v sredo, 25. septembra, ob 15.30 v Finžgarjevem domu na Opčinah. Pevke nad 11. letom pa so vabljene, da postanejo članice deklishe pevske skupine, ki deluje pod vodstvom Andreje Štucin. Prva vaja te skupine za nove in stare članice bo v sredo, 25. septembra, ob 18.30 v Finžgarjevem domu.

ALPINISTIČNI ODESK SPDT obvešča, da bo v četrtek, 26. septembra, ob 20.00 potekal v bazoviški telovadnici, Športni center Zarja, pod umetno steno uvodni predstavitveni večer za vsakoletni tečaj plezanja za začetnike namenjen vsem, ki so dopolnili 16. leto. Info: 349-6648530.

BALETNA ŠOLA Informativni sestanki in poskusne vaje bodo v četrtek, 26. septembra, ob 17.30 za klasičen balet (za otroke) ter v petek, 27. septembra, ob 17. uri za jazz balet (za naraščajnike) in društvenih prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Tečaja vodi Marjetka Kosovac.

KMEČKA ZVEZA vabi na sejo glavnega sveta, ki bo v četrtek, 26. septembra, ob 20.30 v prostorih Kulturnega doma na Proseku.

OTROŠKA IN MLADINSKA PLESNA SKUPINA VIGRED vabita tudi nove plesalke ob četrkih v Štalco v Šempolaju na plesne vaje 26. septembra in 3. oktobra, 16.00-17.00 za zadnji letnik vrtca ter od 1. do 4. razreda osnovne, 17.00-18.00 za 5. razred osnovne in za srednjo šolo. 3. oktobra bo ob

zaključku vaja seja s starši za uskladitev urnikov. Info: tajnistvo@skadvigred.org, tel. 320-0220059, 380-3584580.

ČEBELARSKI KONZORCIJ ZA TRŽAŠKO POKRAJINO obvešča, da bo sedež v Repnu št. 20 odprt v petek, 27. septembra, 18.00-19.30. Info: cons.apicoltritrreste@gmail.com.

VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi člane, prijatelje in prostovoljce sorodnih ustanov na srečanje ob prazniku sv. Vincencija v petek, 27. septembra, pri Šolskih sestrah, Ul. Delle Doccie 34: ob 16. uri sv. Maša, nato skupno premišljevanje, ki ga bo vodil g. nadškof A. Uran, o besedah: Zastonj ste prejeli, zastonj dajate.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA obvešča, da se je začelo vpisovanje v Glasbeno šolo za otroke, mlade in odrasle. Info: tel. 348-4203196 Niko.

PIHALNI ORKESTER BREG - DOLINA sporoča, da sprejema vpise za glasbeno šolo. Info: 338-6439938 ali vsak četrtek na sedežu godbe.

TELOVADBA ZA GOSPE V ZLATIH LETIH - Skupina 35-55 in vaditeljica Sandra sporočajo, da bo telovadba za razgibavanje in za zdravo hrbtenico v septembru potekala vsak tork, 9.00-10.00, v društveni dvorani občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Vabljeni nove telovadke.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah tečaj gimnastike/akrobatike ob sredo: 7-10 let 18.00-19.15, 11-14 let 19.00-20.15, 15-20 let 19.00-20.30; Cheer fun fitness (zabavni treningi za višješolce in univerzitetnike): pon. 19.30-21.30 in/ali pet. 19.30-21.00; Happy fitness time (vadba za odrasle) pon. 17.00-18.00 (center M. Čuk-Repentabrška ul. 66). Prvo srečanje v ponedeljek, 30. septembra. Vpis in info: info@cheerdancemillemium.com, Jasna 347-8535282 in Ryan 347-9227484.

AŠZ SLOGA prireja tečaj mini odbojke s podarkom na splošni motoriki za osnovnošolske otroke. Tečaj poteka dvakrat tedensko v telovadnici openske nižje srednje šole ob torkih 18.00-19.00 in četrtek 18.00-19.15.

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi k vpisu baleta (od 4. leta dalje) jazz baleta (od 11. leta) baleta za odrasle (brez omejitve let). Vpis poteka do 30. septembra po tel. št. 00386-041524310. Info: www.baletnodrustvosezana.si.

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi nove člane k delovanju društva. Rekreativna baletna gimnastika v dopoldanskem in večernem času v prostorih Kosovelovega doma v Sežani pod vodstvom baletnega pedagoga Eugena Todorja. Primerna je za vse starostne skupine ter pripomore k boljšemu zdravju in počutju posameznika. Info: tel. 00386(0)41524310.

KK ADRIA obvešča, da se bo v ponedeljek, 30. septembra, ob 20. uri v ŠKC v Lonjerju pričela telovadba za odrasle. Informacije na tel. št.: 040-910339 (Pierina).

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da poteka vadba ob torkih 18.00-19.15 ter 19.15-20.30, ob četrkih pa 17.00-18.00 ter 18.00-19.15. Vabimo vas na brezplačno prvo srečanje. Predhodno pokličite tel. 349-6483822 ali 040-200620 (Mileva).

TEČAJI ŠPANSKEGA JEZIKA za vse stopnje pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitel v ponedeljek, 30. septembra, ob 17. uri, Proseška ul. 131, Opčine. Info na tel.: 040-212289.

TELOVADBA za starejše pri Skladu Mitja Čuk vodi fizioterapevtka v Večnamenskem središču - Repentabrška ul. 66, Opčine, ob torkih od oktobra do maja. Vpisi in info: 040-212289, pon-pet, 10.00-14.00.

TELOVADBA ZA PRAVILNO DRŽO - vodi fizioterapevtka pri Skladu Mitja Čuk v Večnamenskem središču - Repentabrška ul. 66, Opčine, 2x tedensko (torek in petek), od oktobra do maja. Vpisi in info: 040-212289, pon-pet, 10.00-14.00.

V MATEMATIKO s sošolci ... skupaj je bolje za osnovnošolce in srednješolce, pri Skladu Mitja Čuk na Opčinah. Utrjevanje snovi 1x tedensko. Vpisi in info: 040-212289.

ASD SHINKAI KARATE CLUB obvešča, da se bodo treningi začeli v tork, 1. oktobra, v zgoniški telovadnici, tork/petek otroci, sredo/petek odrasli. Info: 334-6218712, 347-3955129, www.shinkaikarate.it.

AŠD MLADINA organizira smučarski tečaj na plastični stezi v Nabrežini z društvenimi učitelji: pričetek v tork, 1. oktobra, od 16. do 18. ure in nadaljevalni tečaj v sredo,

2. oktobra, od 16. do 18. ure. Informacije na tel. 347-0473606.

DPZ KRAŠKI SLAVČEK-KRASJE bo začel s pevskimi vajami oktobra. Potekale bodo ob petkih zvečer v prostorih SKD Igo Gruden v Nabrežini. Nove navdušene pevke, višješolke in univerzitetne študentke, sprejemamo na avdicijo. Info: 339-1115880 ali 333-1435318.

KRUT obvešča, da se s 1. oktobrom začneja skupinska telovadba, ki se bo odvijala ob torkih in četrkih. Podrobnejše informacije in prijave na novem sedežu, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

PLAY&LEARN - Želiš, da bi se tvoj otrok učil angleščine na preprost in zabaven način? Igre, pesmice, maske in še marsikaj drugega čakajo otroke od 3. do 10. leta starosti. Urniki: tork, 16.45-17.35 (3-5 let) začetek 1. oktobra; četrtek, 17.30-18.20 (6-10 let) začetek 3. oktobra. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

TEČAJI ANGLEŠČINE pri SKD Igo Gruden, 2. in 3. nadaljevalna stopnja, uč. Kerrie Connor, 28 lekcij od oktobra do maja, vpisovanje v Občinski knjižnici N. Pertot ali v Uradu za stike z javnostjo v Nabrežini. Info: 040-299632 ali 339-5281729 (Vera Tuta).

TEČAJI SLOVENŠČINE pri SKD Igo Gruden: 1. in 2. nadaljevalna stopnja, 28 lekcij od oktobra do maja, vpisovanje v Občinski knjižnici N. Pertot ali v Uradu za stike z javnostjo v Nabrežini. Info: 040-299632 ali 339-5281729 (Vera Tuta).

ŠD ZARJA obvešča, da se bo s 1. oktobrom pričela splošna rekreacijska vadba, ki jo bo vodila prof. Silva Meulja ob torkih in četrkih, 20.00-21.00 v športnem centru Zarja v Bazovici. Info: 333-1755684 (19.00-21.00).

KRUT - v tork, 1. oktobra, se začneja jenski ciklus skupinske vadbe v termalnem bazenu v Gračeju. Informacije in vpisovanje na novem sedežu, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

TELOVADBA ZA DOBRO POČUTJE pri SKD Igo Gruden, ki jo vodi Divna Slavec, začne 2. oktobra. Urnik: tork 9.00-10.30 in 10.30-12.00, sredo 18.30-20.00 in četrtek 9.00-10.30. Info: 040-299632 (Vera) ali 040-220469 (Divna).

ACQUAFITNESS - ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo skupinska vadba v bazenu začela 3. oktobra in bo potekala ob ponedeljkih in četrkih, 19.45-20.30 na Pesku. Vadba v vodi ublaži gravitacijo, sprosti, izboljša prekrvavitve in razvedri. Vadba učinkovito deluje tudi proti celulitisu. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

PILATES v jutranjih urah - Skupina 35-55 in vaditeljica Sandra sporočajo, da bo v oktobru stekla vadba Pilatesa v jutranjih urah. Prva vaja bo v četrtek, 3. oktobra, 9.00-10.00 v društveni dvorani občinskega gledališča v Boljuncu. Prijave in info: 333-3616411 (14.00-15.30) ali skupinaboljunc@yahoo.it.

SKD TABOR Opčine - Prosvetni dom: v četrtek, 3. oktobra, vpisovanje in začetek 4 dvakrat tedenskih tečajev telovadbe za dobro počutje od 8. do 12. ure. Pohitite.

SLOVENSKI ABC - zabavni tečaj slovenščine za otroke od 3. do 6. leta bo potekal ob četrkih, 16.20-17.10 na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8. Začetek 3. oktobra. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

Prispevki

V spomin na dragega Steva Zaharja darujejo soletniki iz Brega 200,00 evrov za SKD Slovenec in 110,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Borštu. Namesto cvetja na grob Luciane Indri daruje Norina 15,00 evrov za KD Vesna. V spomin na sošolca Alda Coljo daruje Norič z družino 50,00 evrov za ŠD Kontovel. Namesto cvetja na grob drage Lučane Tence, rojena Indri, ter ob obojnicah smrti dragega moža in očeta Kamila daruje Marta z družino 30,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Krizu. V spomin na drago Lučano Tence, rojena Indri, daruje Majda Tence 20,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Krizu.

Primorski dnevnik

tmedia
EKSKLUZIVNA
OGLAŠEVALSKA AGENCIJA
PRIMORSKEGA DNEVNIKA

TRST, Ul. Montecchi 6
GORICA, Ul. Malta 6

Brezplačna št.
800.912.775

Informacije in ceniki:
www.tmedia.it/primorski
E-pošta: primorski@tmedia.it

Naročila morajo imeti priložene naslednje podatke:
ime, priimek, naslov, telefonska številka plačnika, davčna številka naslovnika, na katerega bo izstavljen račun.

Osmrtnice, zahvale, sožalja, čestitke in oglase v okvirčku, oglase društev in organizacij v okvirčku, male oglase (proti plačilu)

sprejemamo s sledečim urnikom:

Ponedeljek - petek 10.00 - 14.00
- po telefonu na 800.912.775
- po e-mailu na primorski@tmedia.it
- po faksu na 0481-32844
- v TRSTU - Ul. Montecchi 6
- v GORICI - Ul. Malta 6

Sobota 10.00 - 13.00
- po telefonu na 800.912.775
- po e-mailu na primorski@tmedia.it
- po faksu na 0481-32844

Največ zanimanja za mini tečaj slovenščine

Kavča pred šotorom na Borznem trgu sta gotovo zelo udobna. V jutranjih urah je tam Bangladešec Hamid presedel dobro uro v popolnem brezdelju. In tudi sam spoznal, da Slofest ni okrajšava za počasni festival, temveč za praznik slovenske kulture.

Pester niz pobud, ki se bo nadaljeval do nedelje zvečer (jutrišnji spored objavljamo v sosednjem članku), se je v jutranjih urah začel s predstavitvijo Slovencev v Italiji, ki je bila namenjena šolski populaciji tržaških višjih šol. V šotoru, ki bo ves konec tedna krasil podobo Borznega trga, so lahko tržaški dijaki podrobneje spoznali organiziranost

in kulturno dejavnost slovenske manjšine, ob njej pa tudi stvarnost Italijanov v Istri in furlanske skupnosti.

Predavanja so oblikovali predstavniki Slorija, Italijanske Unije, Furlanskega filološkega društva, Sklada Mitja Čuk in Slov.l.k-a. Predstavitvi so prvi prisluhnili dijaki licejev Prešeren in Slomšek ter zavoda Zois in Stefan, sledili so jim še dijaki nekaterih razredov šol Dante in Carducci. Prav zadnji so bili najbolj pozorni med igrivim tečajem slovenščine predsednice Sklada Mitja Čuk Stanke Čuk, ki jim je v skromnih 20 minutah na zanimiv način predstavila slovensko abecedo, nagajive šumnike in dvojnino. Mlade italijanske slušateljke je do šotora na Borznem trgu vodilo večletno sodelovanje s Slorijem in skupnim oblikovanjem projekta Eduka, ki vzgaja dijake k oblikovanju in razvijanju odnosov

več fotografij na

www.primorski.eu

v multietnični in večjezični družbi na obmejnem območju.

Po predavanjih so bili nad pobudo najbolj navdušeni italijanski dijaki, med temi Nelly Hajdnjak in Noemi Bova z liceja Carducci. Najbolj ju je navdušil ravno kratek tečaj slovenščine, pričakovali pa sta malo bolj pestra predavanja. Dijakinja, ki sta sodelovali že pri projektu Eduka, z veseljem pozdravlja vključevanje dijakov v spoznavanje različnosti našega prostora. Profesorica Liviana Micheli z liceja Da Vinci pa ob takih pobudah pogreša boljše poznavanje polpretekle zgodovine, ki je predvsem med italijanskimi klopki premalo obdelana.

Resnici na ljubo nekoliko zaspani dijaški publiki je Slovence v Italiji predstavila Marianna Kosic iz Slorija, italijansko narodno skupnost v slovenski in hrvaški Istri pa član Istrske Unije Roberto Bonifacio; Franco Finco jim je postregel še z informacijami o Furlanah in furlanščini. Prostora pa je bilo tudi za spodbujanje mednarodnih izmenjav in študija v Sloveniji, ki ga promovira Slov.i.k. Dijakom je možnost šolanja v Sloveniji predstavila znanstvena direktorica Matejka Grgič, ki je podarila, da je šolanje možno tudi za italijanske dijake, saj programi potekajo v angleščini.

Dijaki višjih srednjih šol pa bodo na svoj račun prišli tudi danes, ko bo v sklopu Slofesta v prireditvi tabornikov RMV, skavtov SZSO in Slovenskega planinskega društva Trst ob 8.30 stekla foto-orientacija.

Prvi kulturni dogodek v režiji društva KONS

Kanček ganjenosti v uvodnem pozdravu Živke Persi, predsednice tržaškega pokrajinskega odbora ZSKD, je bil udeležencem odprta razstava društva KONS v galeriji Arturo Fittke dokaz, da je Slofest po številnih prizadevanjih le dočkal prvi

SLOFEST - Začel se je tridnevni praznik Slovencev

Na Borznem trgu zadonela Vrabcina

230 pevk in pevcev je sinoči napolnilo oder pod velikim šotorom na Borznem trgu in na notah Prešernove Zdravljice, ki jo je uglasbil tržaški skladatelj Ubald Vrabcina, uradno odprlo letošnji Slofest. Prišli so iz petnajstih zborov s Tržaškega in Goriškega in skupaj zapeli o času, ko bo vsak človek prost in se sosedje ne bodo več sovražili, kot je italijanskim someščanom pojasnila povezovalka Eva Ciuk. Prešeren je te besede napisal leta 1844, skoraj 170 let kasneje so prepričljivo zadoneli na enem osrednjih tržaških trgov. Ironija usode: pod palačo, ki jo je načrtoval arhitekt Maks Fabiani (sicer tudi »očec« Narodnega doma) in v kateri je danes sedež gibanja, ki se zavzema za vzpostavitev Svobodnega tržaškega ozemlja. Ter pod balkonom politika, ki je bil v preteklosti zagrizen sovražnik »ščavov«.

A včerajšnji večer je bil prazničen, v njem ni bilo prostora za nerazumevanje, temveč za prijateljstvo. Ne samo zaradi mogočnega petja, temveč predvsem zaradi dogodka

samega - začetka Slofesta, tridnevnega praznika slovenske skupnosti, ki se bo zaključil jutri. Da je to praznik celotnega mesta in širšega prostora, so pričale besede in prisotnost ministrice Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in posvetu Tine Komel, domačega župana Roberta Cosolinija, predsednika občinskega sveta Iztoka Furlaniča, svetnikov Igorja Švaba in Stefana Ukmarja, predsednice Pokrajine Trst Marie Terese Bassa Poropat, deželnega kulturnega odbornika Gianija Torrentija, županov okoljskih občin, predsednikov kulturnih, športnih, gospodarskih organizacij.

Da potrebujemo danes, ko so časi težki in je marsikdo v stiski, predvsem prijateljstvo in sodelovanje, je uvodoma spomnil Cosolini. Zahvalil se je Zvezi slovenskih kulturnih društev, ki si je zamislila bogat spored dogodkov in izrazil prepričanje, da bo ta privabil veliko ljudi tudi danes in jutri. Odbornica Antonella Grim pa je organizatorje predvsem pohvalila, ker so vanj vključili tudi de-

kulturni dogodek tridnevne izvedbe.

Pred uvodnimi pozdravi je skupinsko razstavo Kulturnega društva za umetnost KONS s suggestivno melodijo Richarda Gallianoja uvedel harmonikar Igor Zobin, profesor na Glasbeni matici in vsestranski glasbenik. Predsednica KONS-a Jasna Merku pa je ob predstavitvi delovanja pozvala javne upravitelje, naj posvetijo večjo pozornost mladim silam, ki nas z ustvarjalnostjo razveseljujejo in polnijo z energijo. Vabilo je, po kimanju z glavo sodeč, gotovo sprejel podpredsednik Tržaške pokrajine Igor Dolenc.

Rdeča nit, ki povezuje tokratni KONS-ov dogodek, nosi naslov Diptih - Razdvojenost v manjšini in družbi. Razstavljajo umetniki zelo različnih starosti in ustvarjalnih govoric: Roberta Busechian,

Andrej Furlan, Matjaž Hmeljak, Pavel Hrovatin, Dunja Jogan, Viljam Lavrenčič, Klavdija Marušič, Jasna Merku, Živa Pahor, Deziderij Švara, Stefan Turk, Franco Vecchiet, Andrea Verdelago in Ivan Žerjal. Razstavo bo danes ob 18. uri predstavila mlada zgodovinarica umetnosti Giulia Giorgi, jutri pa bodo prav tako ob 18. svoje umetnine predstavili sami KONS-ovi člani. Razstava bo odprta do jutri z jutranjim urnikom od 10. do 13. in od 17. do 20. ure. (mar)

Alamut ... in Al Džazira

Če v Trstu nisi radoveden, če te kultura sosedov ne zanima, si idiot, je včeraj pod šotorom dejal novinar Edvin Hladnik Milharčič in sprožil aplavz občinstva. Kajti ravno radoveden je nedvomno bil Vladimir Bartol, svetoivanski pisatelj, ki je v svoji uspešnici Alamut spregovoril o oddaljenem in večini nepoznanem Orientu. Pogovor je pod šotor privabil veliko ljudi (med njimi veliko Slovencev), vodil pa ga je Massimiliano Schiozzi iz društva Ci-

ŠUM - Dnevnik z Ulice Cassa di Risparmio Danes je Trst naš!

Mladi Šumovci delajo v hišici Primorskega dnevnika

Glasno, razigrano, iskrivo, radoživo, neustavljivo, polno dogajanja, da ne bi vedel, kam bi se obrnil ... in pri vsem tem: kako ne bi bilo tudi šumeče? Tudi sami smo želeli biti zraven, da ne bi zamudili brenčanja pravcatega roja dogodkov: za slovensko manjšino tako enkratnega doživljanja. Okence stojnice Primorskega dnevnika pa predstavlja čudovit položaj, s katerega lahko tudi sami opazujemo dogajanje. Kratkotomalo: vse je, kot da bi bili v kinu in bi se pred nami odvijal čisto enkratni film. Razlika je v tem, da je to resničnost.

Ko v bližini slišiš glasno petje Vstajenja Primorske, ki se doneče razlega po tržaških ulicah, še posebno začutiš, da se res dogaja nekaj posebnega z vseh vidikov: od čustvenega, kulturnega, političnega, do medčloveških stikov. Vrabcina Zdravljica, ki jo v razsvetljenem šotoru na Borznem trgu poje 230 žarečih lic, pa je trenutek, ki se ga bo naša stvarnost spominjala s po-

nosom in zavestjo, da se v teku let marsikaj spreminja. Slofest nas opozarja: verjemimo bodočnosti in kulturi, kakor mladi verjamemo sreči. Potrdilo imamo, da lahko v našem mestu, ki se odseva v morju, vsak najde svoj odtенок.

Tudi tokrat je bilo prebliskov na pretek:

»Slo...? Slow food?« (Tržačanka, ki sledi zadnjim trendom prehranjevalnih navad)

»Cossa gave qua i deplian per la Rogaska?« (zamenjali so nas za zdravilišni center: mimogrede, za sprostitve vaših mišic bo poskrbela znamenita maserka Poljanka Dolhar kar v Ul. Montecchi)

»Berem Primorski dnevnik samo ob četrtkih, ker je takrat planinski kotiček.« (naši planinci SPDT-ja in SPDG-ja se bodo izjave gotovo veselili ... kdo drug pa malo manj)

Šum

moj slo

Preko dvajset dogodkov v tržaškem soudeleženih pevcev, gledaliških igrah, raznoraznih umetnikov, članov društva pokazati Trstu in njegovim prebivalcem besedo: **Slofest**.

Ujemite tudi vi v svoje objektivne tržiče v Italiji! Svoje fotografije nam pošljite na spletni strani www.primorski.eu tiskarna@primorski.eu.

ev v Italiji

gu mogočno čeva Zdravljica

javnosti za otroke in mladostnike. Predsednik ZSKD Igor Tuta se veseli, da smo po dramatičnih trenutkih, ki so zaznamovali 20. stoletje, danes sposobni priveditve kot je Slofest: ko se ljudje poznajo, so tudi konflikti manjši, kultura pa lahko odpre marsikatera vrata. Odprimo torej vrata in srca, da nas bo sosed bolj razumel in boljše sprejemal, je zaželel Tuta in priznal, da mu je Trst v teh dneh bolj pri srcu kot kdajkoli prej.

Za Torrentija ni Slofest nič izrednega, saj vse življenje sobiva s slovenskimi kulturnimi krogi: tu se počutim doma, je dejal deželni odbornik in izrazil željo, da bi bili v prihodnje vsi prebivalci tega mesta dvojezični, saj bi nam to »prihranilo« nekoliko mučno prevajanje (za katero je sinoči lepo poskrbela Matejka Grgič). Maria Teresa Bassa Poropat se je spomnila časov, ko so jo napadali, ker je Slovensko stalno gledališče povabila, da s svojimi Bakhantkami nastopi v starorimskem gledališču: minilo je nekaj let, vsi sku-

paj pa smo prehodili izredno pomembno pot; današnji praznik v mestnem središču ima zato tudi simboličen pomen.

Rudi Pavšič je dejal, da je dan lep, ker uresničuje dolgoletne cilje, tisto pot dialoga, ki jo je njegova organizacija dolgo zasledovala. Zahvalil se je vsem, ki so se več mesecev trudili za Slofest in simbolično objel Živko Persi, predsednico tistega tržaškega odbora ZSKD, v katerem se je vse rodilo.

Kot zadnja je v slovenščini in italijanščini spregovorila ministrica (tudi sama manjšinka), ki so ji pred tem pripravili uradna sprejema na Pokrajini in Občini. Podčrtala je srečo vseh, ki lahko sobivamo z dvema tako različnima kulturama in tržaškim Slovincem zaželela, da bi še dalje gojili svoje slovenstvo, a tudi medsosedsko prijateljstvo.

Prvi Slofestov dan sta v večernih urah zaokrožila predstava SSG 110 okusnih let in plesni performans Daše Grgič. Praznik se danes nadaljuje, v upanju, da bo tudi današnji dan lep. (pd)

UP:

- 230 pevcev, ki poje Vrabčevo Zdravljico na Borznem trgu
- Qubickova kava
- Lov na goloba v šotoru
- Udobna kavča pred šotorom
- Nasmejani obrazi organizatorjev
- Skoraj brezhibno izpeljan program
- Slovenska beseda preplavila trg (in bližnje bare)
- Kdor v Trstu ni radoveden, je idiot

DOWN:

- Kje so domači proizvajalci?
- Pomanjkanje sanitarij
- Senca in veter v Ul. Cassa di Risparmio
- Kje je SSO?

SPORED - Ogledi, razstave, pogovor, glasba

Kaj ponuja današnji Slofest

Pestro dogajanje pričakuje tudi obiskovalce današnjega programa Slofesta, ki se bo pričel ob 8.30 s pobudo za šole, in sicer s svojevrstnim »lovom na zaklad mestnih znamenitosti« v obliki **Foto orientiringa**, pri katerem sodelujejo Slovenski taborniki v Italiji, Slovensko planinsko društvo in Slovenska zamejska skavtska organizacija.

Bolj tradicionalen način odkrivanja kulturnih zakladov, a z izvirno tematsko usmeritvijo pa bo **Voden ogled slovenskega Trsta**, ki bo štartal pri vodometu na Borznem trgu ob 10. uri za italijanske govoreče udeležence, ob 10.15 za slovensko govorečo skupino. Rezervacija ni potrebna in udeležba je brezplačna, kar velja za vse dogodke Slofesta. Kdor bo zamudil današnji vodeni ogled, bo imel novo priložnost v nedeljo ob 15. uri.

Danes Slofest vabi tudi na literarni aperitiv v zgodovinski kavarni Tommaseo, kjer se bo ob 12. uri Eva Ciuk pogovorila z dvema pisateljema kriminalnih romanov. Protagonista zanimivega srečanja z naslovom **Eno mesto, dva komisarja** bosta Veit Heinichen in Sergej Verč.

Dijaški dom bo poskrbel za **animacijo za otroke**, ki bodo ustvarjali pod šotorom od 13. do 19. ure, medtem ko se bo mladinski sobotni popoldan pričel ob 15. uri z **akrobatskimi nastopi** navijaške skupine Cheerdance Millennium in plesnih skupin ZSKD na Borznem trgu. Ob 17. uri Sklad Mitja Čuk vabi na dvajsetminutni, **igriv tečaj slovenščine**, kateremu bo ob 17.30 sledila univerzalno razumljiva govorica glasbe s sporedom **Mladi pojejo in igrajo**. Slofest bo združil deželo s tremi skupinami mladih pevcev, ki prihajajo iz Benečije, goriške in tržaške pokrajine. Kakovostno mladinsko petje bodo zastopali Mali Lujerji, mladinska skupina Igo Gruden in ženska vokalna skupina Bodeča neža, ki je pred kratkim osvojila prvo nagrado na prestižnem državnem zborovskem tekmovanju v Arezzu.

V občinski galeriji Fittke bo Giulia Giorgi ob 18. uri predstavila skupinsko razstavo **Diptih-Razdvojenost** v manjšini in v družbi, ki jo prireja društvo Kons. Na njej dajejo svoja dela na ogled Vecchiet, Švara, Turk, Žerjal in številni drugi umetniki.

Glasba bo s sodelovanjem Glasbene matice protagonistka tudi večera na trgu, kjer bo ob 21. uri na sporedu premiera praznične projekta, ki je nastal ravno za to priložnost in pri katerem bodo sodelovali zbori Jacobus Gallus, Rdeči zvezda in Kraški slavček ter harmonikarski orkester Synthesis 4. Naslov **CarminAccordion** skriva povezavo z znamenito Orffovo posvetno kantato, ki bo tokrat zaživela v priredbi za zbor in harmonikarski orkester.

zerouno, ki je priznal, da je strasten in navdušen bralec Bartolovih del. Ob novinarju sta ga izoblikovala zdravnica in psihoanalitičarka Vlasta Polojaz ter medkulturna posrednica Mouna Fares. Slednja je na primer dejala, da je Bartolov Alamut zasledila tudi v dokumentarcu slovite televizije Al Džazire, psihoanalitičarka pa je pojasnila, da je bil Bartol deček z bujno fantazijo, otroško sanjarjenje pa je nato mojstrsko predelal v svojih romanih. Knjigarica Rita je ob koncu dejala, da gre italijanski prevod Alamuta (pravkar ga je ponatisnila založba Castelvechchi) odlično v promet, saj ga je mogoče brati z očmi ljubitelja zgodovinskega, fantastičnega ali ljubezenskega romana. O tem smo se lahko prepričali tudi na Borznem trgu: pri stojnicah Tržaške knjigarne je bil sinoči Alamut razprodan. (pd)

Pie Cah. Lepo število ljudi je z njim občuteno zapelo Bello Ciao, ob Vstajenju Primorske pa se je marsikomu utrnila solza. Tudi mešani pevski zbor Fran Venturini pod taktirko Cinzie Sancin in moški pevski zbor Vesna sta mnoge mlade in starejše obrabe v srcu mesta navdušila. Na Ul. Dante je bil prvi na sporedu mešani pevski zbor Igo Gruden pod vodstvom Janka Bana, sledil mu je moški pevski zbor Sv. Jernej, ki ga vodi Walter Lo Nigro, ob njih pa je nastopila še gostujoča skupina pevcev v kostumih folklorne skupine Sot la Nape iz Ville Santine iz Videmskega. Na Trgu Hortis je petje uvedel Slovenski lovski pevski zbor Doberdob pod vodstvom Hermana Antoniča, kateremu sta sledila mešani pevski zbor Lipa pod taktirko Tamare Ražem in gostujoči pevci Haliaetuma italijanske skupno-

sti Basenghi degli Ughi iz Izole, ki ga vodi Giuliano Goruppi. Pred velikim številom ljudi se je zaključil s skupnim nastopom Jacobusa Gallusa in mešanega pevskega zbora Lojze Bratuž: v tem duhu tržaško-goriškega sodelovanja med zboroma sta se izmenjavala tudi dirigenta Bogdan Kralj in Marko Sancin. Tudi na Trgu Venezia ni manjkalo živahnih obrazov. Zbora Tončka Čok iz Lonjerja-Katinare in Fantje pod latnikom iz Boljunca ter moški pevski zbor Upokojenci iz Brega, ki jih vodi Manuel Purger, so privabili številne radovedneže. Nastop se je zaključil s pevci moškega zbora Fran Venturini pod taktirko Ivana Tavčarja.

Najbrž se bodo pesmi, ki so včeraj odmevale z različnih koncev tržaškega srca, mnogi še dolgo občuteno spominjali. (bf)

In mesto je zapelo

Ob 18. uri je Trst zapel. Na Ul. Cassa di Risparmio pred bifejem Pepi je prvi zapel Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomazič pod vodstvom

na mestnem središču, okrog petsto igralcev, plesalcev, glasbenikov, štetev, prostovoljcev. Ena vezna nit: s tem slovensko dušo mesta. Z eno

tržaški tridnevni praznik Slovencev v mesto preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti

GRADIŠČE-FARA - Gradnja avtoceste A34 se nagiba h koncu

Odprli bodo vozlišče, voznikom bo odleglo

Izhod iz avtoceste pri Gradišču (levo) in fotovoltaična naprava v Sovodnjah

BUMBACA

Prebivalci Gradišča in Fare si lahko oddahnejo. V ponedeljek, 23. septembra, bo v postopku gradnje nove avtoceste A34 Vileš-Gorica, ki jo bodo odprli v prihodnjih mesecih, prišlo do pomembnega premika. Družba Autovie Venete je včeraj sporočila, da bo od ponedeljka dalje v celoti prevozna avtocestno vozlišče pri Gradišču, ki so ga zaprli pred dvema letoma, vozniki pa se bodo lahko začeli posluževati tudi Ulice Locatella v občini Fara ter povezave med deželno cesto št. 305 in deželno cesto št. 252.

»Na območju občine Gradišče so se uspešno zaključila vsa dela, vključno z ureditvijo vhoda na avtocesto v smeri Vileš. Avtocestno vozlišče pri Gradišču je po daljšem času dobilo svoj dokončni videz,« sporočajo iz družbe Autovie Venete, ki ji je dežela Furlanija-Juljska krajina zaupala tudi gradnjo nove povezave med deželno cesto 305 (Krmín, Mariano-Gradišče) in deželno cesto 252, ki vodi v Palmanovo. »Povezovalna cesta je že dokončana in torej prevozna. Z novo povezavo bodo zadovoljni predvsem prebivalci bližnjih vasi, saj bo po njej potekal promet, ki je iz Mariana oz. avtoceste usmerjen proti Palmanovi. Po njeni zaslugi se bo zmanjšal tudi promet na krožišču v kraju Borgo Viola v Gradišču, ki velja za eno izmed najbolj kritičnih prometnih točk v deželi,« pravijo pri družbi Autovie Venete.

Prebivalci Fare pa se bodo od ponedeljka veselili predvsem odprtja Ulice Locatella, s katerim se bo promet skozi vas ponovno umiril. Ob zapori na občinski cesti je prebivalcem Fare v zadnjih dveh letih kar nekaj preglavic povzročilo dvakratno zaprtje deželne ceste št. 351 Gorica-Červinjan, družba Autovie Venete pa na polemike odgovarja, da druge poti ni bilo: »Zavedamo se težav in nevšečnosti, s katerimi so se občani morali soočiti. Nove prometne povezave, ki jih bodo dobili v zameno za svoje potrpljenje, pa bodo sodobnejše, varnejše in udobnejše.«

Zadnje malenkosti pred odprtjem avtoceste odpravljajo tudi v drugih občinah pokrajine. V Sovodnjah je družba Autovie Venete že zaključila kolavdacijo velike fotovoltaične naprave, ki jo je pred časom postavila tik pred vhomom v sovodnjski predor. Skupna površina fotovoltaičnih celic, ki so jih položili na kovinsko protipotresno ogrodje, meri 1.400 kv. metrov. Naprava bo lahko proizvedla okrog 220 tisoč kW električne energije letno, kar bo skoraj v celoti krilo porabo energije za razsvetlavo 160 metrov dolgega predora v Sovodnjah. V fotovoltaično napravo, ki jo sestavlja 800 panelov, so vložili približno en milijon evrov. (Ale)

TRŽIČ Torbičar izmaknil denarnico

Ko je opazil, da nima več denarnice, je bilo že prepozno. V sredo je v tržiškem mestnem središču bil na delu torbičar, ki je okradel uslužbenca občine. Ta je hodil iz stavbe bivšega sodišča proti »beneški palači« v Ulici Sant'Ambrogio, med stojnicami tržnice pa mu je nekdo izvelkel denarnico iz torbice. Tat je bil očitno spreten, saj moški ni ničesar opazil. Da je bil žrtev tatvine, je ugotovil šele po nekaj urah, ko je zaman iskal denarnico. Tatvino je prijavil karabinjerjem, ki preiskujejo tudi podobne tatvine, do katerih je prišlo v drugih občinah. Ogledevali naj bi si posnetke varnostnih kamer.

ŠTANDREŽ - Nakupovalno središče Smart

Trgovina Buonacquisto odhaja, občina skuša preprečiti zaprtje

Goriška trgovska ponudba, ki sta jo gospodarska kriza in konkurenca večjih nakupovalnih središč v zadnjih letih že hudo načeli, tvega dodatno obubožanje. V kratkem naj bi v Štandrežu zaprli trgovino Buonacquisto, ki je v prvem nadstropju centra Smart prisotna že od leta 1999. Vest je potrdila občinska odbornica Arianna Bellan, na katero je občinski svetnik Ljudstva svobode Fabio Gentile naslovil svetniško vprašanje. Upraviteljico sprašuje, ali so glasovi o zaprtju trgovine z raznovrstno opremo utemeljeni, predvsem pa, če se je občina angažirala, da bi zaprtje preprečila.

»Vest je žal resnična. Upravitelji so ocenili, da njihova dejavnost v centru Smart, kjer imajo kakih petnajst uslužbencev, ni rentabilna. Zato so se odločili, da trgovino zaprejo, nameravajo pa ohraniti prodajalno v Remanzaccu,« je povedala Bellanova, ki je avgusta, čim ji je na uho prišla informacija o zaprtju, stopila v stik z lastniki. »Menim, da ni vse izgubljeno. Iščevo stroškovno ugodnejšo lokacijo, ki bi družini Lussig omogočila ohranitev trgovine na območju občine. Zadeva ni enostavna: trgovina Buonacquisto bi potrebovala precej velike prodajne prostore - med 1500 in 2000 kv. metrov - ob glavnih prometnicah, kot sta Ulica Terza Armata in Tržaška ulica. Objekt mora imeti tudi parkirišče,« je dodala odbornica, ki bo na današnjem sestanku predstavila lastnikom nekaj predlogov. Kaj pa se bo zgodilo s prvim nadstropjem centra Smart? »Šušlja se, da se bo vanj selila trgovina s čevlji, te vesti pa mi niso potrdili,« je zaključila odbornica. (Ale)

Bo v prvem nadstropju zazevala praznina?

BUMBACA

GRADIŠČE - Razprava v parlamentu

Priseljenci: CIE ostaja

Vlada napoveduje, da bodo centre na novo premislili - »Barbarstvo, ki nam ne dela časti«

Vlada ne bo zaprla centra za nezakonite priseljence CIE pri Gradišču kakor tudi ne ostalih centrov po Italiji, napoveduje pa, da jih bo na novo premislila. Reforma centrov bo morala opraviti parlamentarno pot, potrebno bo predvsem na novo preučiti njihovo delovanje, storitve in razpisne pogoje za javne dražbe.

Tako lahko povzamemo včerajšnji odgovor notranjega ministrstva na poslansko vprašanje, ki ga je pred enim mesecem vložila stranka SEL. Pobudnica vprašanja je bila poslanka Serena Pellegrino, ki je vlado spodbudila, naj razčisti svoj odnos do tovrstnih centrov. Odgovor, ki ga je posredoval vladni podtajnik Gianpiero Bocci, ni zadovoljil poslanke, ker center pri Gradišču osta-

ja odprt, pa čeprav je predsednik posebne komisije za zaščito človeških pravic, senator Luigi Manconi, o njem pred kratkim dejal, da je »nezakonit«.

»Pomembno je vsekakor, da tudi vlada izhaja iz načela, na katerem je poslansko vprašanje slonelo: ravnanje v teh centrih mora spoštovati dostojanstvo in temeljne pravice oseb ter jim zagotavljati primerne higiensko-sanitarne razmere. Poleg tega je tudi vlada ocenila, da za učinkovitejšo upravljanje centrov je potrebno pospešiti postopke za identifikacijo že v obdobju, ko je oseba morebiti v zaporu,« je podtajnikove izjave komentirala poslanka in v parlamentu opozorila, da »zaradi 18-mesečnega »pripora« nezakonitih priseljencev se Italija postavlja izven medna-

rodnih upravnih okvirov. To je barbarstvo, ki ni v čast naši tradiciji omikanega naroda in krši človeške pravice, saj gre za pravcato obsodbo brez procesa, brez pravnih jamstev in brez možnosti priziva.«

Serena Pellegrino je podrobno opisala življenjske razmere v centru CIE iz Gradišča, zato da bi parlamentu prikazala položaj pridržanih oseb. Zaključila je: »Kako naj si ne predstavljamo, da edina pravica, ki je tem osebam priznana - pravica da pobega -, ni preiščena in vsak dan iskana? Naj spomnimo, da pobeg v teh centrih ni kaznivo dejanje.« Dodala je še podatek, da je bilo za naložbe v centrih CIE nakazanih 55 milijonov evrov: »Uporabiti jih moramo na najboljši način, nikakor pa ne iskati dodatnega denarja.«

TRŽIČ - Občina Fabio Gon odbornik

Nasledil je Paola Frittito

Novi tržiški odbornik za promet, urbano ureditev in vzdrževanje je Fabio Gon, 44-letni elektronski inženir z izkušnjami s področja trajnostne mobilnosti. Nadomestil je Paola Frittito. Županja Silvia Altran je odločitev sprejela po nekajtedenskem razmisleku. »Izbira je preiščena, a tudi enostavna, če upoštevamo curriculum Fabia Gona, s katerim smo že sodelovali pri projektu Pedibus in trajnostne mobilnosti. Veselim se že inovacij, ki ki jih bomo z njim uvajali, prepričana sem, da bo deloval ekipno,« pravi županja in napoveduje preverjanje nalog odbornikov in morebiti kakšno spremembo.

Fabio Gon

»Področje poznam, zato sem izziv sprejel brez oklevanja,« je povedal Gon, ki bo odbornik s polnim urnikom. Trenutno je spremljal postopek Agende 21 za občino Pordenon, je pa tudi oče petih otrok.

CERJE - Danes prireditev ob svetovnem dnevu miru

Pomnik dobiva vsebine

Pomnik braniteljem slovenske zemlje na Cerju končno dobiva tudi vsebine in bo od oktobra dalje ob vikendih odprt za obiskovalce. Temeljni kamen za pomnik so sicer postavili že leta 2002, dokončali so ga devet let kasneje. Te dni so delavci še postavljali dodatne plošče z vklesanimi imeni darovalcev sredstev za postavitev pomnika, danes ob 12. uri pa bo tam potekala peta prireditev ob svetovnem dnevu miru, ki bo letos imela izrazito čezmejno noto.

Pomnik na Cerju je še pred odprtjem privabljal ogromno obiskovalcev, nekateri so bili kar kritični spriče dejstva, da notranjost še ni na ogled in opremljena z vsebinami ter da ob njem ni dodatne ponudbe. Oboje se bo v kratkem rešilo, obljublja župan. Pomnik bo od oktobra dalje odprt ob koncih tedna, nekatere prostore pa nameravajo oddati v najem in tako zagotoviti dodatno ponudbo. Najpomembneje pa je, da je pomnik začel dobivati vsebine. »V kletnih prostorih bodo predstavljene lepote Krasa, v pritličju je konferenčna dvorana, ki je že opremljena, v prvem nadstropju je prikazana prva svetovna vojna. Razstava je multimedijsko opremljena z ekrani na dotik, filmi ... Začasno razstavo "Kras 1915-1918" smo preselili v drugo nadstropje, a tam bomo naslednje leto že nadaljevali z obdobjem med obema vojnama, drugo svetovno vojno, osamosvojitveno vojno ...«, našteva župan Mirna-Kostanjevica Zlatko Martin Marušič.

»Pomnik je narejen s trojnimi konceptom - preteklosti sodobnosti in prihodnosti,« razlaga arhitekt Darko Likar, član komisije za umestitev vsebin v pomnik. »Je komunikator med temi tremi osnovnimi vidiki. Vsebinska je potovanje skozi čas in prostor. Gre za prikaz celotne slovenske zgodovine od prazgodovine do ključnih korakov pri prehodu v samostojnost. Vsebinska gre počasi proti temu cilju, ker gre po korakih do cilja, se bo stalno dopolnjevala,« dodaja

ja Likar in pripominja, da bi z vsebinami radi pritegnili predvsem mlade. V ta namen je prva svetovna vojna prikazana s sodobnimi sredstvi komuniciranja: kratkimi filmi, ekrani na dotik in LCD zasloni. »Z novo tehnologijo smo zelo zadovoljni, veliko vlogo pri tem je imel Muzej novejšje zgodovine,« pristavlja župan.

Muzej so delno opremlili s pomočjo sredstev, pridobljenih v okviru čezmejnega projekta »Poti miru - Via di Pace«: postavili so interaktivno razstavo prve svetovne vojne, razstavo "Kras 1915-1918", posneli dokumentarni film in pripravili interaktivno projekcijo, za kar so porabili 52.000 evrov. V okviru projekta Carama so v pomniku z avdio in video opremo opremlili konferenčno dvorano za okoli 50 ljudi, vzpostavili informacijsko točko s sodobnim načinom podajanja informacij o projektih, občini in pomniku na Cerju, vse vsebine pa prevedli še v italijanščino, angleščino in nemščino. Vrednost teh del znaša 21.000 evrov. V okviru projekta Interbike pa je občina nadaljevala z ureditvijo kolesarskih poti: rekonstruirali so odcep pod pomnikom na Cer-

Za prikaz vsebin uporabljajo sodobna sredstva komuniciranja

FOTO K.M.

ju v dolžini 1,8 kilometra in ga preplastili s protiprašno prevleko v skupni dolžini 900 metrov. Oboje je veljalo 93.000 evrov.

V okviru projekta Pot miru občina Mirna-Kostanjevica s pokrajino Gorica ter veteranskimi in domoljubnimi organizacijami danes pripravlja že peto praznovanje svetovnega dneva miru. Poudarek tokratne prireditve je na miru in čezmejnem sodelovanju. Prvič bodo skupaj nastopali recitatorji Kluba mladih tigrovcov in dijaki italijanskih šol. Govornika bosta predsednik države Borut Pahor in predsednik goriške pokrajine Enrico Gerghetta. Ob 14. uri bodo predvajali film »Niso letele ptice avtorice« Anje Medved in Nadje Velušček.

Katja Munih

TRŽIČ - Neznanci odvrgli vreče s strupeno vsebino

Azbest med zelenjem

»Novi primeri obolevanja dokazujejo, da je problem še vedno dramatično aktualen«

Neznanci, ki se požvižgajo na zdravje in okolje, so v minulih dneh odvrgli azbestne odpadke vzdolž Ulice Bortolozze, na meji med občinama Ronke in Tržič. Med zelenjem ob robu ceste, kjer ni hiš in zato tudi nikogar, ki bi objestneže opazil, so zapustili vreče z eternitom; tako so se rešili nevarnega materiala, ki se ga ni enostavno znebiti, saj je ravnanje z njim podvrženo zakonu. Na prisotnost odpadkov so opozorili občino Ronke, ki je z najdbo seznanila sosednjo občino, saj so vreče na ozemlju Tržiča. Ta si je naložila strošek za odvoz in sanacijo lokacije, ki znaša 556,60 evra, in naložilo poverila podjetju Esperteco.

Mimo problematike nepravilno odvrženih odpadkov, ki je v Laškem zelo žgoča in močno bremeni občinsko blagajno (več deset tisoč evrov letno), je najdba iz Ulice Bortolozze ponovno pahnila v ospredje vprašanje ravnanja z azbestom. Luigino Francovig,

nekdanji sindikalist Fiom-CGIL, ki je bil izpostavljen azbestu in je ena izmed ključnih prič v procesu zoper vodilne može tržiške ladjedelnice - na razsodbo sicer še čaka -, trdi, da problema azbesta ne gre reševati v lokalnem, občinskem okolju, temveč na ravni dežele, ki pa še vedno ne izvaja tega, kar je predvideno po državnem programu. Poleg tega ni znano, koliko je v deželi azbesta in kje se nahaja, odlagališče pri kraju Porcia pa se bo kmalu napolnilo in ni alternativne lokacije za odlaganje strupenih azbestnih odpadkov. »Občina Tržič mora izvajati pritisk na deželo, zato da se premakne iz negibnosti. Novi primeri obolevanja za smrtonosnim mezozeleiomom, rakom na pljučih in prevralsnimi plakami, ki so jih ugotovili v deželni komisiji za azbest, dokazujejo, da je problem še vedno dramatično aktualen. To velja tudi, kar zaveda analize na materialih, ki so nadomestili azbest,« poudarja Francovig.

GORICA - S fundacijo nove perspektive

Zaposlili bodo dvanajst čipkaric

Novo življenje za čipkarsko šolo

Fundacija goriške čipkarske šole je objavila razpis za zaposlitev do največ dvanajst učiteljic klekcljanja čipk, kar je znamenje novega življenja za zavod, ki v novem šolskem letu lahko že računa na tisoč prošelj za vpis na čipkarske tečaje.

»Obrtniški poklici iz preteklosti prispevajo k novemu zaposlovanju in hkrati omogočajo ponovno odkrivanje goriških zakladov,« pravi občinski odbornik za finance Guido Germano Pettarin, ki je včeraj na županstvu predstavil razpis za zaposlitve. Pettarin je o sebi dejal, da je igralec biljarda, neverjetno pa se mu zdi, da ves svet pozna biljardno igro »Goriziana«, Goričani pa ne vedo zanjo, »kakor tudi ne vedo za obstoj "goriške čipke", prave umetnine v malem«. Za-

to občina močno podpira čipkarsko šolo, ki ji ustanovitev fundacije maja letos odpira nove perspektive ter omogoča promocijo in prodajo čipk.

V oktobru bodo torej zaposlili dvanajst čipkaric za poučevanje v šolskem letu 2013-14 in s pogodbo do 30. junija prihodnjega leta. Našteli so že tisoč prošelj za vpis na okrog 60 tečajev, ki jih izvajajo na deželnem ozemlju in po katerih sprašujejo tudi v tujini. Poleg predstavnika goriške občine v upravnem svetu fundacije so zastopani še dežela FJK, goriška pokrajina in Trgovinska zbornica. Včerajšnje predstavitev novice so se udeležili še predsednik fundacije Carlo Del Torre, za pokrajino pa odbornica Donatella Gironcoli in funkcionarka Marjeta Kranner.

Umetnine goriških čipkaric

TRŽIČ - Novost v Ulici Canaletto

S kolesom ali peš po varni poti v šolo

V Ulici Canaletto v Tržiču so včeraj predali namenu novo kolesarsko in pešaško stezo. Ureditev poti, ki povezuje Ulico Terenziana s sedežem nižje srednje šole Randaccio, je bila predvidena v drugi fazi projekta za zagotavljanje varnosti na poti v šolo, ki so ga v zadnjih letih izpeljali v mestnih četrtih Aris San Polo in Largo Isonzo. Ob izboljšanju varnosti je cilj nove steze spodbujanje učencev k bolj zdravemu načinu življenja. Če imajo to možnost, se lahko nižješolci v šolo pripeljejo s kolesom oz. pridejo peš, saj je jutranja telovadba koristna za telo in duha.

Včerajšnje slovesnosti sta se udeležili sedanja in bivša ravnateljica šole Randaccio Barbara Tomba in Alessandra Conte Romani, ki sta poudarili, da ima projekt veliko vzgojno vrednost. »Zahvaljujemo se vsem, ki so omogočili ureditev kolesarske steze, od občinskih uslužbencev in deželne uprave do šole in podjetij, ki so izvedla dela. Upamo, da se bo mladina nove poti pogosto posluževala,« je povedala županja Silvia Altran. Slovesnosti se je udeležil tudi odbornik Gualtiero Pin, ki je povedal, da so v novo stezo vložili 108.000 evrov: levji delež - 81.000 evrov - je prispevala dežela FJK.

Na novi kolesarski poti

FOTO C.V.

GORICA - Včlanjevanje

Prijatelji kolesa so ustanovili društvo

Spodbujali bodo uprave k uresničevanju kolesarskih poti

Gorica ima novo društvo. Ustanovila ga je skupina kolesarskih navdušencev, ki so sklenili, da bodo po svojih močeh skušali promovirati podobo kolesa kot sodobno, zdravo, ekološko in varno prevozno sredstvo ter da bodo spodbujali krajevne uprave k uresničevanju novih kolesarskih poti v mestnem središču in izven njega, kar bo služilo tudi v turistične namene.

Na ustanovni skupščini 16. septembra je društvo Amici della bicicletta di Gorizia (Goriški prijatelji kolesa) imenovalo svoje vodstvo. Predsednik bo Nevio Costanzo, svetnika pa Lorenzo Ceriani in Marco Cumar, za blagajni-

čarja so izbrali Danieleja Biduta, za tajnika Claudia Freddija, za stike z javnostmi bo odgovoren Antonino Barba, upokojeni novinarski kolega, ki se po mestu »sprehaja« le na dveh kolesih.

»Kolesarski turizem, ki je severno od Alp že zelo razširjen, je ekonomski sektor v razvoju in vzbuja vse več zanimanja tudi v Italiji. Prizadevali si bomo za njegovo širitev na Goriškem, želimo pa si tudi sodelovanja z drugimi društvi in kolesarji,« pravi goriški kolesarji, ki se bodo v kratkem včlanili v italijansko zvezo prijateljev kolesa in vabijo krajanke, naj se jim pridružio (fiabgorizia@gmail.com, www.fiabgorizia.it).

ALEKSANDRINKE Življenja »lepih Vid«

Razstavo posvečajo Andreju Malničju

Razstava »Življenjske zgodbe aleksandrinke«, ki jo danes ob 17. uri odpira Društvo za ohranjanje kulturne dediščine aleksandrinke iz Prvačine, je posvečena Andreju Malničju, nedavno umrlemu etnologu in direktorju Goriškega muzeja. S svojim znanjem, strpnostjo in razumevanjem je veliko doprinesel k ohranjanju dediščine aleksandrinke. Podpiral je društveno delovanje in bil v pomoč. V društvu pravijo, da so njegova strokovnost in prijateljski nasveti za društvo še danes neprecenljivi.

Razstava je postavljena v Hiši na placu, pred cerkvijo v Prvačini. Po pozdravu predsednice društva Dejana Baša bo prisotne nagovorila Bojana Rogelj Škafar, direktorica Slovenskega etnografskega muzeja iz Ljubljane. Aleksandrinke bo predstavil avtor istoimenskega dokumentarnega filma, režiser Metod Pevec. Sledila bo predstavitev razstave in idejne zasnove kipa aleksandrinke - delo kiparke Mirjam Semolič Sore ter kulturni program. V primeru slabega vremena bo prireditev v Kulturnem domu Prvačina, sledilo bo odprtje razstave v Hiši na placu. (km)

Izložba za prostovoljce

Na Trgu Republike v Trzinu bo danes šestnajsta mednarodna prireditve, posvečena združenjem prostovoljnega dela. Ob 10. uri bo v občinskem gledališču posvet, ki je namenjen dijakom. Prostovoljci se bodo od 14. ure dalje predstavljali na glavnem trziškem trgu; prisotna bodo tudi slovenska združenja, ki se z italijansko stranjo povezujejo na podlagi dogovora med občinami Gorica, Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba in goriško pokrajino. V popoldanskem programu so tudi glasbeni nastopi.

Premierka z gluhi

Na današnji slavnostni akademiji ob Mednarodnem dnevu gluhih in 60. obletnici Društva gluhih in naglušnih severne Primorske bo govornica predsednica vlade Alenka Bratušek. Prireditve z naslovom »Zvok srca je vsem ljudem enak, naj bodo tudi možnosti enake«, se prične ob 11. uri v novogoriškem Kulturnem domu, ki so ga pred dnevi opremili z indukcijsko zanko. Ta bo odslej uporabnikom slušnih aparatov kjerkoli v dvorani omogočila kakovostno spremljanje dogajanja na odru. (km)

Breda novi upravitelj

Massimo Breda je novi pooblaščen upravitelj ladijskega tehnološkega okoliša dežele FJK (Ditenave); tako je v četrtek sklenil upravni svet konzorcija. 51-letni Breda je po rodu iz Salerna, za sabo ima 25-letno poklicno pot na področju ladjarstva, nazadnje je bil zaposlen pri Fincantieriju. Nasledil je Livia Marchesinija, ki je z vodilnega mesta odstopil 4. septembra. Naj še spomnimo, da od maja letos na predsedniškem mestu sedi Alfredo Pascolin, ki je že bil odbornik goriške pokrajine.

Danes obogaten Go Art

Današnji Go Art bo poleg redne ponudbe unikatnih ročno izdelanih umetnin, nakita in drugih izdelkov ponudil še dodaten program. Pred novogoriško mestno hišo bo med 16. in 22. uro še cela paleta dodatnih aktivnosti: okrogla miza o uporabni vrednosti odpadkov, brezplačne »naredi sam« delavnice, predstavitev ustvarjalck ponovne uporabe. (km)

Boreljada v Vrtojbi

Osrednji del letošnje boreljade bo jutri: ob 10. uri bo maša z blagoslovom borel, ob 16. uri bo s parkirišča pod Lazami krenil sprevid borel, uro kasneje bo na prireditvenem prostoru na parkirišču pred vrtcem pokušina vrtejbnske kuhnje in peciva, sledi tombola in zabava. (km)

Iščejo božično jelko

Trziška občina se je že lotila iskanja božične jelke, ki jo bo namestila na osrednji mestni trg. Tudi letos se obrača na občane, ki imajo na dvorišču vsaj deset metrov visoko jelko in jo namestavajo podreti. Če se odločijo, da jo poklonijo mestu, jo bodo občinski uslužbenci brezplačno podrti in odpeljali. V minulih letih so se na poziv odzvali številni krajanje. Zanimajo naj se najkasneje do 15. oktobra zglasijo v občinskem uradu za stike z javnostmi v Ulici S. Ambrogio 12 (tel. 0481-494280 ali 800.200.806, urp@comune.monfalcone.go.it, od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro, ob ponedeljkih in sredo tudi med 15.30 in 17.30).

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel.

GORICA - Mokranjčevi dnevi v Negotinu Zbor Lojze Bratuž s tretjo nagrado

Mešani pevski zbor Lojze Bratuž iz Gorice je prejšnji teden nastopil na 48. Mokranjčevih dnevih v Negotinu v Srbiji. V okviru pevskega festivala so izpeljali tudi tekmovanje, na katerem je goriški zbor pod vodstvom Bogdana Kralja zastopal Slovenijo in se zelo dobro odrezal: v ostri konkurenci je osvojil tretjo absolutno nagrado. Na tekmovanju so vsi nastopajoči zbori zapeli obvezno

Mokranjčevo skladbo »Rukovec«, nakar so predstavili vsak svoj program. Zbor Lojze Bratuž je vanj vključil tako ljudske kot umetne slovenske pesmi s posebnim poudarkom na zamejskih avtorjih; zapel je skladbe Patricka Quaggiata, Walterja Lo Nigra in Mojce Prus. Dan pred tekmovanjem so goriški pevci nastopili na koncertu za slovensko narodno skupnost iz Zaječara, dan potem pa še v Kladovem.

Goriški zbor vodi Bogdan Kralj

Krvodajalci iz Kranja na mozaiku sredi trga obeh Goric

FOTO VIP

KRVODAJALCI

Spoznali slovensko Gorico

Pred odhodom na srečanje krvodajalcev v Doberdobo, ki je bilo ob koncu minulega tedna posvečeno proslavljanju 25-letnice pobratenja z območnimi združenjema Rdečega križa iz Kranja in Kamnika, se je 50-članska skupina krvodajalcev iz Kranja pomudila v Gorici in okolici. Pri ogledovanju tukajšnjih zanimivosti jih je vodil prosvetni delavec Vili Prinčič, ki jim je raz-

kazal zlasti kraje, povezane s slovensko prisotnostjo in organiziranostjo. Obiskali so skupni goriški trg, šli mimo Dijskega doma, ugotovili, da mesto premore dve kulturno-športni središči, postanek so opravili na Travniku in se tam seznanili z usodo tolminskih puntarjev. Nato jih je vodič pospremil še do KB centra in Trgovskega doma ter na ogled Gregorčičevega doprsnega kipa sredi Ljudskega vrta. Na podoben način je skupino krvodajalcev iz Kamnika vodila novinarka Erika Jazbar.

0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, Ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEI
RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

0481-390697 (Marija Č.), 0481-882203 (Eda L.).

VOKALNA SKUPINA CHORUS '97 iz Mirna se pred odhodom na mednarodno zborovsko tekmovanje v Rimini predstavlja s koncertom v župnijski cerkvi v Pevni danes, 21. septembra, ob 20. uri.

»VIVACENTRO JAZZ« V TRZICU do 19. oktobra: danes, 21. septembra, ob 18.30 v pekarni Inglese v galeriji Gran Pavese v Ul. Duca d'Aosta koncert skupine Chiara Di Gleria Trio; več na www.vivacentro.it.

MEDNARODNI FESTIVAL DVORNE GLASBE »MUSICA CORTESE« v organizaciji centra Dramsam: danes, 21. septembra, ob 21. uri v goriškem gradu koncert »Ad Chorea ducendi«; vstop prost.

Gledališče

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA: v četrtek, 26. septembra, ob 20. uri »Timon Atenski« (William Shakespeare, Thomas Middleton). V nedeljo, 29. septembra, ob 17. uri »Gozd« (Aleksander Nikolajevič Ostrovski); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Šolske vesti

DRUŠTVO TRZIC prireja razgovorni tečaj slovenščine; informativno srečanje bo v četrtek, 26. septembra, ob 18. uri na sedežu v Ul. Valentini, 84.

»AŠK KREMENJAK« organizira začetniški in nadaljevalni tečaj diatonične harmonike v Jamljah (večnamenski center Prvomajska ulica 20). Informativni sestanek bo v sredo, 2. oktobra, ob 18. uri. Prisoten bo mentor Andrej Gropajc; informacije po tel. 338-6805242 (Sonia).

DRUŠTVO JADRO IZ RONK prireja 50-urni tečaj slovenskega jezika za odrasle na sedežu društva v Romjanu, Ul.

Monte 6 Busi. Trajal bo šest mesecev, se bo začel v drugi polovici oktobra in bo potekal enkrat na teden bo dve uri. Informacije nudijo v knjižnici v Ronkah in v centru Informagiovani v Trzinu (tel. 0481-494656) ali po tel. 0481-482015. Organizacijsko srečanje bo v ponedeljek, 7. oktobra, ob 20.30 na sedežu društva Jadro.

Izleti

JESENSKI IZLETI »SPOZNAJMO OKOLICO« mimo spomenikov, jarkov, kavern in ostankov ob 100. obletnici prve svetovne vojne bodo potekali po Krasu v organizaciji Lokande Devetak dans, 21. septembra, (Debela Griža in Vrh), 5. oktobra (Martiniščina) in 19. oktobra (Brestovec na Vrh) in jih bo vodil izvedenec in ljubitelj Krasa Mitja Juren. Na programu ob 8.45 zbiranje, ob 9. uri odhod, ob 10. uri malica z domačimi pridelki, ob 13.30 kosilo v Lokandi Devetak na Vrh; informacije in obvezna prijava po tel. 0481-882488, 0481-882005; info@devetak.com.

SPDG obvešča, da je izlet na Goličico, ki je bil predviden po društvenem programu, odložen na kasnejši datum.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo v soboto, 19. oktobra, enodnevni avtobusni izlet v naravni rezervat lagune v Maranu z zakusko na ladji in kosilom na oazi. Po vrnitvi bo ogled vinske kleti, kjer bodo ponudili narezek in pokušno vin; informacije in vpisovanje po tel. 0481-78398 (trgovina Mila), 0481-78000 (gostilna Peric) in 380-4203829 (Miloš).

ZDRUŽENJE GRADISCARTE prireja ob priložnosti razmeščenih Spacalovih razstav brezplačen avtobusni izlet na njegovo domačijo v Škrbino v nedeljo, 29. septembra; prijave na tel. 338-3419896.

Obvestila

OKVAL obvešča, da se je začela nova odbojarska sezona v štandreški telovadnici: torek in petek 16.00-17.00 za otroke, ki obiskujejo vrtec, 17.00-18.30 za letnike 2005-6-7; informacije po tel. 328-4133974 (Tjaša).

OKVAL obvešča, da se je začela nova odbojarska sezona v doberdobski telovadnici: ponedeljek in sredo 15.45-16.45 za letnike 2008-9-10, torek in četrtek 15.00-16.30 za letnike 2005-6-7; informacije po tel. 328-4133974 (Tjaša).

VADBE V DOMU A. BUDAL V ŠTAN-DREŽU od 1. oktobra dalje; Pilates: ponedeljek, torek in četrtek 19.00-20.00; Pilates senior (za starejše): sredo 17.30-18.30; spinning: ponedeljek in sredo 20.00-21.00 in 21.00-22.00; zumba: torek in četrtek 20.00-21.00, sredo 19.00-20.00; trebušni plesi: torek 19.00-20.00 (od 15. oktobra dalje); joga obraza: urnik po dogovoru z vaditeljico. Poskusni brezplačni vadbi - zumba: sredo, 25. septembra, ob 19. uri; Pilates: ponedeljek, 30. septembra, ob 19. uri; informacije in prijave: Pilates in zumba, tel. 00386-70-820453 ali suzana.komel@gmail.com; spinning, tel. 347-8800556 (Sara); trebušni plesi, tel. 340-3814478 (Antonella); joga obraza, tel. 347-0335969 (Petra).

AŠZ DOM GORICA obvešča, da že potekajo treningi minibasketa (2004 in mlajši) ob torkih in sredo od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 16. do 17. ure (Kulturni dom Gorica); košarka under 12 (2002-2003) ob torkih in sredo od 17.30 do 19. ure in ob petkih od 17. do 18. ure (Kulturni dom Gorica); košarka under 14 (2000-2001) ob ponedeljkih od 17.30 do 19. ure, ob petkih od 18. ure do 19.30 (Kulturni dom Gorica); ob sredo od 18. ure do 19.30 (šolska telovadnica IPSIA v Ul. Virgilio); cheerleading (osnovnošolska skupina) ob ponedeljkih od 16. ure do 17.30 in ob četrkih od 16.30 do 18. ure (Kulturni dom Gorica); cheerleading (srednješolska in višješolska skupina) ob ponedeljkih od 15. ure do 16.30 in ob četrkih od 16.30 do 18. ure (Kulturni dom Gorica); športni vrtec bo začel v torek, 1. oktobra, (ob torkih in četrkih od 15.30 do 16.30 v Kulturnem domu Gorica), za otroke iz vrtcev Brolo, Pevma in Max Fabiani bo poskrbljen varen prevoz do telovadnice; informacije po tel. 338-5889958 (Andrej Vrevec), marinandrej@alice.it in tel. 329-2718115, domgorica@gmail.com.

ŠPORTNO DRUŠTVO SOVODNJE prireja v telovadnici v Sovodnjah rekreacijsko telovadbo ob torkih in petkih med 21. uro in 22.30; prvo srečanje bo v torek, 1. oktobra; informacije po tel. 0481-882195 ali 333-2677398 (Miriam).

SPDG obvešča, da bo v novi sezoni rekreacijska telovadba za odrasle potekala vsako sredo med 20. in 21. uro v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. Prvo srečanje bo v sredo, 9. oktobra; informacije po tel. 338-7995474 (Aldo).

Poslovni oglasi

PRODAM GROZDJE.
Tel.349-1670120

Mali oglasi

PRODAM diatonično harmoniko rutar uglašeno C-F-B, malo rabljeno; tel. 335-6945789.

SADIKE solate indivie in »štandreških vržot«, biološko pridelane, prodam; tel. 393-2989700.

Prireditve

VZPI DOBERDOB, DOL-JAMLJE ob pokroviteljstvu občine in sodelovanju društev in organizacij ter Večstopenjske šole Doberdob vabi v nedeljo, 22. septembra, na prireditve »September 1943. Spominska proslava ob 70-letnici začetka tragičnih dogodkov v Doberdobo«. Na programu bo ob 9.30 v »Jelenovi hiši« v Goriški ulici v Doberdobo poklon sedmim žrtvam nacifašistov, ob 10. uri na Poljanah poklon štirim padlim partizanom, ob 10.30 polaganje vencev na spominska obeležja, ob 11. uri osrednja proslava v sprejemnem centru Gradina. Nastopili bodo pihalni orkester Kras, mešani pevski zbor Hrast, moški pevski zbor Jezero, glasbenik Jari Jarc, na ogled bo razstava dijakov Večstopenjske šole Doberdob.

SLOVENIJA TA TEDEN

Koalicijska koza cela, bruseljski volk pa ...?

DARJA KOCBEK

Zmanjšanja pokojnin ne bo, kriznega davka tudi ne, obljublja levosredinska vlada Alenke Bratušek državljanom po načelni uskladitvi ukrepov za prihodnji proračun, ki jih mora prihodnji teden poslati Evropski komisiji v Bruselj. Ta bo ocenila, ali so predlagani ukrepi dovolj prepričljivi, da proti Sloveniji ne bo treba uvesti postopka zaradi presežnega proračunskega primanjkljaja in presežnih makroekonomskih neravnovesij, s katerimi bi v Slovenijo dejansko pripeljala zloglasno trojko, vendar brez denarne pomoči. Preden bo vlada predlog proračuna za prihodnje leto poslala v Bruselj, bo zaradi te grožnje v koaliciji razprava nedvomno še vroča.

Zmanjšanje pokojnin oziroma ukinitvi rekreacijskega dodatka, ki ga prejema upokojenci z najnižjimi pokojninami (manj kot 622 evrov na mesec), je preprečila najmanjša koalicijska stranka, upokojenski Desus. Ta je v primeru, da njegova zahteva o nedotakljivosti pokojnin ne bi bila sprejeta, grozil z odhodom iz vladne koalicije. Je pa bila za upokojensko stranko sprejemljiva ukinitve olajšave pri dohodnini starejšim od 65 let, ki imajo višji mesečni rentni dohodek od 1400 evrov in bo predvidoma proračunu omogočila prihranek 20 milijonov evrov. Prvak Desusa Karl Erjavec pojasnjuje, da se ta olajšava nanaša na osebe, ki niso nujno upokojenci, in da gre za kategorijo državljanov, ki zaradi krize ni ogrožena.

Uvedbo novih davkov, zlasti pa kriznega, je nasprotovala tretja največja koalicijska stranka Državljanska lista. Njen prvak Gregor Virant pojasnjuje, da bodo »ključ do uspeha

proračuna v prihodnjem letu« ukrepi za zaježitev sive ekonomije, veliko več reda, kot ga imamo danes, pa bo prinesel tudi davek na nepremičnine, ki ga namerava levosredinska vlada uvesti s 1. januarjem 2014. Po Virantovi oceni je ključno, da ne bo nobenih izjem, saj bodo obdavčene vse nepremičnine, med drugim tudi cerkvene in kmetijska zemljišča.

Rimskokatoliška cerkev in kmetje temu davku najbolj odločno nasprotujejo, slednji napovedujejo tudi državljansko nepokorščino, če njihovi predlogi ne bodo upoštevani. Noben od ministrov v sredo po usklajevanju proračuna in v četrtek po seji vlade ni javno povedal, da je zaradi sedanjega predloga nepremičninskega davka nezadovoljen.

Nezadovoljna pa je bila ministrica za delo, družino in socialne zadeve Anja Kopač Mrak iz kvote druge največje koalicijske stranke socialdemokratov. Nasprotuje posegu v minimalno plačo, ker meni, da gre pri tej plači za raven zaščite temeljnih pravic. Posegi v minimalno plačo ne bi bili dopustni, nadalje razlaga ministrica, ker gre za vprašanje ohranjanja dostojnega dela. Vlada je namreč razpravljala o več možnostih glede minimalne plače: o tem, da je ne bi usklajevali z inflacijo, pa o možnosti, da bi uvedli zakonsko možnost znižanja minimalne plače, če bi se tako dogovorili delodajalec in delavci oziroma sindikat. Omejen bi bil delež znižanja in čas veljavnosti tega ukrepa.

Da je minimalna plača eden od pomembnih elementov, ki zmanjšujejo konkurenčnost v Sloveniji, je maja opozorila Evropska komisija. Mini-

strica Mrakova se s tem stališčem ne strinja, po njenih besedah sta za konkurenčnost pomembna produktivnost dela in vlaganje v razvoj. Razlaga tudi, da je bila minimalna plača izračunana glede na minimalne življenjske stroške, poleg tega pa je pomembno povezana z višino denarnega nadomestila, tudi z denarno socialno pomočjo.

Anja Kopač Mrak ni med najbolj vplivnimi ministri v vladi, ima pa podporo sindikatov. Ti pravijo, da je bistvo minimalne plače delavcu in njegovim družini zagotoviti dostojno življenje in že sedaj je njen znesek tak, da tega ne omogoča. Predsednik največje sindikalne centrale Dušan Semolič pravi, da minimalno plačo prejema približno 50.000 ljudi. Če bo politika vztrajala pri posegih v minimalne plače, bo po njegovi oceni izzvala predvsem tiste delavce, ki imajo najnižje dohodeke. »V obrambi te plače se bo dogajalo marsikaj, dogodki bodo lahko nepredvidljivi in lahko uidejo izpod nadzora, saj ljudje, ki imajo minimalno plačo, nimajo kaj izgubiti,« svari Semolič. Minimalna plača za delo s polnim delovnim časom, opravljeno od 1. januarja 2013, znaša dobrih 783 evrov bruto oziroma slabih 600 evrov neto.

Minimalno plačo sicer prejema vsak peti zaposleni v Sloveniji, po oceni ekonomistov in tudi vladnega urada za makroekonomske analize pa je njeno povišanje pred štirimi leti Slovenijo stalo približno 40 tisoč delovnih mest. Na drugi strani je po podatkih državnega statističnega urada lani pod pragom revščine živelo že 392 tisoč ali petina ljudi v Sloveniji, s svojim mesečnim dohodkom pa je težko shajalo 31 odstotkov gospodinjstev.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Kvaliteta šole

Če imajo starši za svojega otroka možnost izbire šole, večinoma zelo dobro premislijo, kam naj ga vpišejo. Najlažje je vpisati otroka v domu najbližjo šolo ali poiskati najprimernejšo šolo glede na lokacijo ali čas svoje službe ali pa glede na dom starih staršev, ki marsikdaj pri celodnevni službi svojih otrok z veseljem poskrbijo za svoje vnuke. Še razni drugi razlogi vplivajo na to, v katero šolo bo vpisan otrok: nekateri starši se odločijo za šolo, ki ima poseben program (Valdorfska šola, »Montessori«, mogoče mednarodna šola ali pa kakšna druga, ki ponuja nekatere posebnosti glede na programe drugih šol).

Skratka pojem dobre šole je tesno povezan s tem, kaj si posamezni starši želijo za svojega otroka in v primeru narodnostnih skupnosti, kakršna je naša, tudi, kaj si želi njen posamezni član in celotna narodna skupnost za svoje najmlajše člane. To pa je zagotovo poleg kurikularnih vsebin, dostojnega znanja jezika tudi ponosna individualna narodna drža. Taka, ki je ne bo sram poudariti, kaj je naše, tudi med tistimi, ki »naši« niso. Tudi tako se gradi identiteta šole. Vsak s takim ali drugačnim opravičilo prikriti manjvrednostni kompleks ne more biti spodbuda. Če je torej šola slovenska ali s slovenskim učnim jezikom ima neko specifično identiteto, za katero starši, ki jo izberejo, vedo, če so bili tisti, ki svetujejo in odločajo o vpisu otrok, dovolj jasni. Če pa tem gre le za krepitev števila učencev ali dijakov, potem lahko nastane zmeda, ker se v želji, da bi pridobili na številu šolske populacije zamolčijo nekatera dejstva.

Starši želijo za svojega otroka najboljšo šolo, vendar se kriterij o tem, katera je najboljša šola ne pokriva povsod enako. Če je ponekod lahko merilo za dobro šolo, da ta nudi otrokom in njihovim staršem veliko število interesnih krožkov in dejavnosti, glasbo in šport, jezikovne tečaje in drugo, je v naši skupnosti to skoraj irelevantno, saj ponujajo na stotine spremljevalnih dejavnosti že vsi močno angažirani kulturni in športni krožki in društva, pa še občine se merijo, katera bo v ponudbi boljša, čeprav brez garancije materinsčine. Vprašanje je tudi, ali široka ponudba res dela dobro šolo in potreben je razmislek, kaj pravzaprav otrok od šole potrebuje. Zagotovo ne preobremenjenosti. Za to pa niso krive le slovenske šole pri nas, ki jim nekateri očitajo, da je otrok preobremenjen v njih, že zaradi tega, ker se hkrati uči še drugega jezika; to pa ne preprečuje vzgiba, da bi se organizirali tečaji (tudi v sklopu šole) še za tretji jezik.

V šoli naj bi se gradile osebnosti: ne neke medle, nevtralne osebnosti brez barve, pač pa ljudje, ki rastejo iz svojih korenin in spoštujejo korenine drugih, ne da bi klečevali. Dobra šola v bistvu spodbuja dejavno učenje in hkrati veselje do učenja. Ugodno posredovanje znanja gradi primerno učno okolje in spodbuja motivacijo učencev. Torej je izbira lahko olajšana, če starši poiščejo šolo, ki dejansko dela tako, kakor pedagoški svetovalci svetujejo in niso njene obljube le na ličnem papirju.

Ponekod v svetu so pozorni tudi na storilnost posamezne šole glede na okolje in položaj, v katerem šola je. To se pravi, da pri pripravi svojih učencev ta upošteva, iz kakšnega okolja prihajajo, njihove izobraževalne pogoje, družinsko ozadje in seveda tudi učenčev zanimanje. Občutljiva je za morebitne izobraževalne prikrajšanosti in v tem primeru zasleduje z individualnim pristopom do učenca cilj, da ta v najkrajšem času doseže sposobnosti ostalih. V primeru nezadostnega obvladanja jezika, kar je eden izmed najbolj žgočih problemov v našem okolju, bo pač šola poiskala vse instrumente, da otroka z neznanjem slovensčine primerno in v doglednem času podpre. Ra-

zlične kulture se morajo med seboj spoznati in spoštovati, če pa je nekdo iz druge kulture izbral svojo različno šolo in npr. ne pozna dobro jezika, je nujno, da se ga podpre (skupaj z družino) tudi z dodatnimi tečaji za izboljšanje znanja jezika in drugih predmetov.

Moderna šola je na nek način postala kvalitetnejša ali vsaj časom bolj primerna, ko je opustila frontalni način učenja in zahteva od svojih učencev večjo samostojnost in večjo odgovornost, pri tem pa upošteva individualne ritme vsakega posameznika.

Samo po sebi bi moralo biti umevno, da bi morala vsaka šola biti sposobna urediti neko harmonično šolsko ozračje brez nasilja. Vendar tega nimajo vse šole. Zelo pomembno pa je, da si za tako okolje poleg same šole prizadevajo tudi starši in učenci (dijaki). To pa je mogoče, če se vsakdo čuti soodgovornega tudi za druge, in gradi prijateljske vezi in tovarštvo med učenci in dijaki. Za kvaliteto šole ni vseeno, kakšna je šolska klima. Šola ne more biti nekakšen samotni otok, pač pa je del nečesa večjega. Dobro šolo spoznaš tudi po tem, da venbo učenci radi zahajajo in da so medosebni odnosi dobri in kulturni. Tudi na zunaj so vidni nekateri pokazatelji: ali so stene olepšane s slikami učencev, kakšna so videti stranišča in podobno. Pomembno je tudi sodelovanje z drugimi šolami in z društvi in krožki v bližini ter na splošno s prebivalci kraja.

Tudi če je šola dobra, naj ne zaspi na svojih lovorikah. Razvijati se mora dalje, čeprav se mora spopadati dan za dnem tudi s sprotnimi problemi. Zato je potrebno nenehno ocenjevanje dela in dejavnosti šole. Dober znak je tudi kritičen pristop staršev in dijakov do dela šole in osebja ter vodstva, saj imajo možnost sodelovanja pri procesih odločanja. Šola naj bi bila transparentna in demokratična, njeni uporabniki pa bi vse njene možnosti in svoboščine, ki so jim dane, pridno uporabljali. Že pred nekaj desetletji so staršem in učencem (dijakom) bile dodeljene širše pravice sodelovanja. Kaj naj torej straši konkretnega storijo za šolo. Predvsem naj bi se njihov vpogled v šolski pouk ne omejil le na dan odprtih vrat, pač pa naj bi poskusili doseči, da bi lahko kdaj bili navzoči pri pouku. Odgovor bo verjetno od šole do šole in na osnovi njene odprtosti različni, vendar, ker šole nimajo kaj skrivati, bi verjetno to bilo mogoče. Tako bi starši dobili najpristnejši vtis o atmosferi, ki vlada v razredu in o načinu izobraževanja ter o medosebnih odnosih med učenci in z učiteljem ali profesorjem. Pomembni so tudi pogovori z drugimi starši o šoli, njenih vrtilinah in slabostih, stiki z učitelji in profesorji in zastavljanje vprašanj, če jim kaj ni povsem jasno tudi na pedagoškem področju.

Ker ima naša šola neko točno definirano specifikko, je tudi za njeno polnovredno preživetje pomembno, v kakšnem kulturnem ozračju raste in kakšen duhovni prostor ponuja. Utrjevati občutek narodne zavesti ni žalitev za nikogar, saj utrjuje narodno identiteto tistih, ki pripadajo t.i. manjšini, pri čemer se večina sploh ne bi smela bati zase, zlasti takrat, kadar je tujim narodnostim jasno, na kakšno šolo se vpisujejo, da ne gre za dvojezično, pač pa za šolo s slovenskim učnim jezikom. Kaj pa je jezik brez svoje kulture? (jec)

TA TEDEN

EDINOST
GLAVNO PULVENSKA ULICA, 1000 LJUBLJANA

PRED 100 LETI

Pomanjkanje slovenskih šol je v tem času ena izmed glavnih obravnavanih tematik. »Dan na dan piše Edinost o krivicah, ki smo jih deležni Slovenci. Posebno zatirajo nas Tržačane občinske in državne oblasti. Debela knjiga bi že bila, ko bi zbrali vse članke, ki so jih pisali slovenski listi o teh krivicah. Privandrani renjickoli in Nemci imajo, česar želijo, samo domačin Slovenec je zatiran. Mnogo jih je in velike so krivice, ki jih trpimo, a največja, najbolj škandalozna izmed vseh je ona, ki jo trpimo v šolskem oziru. Šolska mizerija tržaških Slovencev je največji škandal, kar se jih more dogajati v civilizirani srednjeevropski državi. To, kar trpimo tržaški in okoličanski Slovenci v šolskem oziru, presega vse meje. Te dni je začela zatirana slovenska mladina zopet polagati svoje zdravje, življenje, svoja telesa in svoje nedolžne duše na žrtvenik tistim, katerih sveta dolžnost je, da bi to mladino negovali in čuvali, a jo v svoji krutosti zatirajo, zasmehujejo in tirajo v raznoredovalnice in mučilnice. In ta mladina naj bi jim bila kedaj še udana, hvaležna? Pred dnevi se je v Sv. Jakobu vila dolga vrsta slovenske mladine

po tržaških ulicah iz cerkve v šolo, ki jo mora vzdrževati z lastnimi žulji slovensko trpeče ljudstvo, medtem, ko imajo v istem delu mesta Italijani palače in kjer naši mestni očetje zidajo nove palače za svoje šole in to tudi z našim denarjem! Po Aquedottu se je vrsta skoraj tisoč otrok - Ciril-Methodovih učencev - pomikala mimo italijanskih šolskih palač, zidanih tu z našim denarjem, v zaduhle, nizke, nezdrave, vse prej nego šolske prostore slovenske šole.

In oni drugi? S par učitelji, ki nam jih je dala vlada, mislijo, da so že storili svojo dolžnost. Je še na tisoče slovenske mladine, ki prosi izobrazbe, na tisoče je še slovenskih otrok, ki nimajo lastnih šol, ampak se potučujejo in množe vrste najfanatičnejših irredentarjev, med tem ko občina in država tujim državljanom, bivajočim v Trstu, nudita popolno izobrazbo od najnižje ljudske šole tja gori do visokih šol.

Živimo v dobi prosvete, napredka; hočemo napredovati, hočemo pravice, hočemo predvsem - prosvete. Dajte nam šol! Zahtevamo samo to, kar nam gre!«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK
ULICA GOSPODARJEV PRISTOP, 5000 KOPER

PRED 50 LETI

Primorski dnevnik pa poziva slovenske starše, naj vpišejo svoje otroke v slovenske šole. »Vpisovanje otrok v otroške vrtnice in v osnovne šole ter učencev v srednje šole je zdaj v polnem teku. Kako smo zvedeli, so na podeželju skoraj vsi otroci že vpisani, medtem ko vpisovanje v mestu teče bolj počasi. Šolska oblast svetuje staršem, da čimprej vpišejo svoje otroke v šolo, tako v vrtec, kot v osnovno šolo ali srednjo šolo, ker lahko prej dobijo potrebne podatke za razporeditev razredov in namestitve učnih moči. Za vsa pojasnila naj se starši obrnejo na upravo šole svojega okolja. Kdor ni še opravil te svoje dolžnosti, naj jo čimprej.

Starše, katerih otroci so v preteklem letu dokončali osnovno šolo, opozarjamo, da morajo po zakonu vpisati svoje otroke v prvi razred enotne srednje šole. Šolanje v enotni srednji šoli je namreč zdaj obvezno kot šolanje v osnovni šoli. Razen te dolžnosti, ki jim jo narekuje zakon, imajo slovenski starši še moralno in narodno dolžnost, da svojega otroka vpišejo v slovensko osnovno, oziroma srednjo

šolo. Prav tako dolžnost imajo starši, katerih otroci so dorasli za vpis v otroški vrtec. Ti opomini niso namenjeni staršem, ki berejo naš list in se zavedajo svoje dolžnosti, ampak tistim, ki imajo gluha ušesa, ki še dvomijo in so na razpotju. Tem je treba dopovedati in jih je treba prepričati, da slovenski otrok spada v slovensko šolo. Le tu pri nas je treba to poudarjati, ker drugod po svetu, v vseh civiliziranih državah, ni o tem vprašanje nobenega dvoma. Ponavljamo: slovenski otrok v slovenski šoli se bo naučil svojega materinega jezika in italijanščine, medtem ko se bo v italijanski naučil, in to običajno slabo, le italijanščine. Ne glede na vzgojna načela, moralne in narodne dolžnosti, pa drži še vedno stari, zlati pregovor, da človek velja, kolikor jezikov pozna. O veljavnosti tega pregovora se prav pri nas lahko prepričamo vsak dan. Le kdor, po svoji krivdi, obvlada in včasih zelo površno, samo svoj jezik, tega noče priznati, ker ga je pač sram. Zato naj tudi zdaj molči in naj ne kokodaka, da se v Trstu od pamtveka govori le po italijansko!«

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

Vstopnice od 5 do 25 evrov

LJUBLJANA - Košarkarska zveza Slovenije (KZS) bo na današnji večerni tekmi za 5. mesto med Slovenijo in Ukrajino vsem obiskovalcem podarila zapeljivo Eurobasketa 2013, nato pa bodo med tekmo med navijače na tribunah razdelili še več sto kosov drugih uradnih izdelkov prvenstva. KZS je obenem povabila navijače, naj še na zadnji tekmi z močno podporo s tribun pomagajo izbrani vrsti, vstopnice so na voljo od pet do 25 evrov.

Izbrana vrsta se bo zahvalila navijačem

LJUBLJANA - Slovenska reprezentanca se bo po koncu današnje tekme ob približno polnoči udeležila sprejema na Kongresnem trgu (tam bo koncert Gibonnijev), pred tem bodo pozdravili navijače v navijaški coni v Stožicah. Za avtograme in fotografije bodo slovenski košarkarji na voljo navijačem tudi nekaj minut po tekmi najboljših igralcev do 18 let (v Stožicah ob 12.00). Obisk tekme je brezplačen, vsak obiskovalec pa bo prejel tudi majico.

»NAŠ« POGOVOR Edi Kraus: »Precedens za Fibo«

Kakšen bo učinek EuroBasketa 2013 na slovensko gospodarstvo? O tem smo se pogovorili s slovenskim podjetnikom Edijem Krausom, sicer odbornikom za gospodarski razvoj v Občini Trst. Kraus, ki je bil imenovan za odbornika natanko pred 6 meseci, je sicer tudi bivši košarkar in bivši predsednik Jadrana. »Na splošno mislim, da učinkov ne bo občutiti v slovenskem gospodarstvu, učinki bodo najbrž vidni v turizmu, gostinstvu, tudi hoteli so v Ljubljani polno zasedeni...«

Prvenstvo podpira tudi veliko sponzorjev. Ali bo njihov dobiček občuten ali gre pri sponzorstvu samo za pridobivanje prepoznavnosti?

Kot na drugih športnih dogodkih imajo sponzorji posredne in dolgoročne učinke, ki se jih težko izmeri. Pri tem gre vsekakor predvsem za povečanje prepoznavnosti, ne samo v Sloveniji, ampak na mednarodnem nivoju. Upoštevati je treba tudi, kaj posamezni sponzor promovira in kakšna je njegova strategija oglaševanja. Vsak pa je gotovo izdelal svojo računico.

Kljub načrtom Slovenija ni dobila novih dvoran. Ali se vam zdi smiselno, da so tokrat le posodobili ali povečali že obstoječe dvorane ali pa so Slovenci izgubili priložnost za pridobitev novih dvoran?

To je bila smela odločitev in hkrati precedens za Fibo, ki navadno zahteva velike vložke v nove objekte. Kriza in drugi objektivni razlogi pa tačas ne dovoljujejo več takih projektov. Slovenska izbira, da obstoječe dvorane le posodobi ali poveča, je bila iz vidika trajnostnega zavoja, učinkovitosti in nenazadnje iz vidika prihranka denarja najbolj smiselna. To daje zdaj možnost tudi drugim državam, da izpeljejo prvenstvo na tak način, saj so v Sloveniji dokazali, da je možno.

Ali se vam zdi, da so Slovenci vsekakor zadovoljni, da so gostili prvenstvo?

V Sloveniji sta že v začetku prevladali dve struji. Nekateri so absolutno zagovarjali organizacijo prvenstva zaradi prepoznavnosti države, drugi pa so bili proti, ker so v tem videli potratno javnega denarja. Organizatorji pravijo, da se bo prvenstvo zaključilo brez obremenitve proračuna države. Če bo res tako, so lahko vsi zadovoljni.

Se je po vašem mnenju vsekakor izplačalo?

Zaradi povečane prepoznavnosti se je izplačalo, ne vem pa, ali bodo res vsi stroški pokriti.

Ali ste evropsko prvenstvo spremljali tudi v živo?

Sem, ogledal sem si četrtfinalni tekmi Slovenije in Italije. Morda si bom ogledal tudi finale.

Od česa bo odvisno, če boste jutri v Stožicah. Morda od finalistov ali vstopnic?

Za vstopnice ni težav, saj me vedno kdo povabi. Odvisno bo, ali bom prost.

Vas je organizacija prvenstva vsekakor zadovoljila?

Seveda. Slovenci so se ponovno izkazali kot dobri organizatorji športnih dogodkov. (V.S.)

KOŠARKA - Za tretje mesto Hrvaška in Španija

V finalu Litva in Francija

Marc Gasol (levo) in Tony Parker

ANSA

LJUBLJANA - Za evropski naslov se bosta jutri ob 21.00 pomerili Litva, ki je v popoldanskem polfinalu premagala Hrvaško, in Francija, ki se je v finale prebila šele po podaljškem.

V večerni tekmi, za nekatere finale pred finalom, je Francija začela zelo slabo. Francozi so odigrali daleč najslabši polčas na prvenstvu in po dveh četrtinah dosegli le 20 točk (od teh 14 sam Tony Parker). Zdelo se je, da je drugi polfinale že odločen in da bo Španija mirno potovala v finale (vodila je 34:20). Nato pa je Tony Parker (na koncu 38 točk!) le dobil pomoč od soigralcev, sledil pa je zgodovinski preobrat. Najboljši napad prvenstva je po začetnih 0/9 za tri točke zadel devet trojk v naslednjih 12 poskusih in tudi s pomočjo obrambe izničil zaostanek. V podaljškem je tehtnica na francosko stran poleg Parkerja nagnil Antoine Diot, ki je zadel vse štiri proste mete. Francija bo drugič zapored nastopila v finalu evropskega prvenstva, kljub šestim medaljah iz prejšnjih pa je še brez zlata.

Litva, ki je v popoldanskem polfinalnem srečanju s 77:62 premagala Hrvaško, pa bo lovila tretjo zlato kolajno (osvojila jo je že leta 1937, 1939, 2003). Zmagajo si je Litva zagotovila v tretji četrtini, ki jo je dobila z 21:8. Ob odmoru je imela ob izredni predstavi Linasa Kleize (17 točk, 7 skokov) le tri točke prednosti, nato pa je v tretjem delu igre z agresivno obrambo in raznoliko igro v napadu povsem nadigrala Hrvaško, ki je imela v Stožicah podporo približno 8000 kockasto odetih navijačev. Hrvaška, ki je doživela včeraj prvi poraz po osmih zaporednih zmagah na tem prvenstvu – se bo jutri s Španijo potegovala za svoje tretje odličje na EP po dveh bronih iz 1993 in 1995.

Litva - Hrvaška 77:62 (24:19, 40:37, 61:45)
Litva: Kalnietis 18 (1:2), D. Lavrinovič 2, Mačiulis 23 (7:9), Seibutis 2, Kleiza 22 (6:7), Valančiunas 6, Javtokas 4.

Hrvaška: Tomić 7 (3:4), Andrić 3 (1:1), Draper 5 (1:1), Bogdanović 15 (5:6), Šarić 4 (2:3), Rudež 5, Ukić 1 (1:2), Simon 9, Mar-

kota 5 (0:1), Žorić 8 (0:2).

Francija - Španija 75:72 (14:18, 20:34, 43:49, 65:65)

Španija: Aguilar 3, Fernandez 17 (3:4), Rodriguez 11 (1:1), Rey 2, Calderon 4 (2:2), Rubio 2, Claver 3 (1:2), San Emeterio 5, Llull 6 (3:4), Gasol 19 (9:11).

Francija: Lauvergne 2, Batum 3, Diot 10 (4:4), Petro 2, Parker 32 (8:9), Pietrus 5, De Colo 3, Diaw 8 (1:2), Ajinca 3 (1:2), Gelabale 7.

SPORED Danes ob 17.30 za 7. mesto Italija - Srbija; 21.00 za 5. mesto Slovenija - Ukrajina; **jutri**: ob 17.30 Španija - Hrvaška, ob 21.00 Francija - Litva

KOŠARKA - Ukrajina po zmagi za 5. mesto

Italija proti Srbom za zadnje mesto na SP

Ukrajina - Italija 66:58 (13:17, 35:34, 50:48)

Italija: Aradori 15 (3:4), Gentile 10 (1:2), Melli 8, Belinelli 7 (2:4), Diener 2, Datome 11, Magro 2, Cinciari ni 3.

Ukrajina: Pustozvonov 8 (0:1), Jeter 20 (5:5), Mišula 8, Gladir 5, Lipovij 4 (1:2), Natjaško 6 (2:2), Zabirčenko 3 (1:2), Kornijenko 3 (1:2), Zajcev 3 (1:1), Kravcov 6 (2:4).

LJUBLJANA - Po manj kot 16 urah so italijanski košarkarji spet stopili na igrišče, a proti Ukrajini se je v bistvu ponovila zgodba četrtfinala. Potem ko je Italija v prvem delu povedla (10:5 in 17:13), je v drugem delu dovolila, da so jo Ukrajinci, ki so se izkazali za fizično močnejše, dohiteli in prehiteli. V zadnji četrtini je

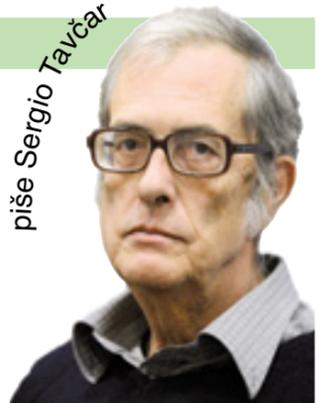
OSEBNO V NAPADU

Po svoje ima tudi komentatorsko brezdelje svoje svetle strani. Med tekmo lahko sedi na tribuni za novinarje (vedno v prvi vrsti po zaslugi mlajšega in navdušenega kolege) in gledaš tekmo kot se tebi najbolje zdi, najrajši seveda, vsaj zame, z očmi trenerja s tem, da skušaš najprej razbrati strateški plan obeh trenerjev pred tekmo, ker je to zame je ključ vsakega nadaljnega razmišljanja. Če ne utegneš razbrati, kaj sta pripravila, potem ne moreš razumeti taktičnih prilagoditev med tekmo, v bistvu ne moreš razumeti, kaj se dogaja na igrišču. In če neko stvar ne morem razumeti, potem seveda o njej ne morem govoriti. Večkrat berem, da so bile odločilne stvari, ki so v resnici stranskega pomena in vsaj moje osebno ocenjevanje strokovnosti raznih komentatorjev temelji vedno na širini splošne slike, ki ti jo znajo prikazati. Splošnejšo sliko vidijo, toliko boljši so. Dlakeopijo na nepomembnih detajlih? Nimajo pojma.

Da se vrnem k temu, kar sem hotel v resnici povedati. Ko si na tekmi v živo in vidiš igralce iz mesa in krvi pred tabo namesto fantomov, ki jih vidiš po televiziji, in ko lahko slediš tistemu, ki tebe zanima in ne tistemu, kar ti televizijski režiser (ki je v glavnem filmsko-gledališke in ne športne izobrazbe) nudi, vidiš in razumeš veliko več od tistega, kar lahko vidiš po televiziji. Toliko bolj, ko si v vlogi komentatorja in moraš, hočeš nočeš, komentirati tisto, kar se vidi na ekranu in se zato ne moreš poglobiti v stvari, ki te v resnici zanimajo (kakšno obrambo igrajo? Po kakšnem ključu jo napadajo? Kdo in kdaj, če sploh, prevzame koga in zakaj?).

Najprej in verjetno najvažnejše, zame včeraj odločilno (splošna slika!): v živo imajo jasno prestavo o telesni strukturi vsake ekipe. Ko sta včeraj pritekli na igrišče ekipi Italije in Litve me je v trenutku zaobjela skoraj groza. Italija je bila kot moj Polet (1 play, 10 bekov in 1 nizko krilo – center? Kaj pa je to?), Litva pa kot kaka Ginnastica, Triestina ali Goriziana, sami hrusti široki kot trodelne omare z beki, ki so na segrevanju zabijali malodane z glavo. Že pred tekmo sem se torej neizbežno zavedel, da bo moral Italija, če bo hotela zmagati, krepko preseči svoje zmoglosti. In reveži, saj so jih tudi, a kaj, ko ti ob taki igri slej ali prej zmanjka goriva, predvsem pa nimaš plana »B«, ko ti ne steče več met, ko bi moral pobrati kako točko tu pa tam s kakim prodorom, s kako izsiljeno osebno napako, s kakim skokom več v napadu kot to delajo »prave« ekipe. Ključ italijanskega poraza proti Litvi ga vidim torej zelo enostavno: ko se Litovci masovno preselili pod koš (končno! – res sem upal, da, že ker tri tretjine niso tega pomenjali, ga ne bodo do konca) in so Italijani nekaj minut izgubili stik z nasprotnikovim košem, se je zgodil delni izid 15-0 in tekme je bilo konec.

Tudi Ukrajinci so veliki in močni, hvala Bogu manj spretni. Ali vseeno so se morali Hrvti veliko namučiti. Rešil jih je fenomenalni Simon in agresivna conska obramba, ki so jo igrali v drugi četrtini in proti kateri so se Ukrajinci nobenogljeno povsem izgubili. Ja, pravzaprav: zakaj samo oni igrajo cono? Ali je postala nelegalna? Ni več v modi? Zakaj hudiča se ne igra več cona?

piše Sergio Tavčar

Zakaj so Slovenci zares #junaki?

»Naši fantje so doživeli veliko lepih in tudi težkih trenutkov na prvenstvu. Od sebe so dali maksimum in lahko se pogledajo v katerokoli ogledalo z dvignjeno glavo. Stvar, ki je največ vredna, pa je zapuščina izven igrišča. Povezati narod, vdahniti upanje, da nismo sami, ampak skupaj, pa naj nas mediji še tako prepričujejo, ker se negativne zgodbe pač dobro prodajajo, zdaj z nasmeškom na obrazu vemo, da temu ni tako. To smo mi, to smo Slovenci! Zaradi tega naši zaslužijo nov vzdevek, ki ga izgovarjam s ponosom: Junaki!« je zapisal nekdanji reprezentant Marko Milič v blogu na spletni strani eurobasket.spar.si.

»Če smo si kdaj zaslužili vzdevek junaki, to je danes. Ni heroj tisti, ki zmagaja. Heroj je tisti, ki izgubi, in se pobere nazaj. Bravo ekipa,« pa je še pred dnevi povedal Boštjan Nachbar.

ODBOJKA - Na evropskem prvenstvu na Danskem uspešna tudi Italija

Slovinci premagali prvake

HERNING - Prvi dan evropskega prvenstva je slovenska odbojgarska reprezentanca pripravila presenečenje. Izbranci Luke Slabeta so namreč v uvodnem srečanju na Danskem premagali branilko naslova, Srbijo. Zadovoljili so z igro, ki ima sicer še rezerve, ki jih bodo skušali pokazati na naslednjih tekmah proti Finski in Nizozemski.

Napovedana začetna postava (Gregor Ropret na mestu podajalca, Miha Plot na liberu, Mitja Gasparini na korektorju, Alen Pajenk in Matevž Kamnik na bloku in Tine Urnaut ter Klemen Čebulj kot sprejemalca) je takot napovedala, da se namerava tekmeču – Srbija na začetku sicer ni igrala z najboljšo postavo, toda Igor Kolaković je hitro moral poslati vse najboljše – vsaj enakovredno kosati. V prvem nizu je Slovenec izdal sprejem, v nadaljevanju pa se niso pustili več presenetiti. V drugem nizu je zmagovalca odločila končnica, v tretjem prav tako: obakrat so bili Slovenci na koncu prodornejši. Toda evropski prvaki se niso hoteli predati. Srbija je v četrtem nizu že povedla z 10:2, a so Slovenci uprizorili izjemen preobrat in po zaslugi blokov in servisov povedli z 20:17, kar je bilo dovolj, da se Srbi niso več vrnili v igro.

Luka Slabe, selektor Slovenije: »Res da smo pri začetnih servisih storili veliko napak, toda razmerje med napakami in asi oziroma winnerji je bilo odlično. Pritisks s servisom pa je bil nu-

jen, da smo jim preprečili prvi tempo. V četrtem nizu pa je spet sledil padec. Vseli me, da so pokazali karakter in se vrnili.«

Danes čaka Slovenijo Finska ob 18.00.

Italijanska odbojgarska reprezentanca pa je po pričakovanih premagala domačo izbrano vrsto s 3:0. Še najbolj izenačen je bil prvi niz, ko so Danci dosegli »kar« 22 točk, za zmago v drugem nizu so Italijani potrebovali 25 minut, v tretjem pa je bila razlika med ekipama očitna. Danci so dosegli le 15 točk. Selektor Berruto je izkoristil vse razpoložljive igralce, najbolj prodoren je bil Zaytsev s 15 točkami, Beretta in Piano pa sta dosegal vsak po 8. Dobro je deloval blok, dosegli pa so tudi 8 asov.

Danes se bo Italija pomerila z Belorusijo, ki je včeraj izgubila proti Belgiji. Tekma bo ob 15.00 (prenos na Rai Sport1).

Slovenija - Srbija 3:1 (20:25, 25:23, 25:22, 25:19)

Slovenija: Flajs, Pajenk 12, Šket 2, Gasparini 17, Kamnik 6, Plot, Vincič 2, Urnaut 15, Pokeršnik, Vidič, Ropret, Čebulj 12.

Danska - Italija 0:3 (22:25, 17:25, 15:25)

Italija: Travica, Zaytsev 14, Parodi 7, Savani 7, Piano 8, Beretta 8, Rossini, Saitta, Vettori 4, Giovi, Kovar 5, Mazzone 2.

Italijanski odbojkar Thomas Beretta v bloku

ANSA

Izidi Skupina A: Belgija - Belorusija 3:0 (22, 20, 16), Danska - Italija 0:3 (-22, -17, -15); **skupina B:** Rusija - Nemčija 0:3 (-20, -23, -19), Češka - Bolgarija 1:3 (-15, -18, 22, -21); **skupina C:** Slovenija - Srbija 3:1 (-20, 23, 22, 19), Finska - Nizozemska 3:1 (-23, 22, 25, 20); **skupina D:** Francija - Slovaška 3:0 (20, 33, 26), Poljska - Turčija 3:1 (22, 15, -22, 21) **Spored Skupina A:** 15.00 Belorusija - Italija, 18.00 Belgija - Danska; **skupina C:** 15.00 Srbija - Nizozemska; 18.00 Slovenija - Finska.

NOGOMET - Deželna prvenstva

Kras napoveduje hitro igro

Pred domačimi gledalci Kras in Zarja, v 1. AL derbi med Domiom in Bregom

Nogometaši Krasa bodo drugič zapored igrali pred domačimi gledalci (ob 15.30). Gostili bodo Manzanese, ki je doslej zbral remi (proti Rivignanu) in poraz proti Gemoneseju (Kras je proti taistemu nasprotniku zmagal). Če trenerja Branka Zupana prejšnji teden igralci niso zadovoljili s prikazano igro, bodo imeli že ta teden možnost, da svoj nastop izpilijo: »Cel teden smo posvetili uigravanju. Želim, da bi bila igra na sredini igrišča bolj tekoča, da bo prenos

žoge hitrejši, da si bomo tako priigravali več priložnosti v napadu,« je pojasnil trener Zupan. Pred domačimi gledalci je zagotovo vedno prijetnejše igrati, Zupan pa ugotavlja, da je zaradi ožjega igrišča včasih tudi zahtevnejše, »a moramo se privaditi,« dodaja. Manzanese ni na nivoju Fontanafredde, ne po igri ne po igralnem kadru, vendar nikakor ni tekmeč, ki bi ga lahko igralci Krasa podcenjevali. Trenerju Zupanu bodo vsi na razpolago, odslej tudi Fabio Giordano.

Vesna bo igrala pri Serviglianu še vedno v okrnjeni postavi. Vprašljiva sta nastopa Puriča in Alberta Kerpana, ki sta se poškodovala v nedeljo, še vedno pa ne bo Avdiča in Božičiča, ki še vedno nima urejene dokumentacije za igranje v Italiji. Trener Zanuttig pa bo lahko spet računal na Bubniča in Gianneo, ki sta bila diskvalificirana.

V 1. amaterski ligi bo v ospredju lokalni derbi med Domiom in Bregom. Gotovo v postavi ne bo kapetana Degrassija, ki si je v nedeljo pretegnil mišico, odsoten pa je še vedno Rushiti. »Čeprav je Domio mlada ekipa, že vrsto let igra v tem prvenstvu in ga torej zelo dobro pozna. Proti njim smo že zmagali v deželnem pokalu, vendar prav gotovo bo to zahtevna tekma,« je napovedal spremljevalec Marko Ota. **Primorec** pa se bo pomeril s Ponziano, ki se nima zmage.

V 2. amaterski ligi bo Zarja skušala nadaljevati niz zmag. Tudi v tem krogu bo igrala pred domačimi gledalci. Gostila bo Piedimonte.

BAZOVICA - Danes na športnem igrišču Zarje bo ob 16.30 nogometa tekma Gur'nca - Dul'nca v organizaciji vaških organizacij iz Bazovice. Srečanje bo povezoval priznani kraški komentator. Po koncu tekme bo na vrsti družbeni večer. Organizatorji vabijo vse vaščane ter vse ljubitelje nogometa, vstop bo prost.

TV KOPER - Od 30. septembra

Novo sezono Športela napovedujeta Ban in Peterlin

Reklamni vložek je dostopen tudi na naši spletni strani www.primorski.eu

Izsek reklamnega vložka

Z začetkom nove športne sezone bo po TV Koper spet na vrsti tudi športna oddaja Športel, ki bo kot v lanski sezoni na sporedu vsak ponedeljek ob 18.00 (ponovitev približno ob 22.30). Voditelj Igor Malalan in njegovi sodelavci (Jariju Jarcu in Jari Košuta se je pridružil tudi Andrej Marušič, iščejo pa še enega sodelavca, Nikol Krizmančič je letos na študijski izmenjavi) se že pripravljajo na prvo oddajo, ki bo v ponedeljek, 30. septembra. Format polurne oddaje bo tudi letos enak – prispevkom bo sledil pogovor o aktualnih športnih temah pri nas.

Novo sezono športne oddaje Športel, že 22. po vrsti, napoveduje tudi nov reklamni vložek, ki je nastal po zamisli voditelja Igorja Malalana. V njem nastopajo jadranovec Borut Ban, odbojkar Sloge Tabor Ambroz Peterlin, voditelj Igor Malalan in pa lastnik gostilne Skok v Štorjah, kjer je spot tudi posnet. Voditelj je izbral hecno kulinarčno zgodbo, v kateri se morata športnika zadovoljiti z manjšo porcijo, voditelju Malalanu pa natakark prinese kar zajetno porcijo špagetov, ki jo kar hitro poje. Na praznem krožniku se s paradiznikovo omako za piše termin prve oddaje Športela. Videospot (v režiji Petra Lebana, TV Koper) si lahko ogledate na naši spletni strani www.primorski.eu.

NOGOMET Že danes Juventina in Sovodnje

Že danes ob 15.30 bosta prvenstveni tekmi odigrali obe goriški enajsterici. V promocijski ligi bo **Juventina** igrala v gosteh pri Ronchiju. »Na papirju smo mi favoriti, vendar to moramo šele dokazati. Na igrišče moramo stopiti s pravim pristopom,« je napovedal športni vodja Gino Vinti. V pokalu je Juventina Ronchi že premagala z 2:0, vendar Vinti opozarja, da je vsaka tekma zgodba zase. Zaradi diskvalifikacije ne bo Palermo.

Sovodnje v 1. amaterski ligi pa bo danes pred domačimi gledalci igrala proti Isontini. V ambulanti se je Paravanu, Floccu in Bernardisu pridružil še Likar, na razpolago trneerju Zuppichiniju pa bo spet tudi Saša Tomsič. »Gre za kakovostno enajsterico, ki se vsako leto uvrsti v končnico,« je nasprotnike predstavil predsednik Sovodenj Custrin.

3. AMATERSKA LIGA - Jutri pa se bo začelo prvenstvo 3. amaterske lige, kjer nastopata Primorje in Mladost.

Domači šport

DANES

Sobota, 21. septembra 2013

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 15.30 v Ronkah: Ronchi - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Isontina

DEŽELNI MLADINCI - 17.30 v Trstu, Ul. Locchi: Sant'Andrea San Vito - Kras

KOŠARKA

MEMORIAL BORIS TAVČAR - na Stadionu 1. maja: ob 19.00 tekma za 3. mesto, 21.00 finale, sledi nagrajevanje

JUTRI

Nedelja, 22. septembra 2013

NOGOMET

ELITNA LIGA - 15.30 v Repnu: Kras Repen - Manzanese

PROMOCIJSKA LIGA - 15.30 v Sevegljanu: Sevegljano - Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 pri Domju: Domio - Breg; 15.30 v Trstu, Ferrini: Ponziana - Primorec

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Bazovici: Zarja - Piedimonte

3. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Villanovi dello Judrio: Villanova - Gaja; 15.30 v Zdravščini: Poggio - Mladost

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 pri Sv. Ivanu v Trstu: San Giovanni - Kras

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Koprivnem: Cormonese - Sovodnje; 10.30 v Podgori: Juventina - Buttrio

NAJMLAJŠI - 10.30 v Štandrežu: Juventina - Azzurra; 10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Isontina; 12.00 v Trstu, Ul. Locchi: Montebello - Kras

NOGOMET

Uvod v 4. krog A-lige tudi v Trstu

TRST - V četrtem krogu A-lige sta že danes ob 18.00 na sporedu dve tekmi: v tržaškem Roccu se bosta pomerila Cagliari in Sampdoria, v Veroni pa bo Chievo gostil Udinese. Zvečer ob 20.45 pa bo Genoa igrala proti Livornu. Jutrišnji spored: Sassuolo - Inter, Atalanta - Fiorentina, Bologna - Torino, Catania - Parma, Juventus - Verona, Roma - Lazio, Milan - Napoli (20.45).

32 KANDIDATOV - Za izvedbo EP-ja leta 2020, ki bo prvič potekalo po novem sistemu v več državah, se je prijavilo 32 nacionalnih zvez. Med njimi je Italija (z Rimom in Milanom) in Hrvaška z Zagrebom. Uefa bo čez leto dni izbrala 13 prirediteljev, ki bodo gostili tekmovalce.

BREZ ZOI - Svetovna smukaška prvakinja Marion Rolland je zaradi hudih poškodb kolena, ki jih je utrpela na pripravah v Čilu, odpovedala nastop na zimskih olimpijskih igrah.

RAFTING - V Kajakaškem centru Solkan bo danes in jutri Evropski pokal v raftingu. Tekmovanja se bodo začela danes ob 13.00.

KOŠARKA - Skupščina Pallacanestro Trieste 2004 je dokapitalizirala klub do 50.000 evrov, potem ko se je pridobila novega družabnika. To je Massimo Bagatti, ki je postal tudi podpredsednik upravnega sveta.

KOŠARKA - B. Tavčar V finalu Sežana proti Jadranu

V finalu 20. memoriala Borisa Tavčarja bosta igrala Sežana Mesarija Prunk in Jadran. V prvem včerajšnjem polfinalu so sežanski košarkarji premagali Breg z 81:77: odločilna je bila zadnja četrtina, ki jo je Sežana prevladala z delnim izidom 15:27, potem ko je Breg vodil prvih 30 minut. V drugem polfinalu pa je Jadran upravičil vlogo favorita in premagal Bor s 45:78. **Breg - Sežana 77:81 (26:15, 34:27, 42:49)**

Breg: Coretti, Gregori, Metz 20, Gelleni 10, Crismani 2, Semec, Spigaglia 12, Mattiasich, Kos 11, Grimaldi 21.

Bor - Jadran 45:78 (14:17, 24:38, 35:60)
Bor: Bole 7, Kocijančič, Daneu 5, Contento 9, Babich 5, Albanese, Boccia, Favretto 6, Vittori, Pizziga.

Jadran: M. Batich 4, D. Batich 223, Ban 14, Slavec, Žerjal 2, Marusic 8, De Petris 7, Malalan 4, Ridolfi 12, Leghissa 2.

Danes: ob 19.00 tekma za 3. mesto, ob 21.00 finale, sledi nagrajevanje.

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledita Utrip
Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.00 8.00, 9.00 Dnevnik **7.05** Aktualno: Rai Parlamento Sette regioni **8.25** 16.15 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta **9.10** RES - Eco della storia **10.10** Linea Verde Orizzonti **11.10** Nostra Madre Terra **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik **14.00** Reportaža: Easy Driver **14.35** Linea blu **17.00** Dnevnik **17.15** Aktualno: A Sua immagine **17.45** Dok.: Passaggio a Nord Ovest **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** 0.20 Dnevnik **20.35** Igra: Affari tuoi **21.10** Film: Nessuno mi può giudicare **23.20** Show: L'altra, la Tv d'autore di Renzo Arbore

Rai Due

7.00 Risanke **9.25** Rai Parlamento Punto Europa **10.05** Sulla Via di Damasco **10.35** Dok.: Voyager Factory **11.25** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in šport **14.00** Detto fatto Mix **14.30** Avtomobilizem: Formula 1, VN Singapurja, prenos kvalifikacij **14.45** Pit Lane **16.30** Resn. show: Pechino Express - Diario di viaggio **17.10** Sereno Variabile **18.05** 90° Minuto - Serie B **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** 22.40 Dnevnik **21.05** Nan.: Castle **21.50** Nan.: Elementary **22.55** Športna rubrika **23.45** Rubrike

Rai Tre

7.00 Rai Educational **9.00** Serija: I Miserabili **12.00** Dnevnik in šport **12.25** Aktualno: Tgr Il Settimanale **13.00** Kilimangiaro Album **13.10** Nad.: Kingdom **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel **15.15** Film: Colpo di luna **16.40** Rubrika: Rai Player **16.50** Film: Solitary man **18.10** Nad.: I misteri di Murdoch **18.55** 23.10 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.25** Nad.: Common Law

21.05 Film: Hindenburg - L'ultimo volo (voj.) **23.30** Storie maledette

Rete 4

6.50 Media Shopping **7.40** Nan.: Caro maestro **9.30** Benvenuti a tavola Nord vs. Sud **10.30** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik, in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.30** Ieri e oggi in Tv **16.45** Film: Perry Mason - Scandali di carta **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tierra de Lobos **20.30** Nan.: Tempesta d'amore **21.20** Film: Giustizia a tutti i costi (akc.) **23.25** Film: Landspeed - Massima velocità

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik in vremenska napoved **9.10** Superpartes **10.00** Melaverde **11.00** Forum

13.00 Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nan.: Better with you **14.10** Film: Sot to il sole della Toscana **16.30** Show: Verissimo **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** 0.00 Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Paperissima Sprint **21.10** Talent show: Italia's Got Talent

Italia 1

6.55 Nan.: I maghi di Waverly **7.50** Nan.: Hannah Montana **8.45** Nan.: Le cose che amo di te **9.45** Nan.: Suburgatory **10.35** Nad.: Glee **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Film: The phantom **17.05** Nad.: Smallville **17.55** Magazine Champions League **18.30** Dnevnik **19.00** Nan.: Mr. Bean **19.20** Film: Spiderwick - Le cronache (fant.)

21.10 Film: Dragon Trainer (anim.)
23.05 Film: Kull - Il conquistatore

La 7

7.00 7.55 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **12.00** Bookstore **12.35** Nad.: Due South **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: L'ispettore Barnaby **16.30** Nan.: The District **18.15** Film: La libreria del mistero **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Nad.: I Borgia

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Dnevnik **7.25** Rotocalco Adnkronos **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** 17.00 Dok.: Luoghi magici **12.45** Aktualno: Salus Tv **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Variete: Voci in piazza **16.30** 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **17.30** Happy Hour **18.00** 20.00, 21.00 Qui studio a voi stadio **19.00** Tg Confartigianato **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

6.00 Kultura **6.10** Odmevi **7.00** Odd.: Radovedni taček **7.10** Zgodbe iz školjke **7.45** Otroške oddaje in risane nanizanke **9.25** Male sive celice **10.05** Infodrom **10.15** Dok. film: Or se boji klovnov **10.30** Film: Tema stran lune **11.25** Film: Godba pa taka **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.20** Tednik **14.20** Prava ideja! **14.45** Na lepše **15.15** Alpe-Donava-Jadran **15.40** Dok. serija.: Lovci teme **16.20** O živalih in ljudeh **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Na vrtu **17.40** Dok. serija.: V oblasti strojev **18.30** 23.40 Ozare **18.40** Risanka **18.55** 22.10, 23.45 Dnevnik, in vremenska napoved in športne vesti **20.05** Film: Reka poje mi **22.45** Nad.: Sinovi anarhije

Slovenija 2

10.00 Skozi čas **10.10** Slovenski utrinki **11.10** Podoba podobe **11.40** Osmi dan **12.15** Nogomet: vrhunski evropske lige **13.05** Nogomet: evropska liga, Maribor - Rubin Kazan, pon. **14.55** Avtomobilizem: Formula 1, VN Singapurja, prenos kvalifikacij **17.45** Odbojka: EP, Slovenija - Finska, prenos **20.00** Košarka: EP **23.00** Zadnja leta Johna Lennona **23.45** Odd.: Bleščica

Slovenija 3

6.00 8.00, 19.55 Sporočamo **6.05** Dnevnik **6.30** Primorska kronika **7.05** 10.20 Žarišče

7.40 Slovenska kronika **8.50** Poslanski premislek **8.55** Studio City **9.45** Seja Odbora za zunanjo politiko **10.55** Štajerski gospodarski forum **12.45** 16.55, 22.00 Izredna seja Državnega zbora **13.15** Seja Odbora za gospodarstvo **13.30** Prvi Dnevnik **14.15** 18.10 Tedenski pregled **15.50** Skupna seja Odborov za infrastrukturo in notranje zadeve **16.10** 22.05 Na tretjem... **17.30** Poročila ob petih **17.50** 21.45 Kronika **20.00** 22.45 Satirično oko **20.15** Politik, to sem jaz! **20.55** 23.50 Svet v besedi in sliki **21.15** Utrip (pon.) **21.30** Žarišče

Koper

14.00 Čezmejna Tv **14.20** Euronews **14.30** Boben **15.30** Biker Explorer **16.00** Ciak Junior **16.30** Arhivski posnetki **17.20** 23.45 Aktualno **18.00** Žogarija **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja - verska oddaja **19.40** Archvio dell'arte **20.10** Folkest 2012 **22.10** Odbojka: EP **23.15** Pogovor z...

Tv Primorka

11.00 Dnevnik, Tv Primorka, vreme, Kultura, Napovedujemo... **11.30** 16.30, 17.00 Tv prodajno okno **12.00** Videostrani **16.45** Pravljica **17.30** Koncert skupine Akordi **19.00** Pravljica **19.05** Žogarija v Lendavi **19.30** Tedenski pregled **20.00** Zgodbe o glasbi **21.30** Primorska znamenja **22.15** Skrito znanje je skriti zaklad **23.35** Tedenski pregled **23.00** Glasbeni večer

POP Pop TV

7.00 Risane in otr. Serije **10.50** Nan.: Morske deklice - H2O **11.20** Film: Zmenek **13.05** Serija: Razočarane gospodinje **14.00** Serija: Opremljamo za najemniko **14.30** Serija: Denar ali ženo? **15.00** Serija: Zmenki milijonarjev **16.00** Serija: Petične nosečnice **17.00** Film: Kuža na igrišču **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Vid in Pero šov **21.30** Film: Zapiski o škandalu **23.15** Film: Ko je Harry srečal Sally (rom., '89, i. M. Ryan)

Kanal A

6.00 Risanke **8.15** 12.50 Urbani izziv **8.40** Serija: Zakladi s podstrešja **9.30** Serija: Divji laboratorij Jamesa Maya **10.25** Serija: Steven Seagal - Varuh zakona **10.55** Astro Tv **12.25** Tv Prodaja **12.40** Malo za šalo **12.50** Film: Vražje punce iz Sv. Triniana **14.45** Film: Sanjsko moštvo **16.35** Čarovnije Crissa Angela **17.05** Serija: Preživel sem japonski kviz **18.00** Svet - Povečava **18.35** Serija: Nove pustolovščine stare Christine **19.05** Odklop **20.00** Film: Mumija - Grobnica zmajskega cesarja **21.55** Film: Zakaj - Zato

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, **13.00**, **19.00** Dnevnik; **7.20** Koledar in napovednik; **7.25** Prva izmena: dobro jutro; Kulturni dogodki; **9.00** V kraljestvu samospeva; **10.00** Poročila; **10.15** Kralj čardasa; **11.00** Studio D - Chic; **12.00** Ta rozajanski glas, sledi Music box; **13.20** Glasba po željah; **14.00** Poročila in deželna kronika; **14.10** Tretja izmena; **17.00** Poročila in kulturna kronika; **17.10** Jazz odtenki; **18.00** Mala scena: Izidor Cankar - Janko Petrovec: S poti - radijska igra, režija Vladimir Jurc - 6. del; **19.35** Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, **8.30**, **9.30**, **10.30**, **14.30** Poročila; **5.00** Jutro na RK; **5.50** Kronika; **7.00** Jutranjki; **8.00** Pregled tiska; **8.10** Pogovor s sinoptikom; **9.00** Sobota in pol; **9.10** Prireditve danes; **10.00** Torklja; **12.00** Kulinarčni kotiček; **12.30** Opoldnevnik; **13.00** Glasba po željah; **14.00** Oddaja o morju in pomorščakih; **15.30** Dogodki in odmevi; **16.16** Svežem-odra selekcija; **17.30** Primorski dnevnik; **19.00** Radijski dnevnik in kronika; **20.00** Legende; **22.00** Zrcalo dneva; **22.30** KOKTa.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; **6.15**, **7.00**, **8.30**, **9.30**, **10.30**, **11.30**, **12.00**, **12.28**, **13.30**, **14.30**, **15.28**, **16.30**, **17.30**, **18.30**, **19.28** Dnevnik,

Rai Sobota, 21. septembra
La 7, ob 23.25

I diari della motocicletta

ZDA, Argentina, Nemčija 2004
Režija: Walter Salles
Igrajo: Gael Garcia Bernal, Rodrigo De La Serna, Mia Maestro in Mercedes Moran

Prijatelj Ernesto Guevara, 23-letni študent medicine, ki se je specializiral za zdravljenje gobavosti, in njegov prijatelj, 29-letni študent biokemije Alberto, se odločita, da bosta za nekaj časa prekinila študij v domačem Buenos Airesu in spoznala Južno Ameriko.

Poslovita se od družin in Ernestovega dekleta Chichine Ferreyre in se z Albertovim starim motorjem, imenovanim, odpravita dogodivščinam naproti.

Med osemmesečnim potovanjem, dolgo dobrih 12 tisoč kilometrov, se Ernesto in Alberto odločita, da se bosta odtlej posvetila spremembi sveta.

VREDNO OGLEDA

vremenska napoved in prometne informacije; **7.15** Jutranji dnevnik; **8.00** Calle degli orti grandi; **8.05** Horoskop; **8.40** Robe del mio orto; **8.50**, **15.00** Pesem tedna; **9.00** Gostje tedna; **9.35** Appuntamenti d'estate; **10.15**, **19.20** Sigla single; **10.25** Televizijski in radijski programi; **10.35**, **14.35**, **19.00**, **20.30** Glasbena lestvica; **11.00** Per un'ora di radio; **12.01** Ora musica; **12.30** Dogodki dneva; **13.00** Glasbena lestvica; **13.35** My chance on air; **14.00** Slot Parade/Playlist; **15.30** Dogodki dneva; **16.00** E... state freschi; **18.00** London Calling; **19.30** Večerni dnevnik; **20.00** Luoghi e sapori; **21.00** Radio Indie music like; **21.30** Sconfinando; **22.30** Sonoricamente Puglia; **23.00** Rock '90; **0.00** Nottetempo.

SLOVENIJA 1

5.00, **6.00**, **6.30**, **8.00**, **9.00**, **10.00**, **11.00**, **12.00**, **14.00**, **17.00**, **18.00**, **23.00**, **0.00** Poročila; **6.10** Rekreativca; **6.15** 112, 113 - nočna kronika; **7.00** Jutranja kronika; **7.30** pregled slovenskega tiska; **7.40** Čitalnica; **7.45** Vremenska napoved; **8.05** Ringaraja; **9.05** Program za mlade; **10.10** Kulturomat; **10.30** Gori, doli, naokoli; **10.50**, **16.15**, **19.30** Obvestila; **11.10** Glasovi iz sosesčine; **12.05** Na današnji dan; **12.10** Ura slov. glasbe - vmes; **12.30** Nasveti; **13.00** Danes do 13.ih; **13.20** Obvestila in osmrtnice; **13.45** Labirinti sveta; **14.30** Sobotno branje; **15.00** Radio danes, radio jutri; **15.30** DIO; **16.30** Razkošje v glavi; **17.05** Tedenski aktualni mozaik; **19.00** Dnevnik; **19.40**, **22.20** Iz sporedov; **19.45** Lahko noč, otroci; **20.00** Sobotni glasbeni večer; **22.00** Zrcalo dneva; **22.20** Iz sporedov; **22.30** Informativna odd. v angl. in nem.; **22.40** Kratka radijska igra; **23.05** Literarni nokturno.

SLOVENIJA 2

5.00, **6.00**, **6.30**, **8.30**, **9.30**, **10.30**, **11.30**, **12.30**, **14.30**, **17.30**, **0.00** Poročila; **19.00** Dnevnik; **5.30**, **6.40**, **19.30** Športna zgodba; **7.00** Kronika; **7.30** Vreme po Sloveniji; **8.15** Dobro jutro; **8.25** Vremenska napoved; **8.45** Kulturne prireditve; **8.55**, **13.30**, **18.50** Sporedi; **9.15**, **17.45** Naval na šport; **9.35**, **16.08** Popevki tedna; **10.00** Reakcija; **10.45** Zapisi iz močvirja; **11.35**, **14.20**, **17.35** Obvestila; **13.00** Danes do 13-ih; **14.00** Kulturnice; **14.45** Aktualno; **15.03** RS napoveduje; **15.30** DIO; **17.00** Proti etru; **18.50** Sporedi; **19.00** Dnevnik; **19.30** Športna sobota; **22.00** Zrcalo dneva; **22.25** Glasba svetov.

SLOVENIJA 3

6.00, **9.00**, **10.00**, **11.00**, **12.00**, **13.00**, **14.00**, **0.00** Poročila; **7.00** Kronika; **7.20** Spored; **7.25** Glasbena jutranjica; **8.00** Lirični utrinek; **10.05** Zborovski panoptikum; **11.05** Naši umetniki pred mikrofonom; **11.25** Na ljudsko temo; **12.05** Arsove spominčice; **13.05** Kulturna panorama; **14.05** Divertimento; **14.30** Razgledi in razmisleki; **15.00** Filmska glasba; **15.30** DIO; **16.05** Sporedi; **16.10** Operni recital; **18.00** Izbrana proza; **18.30** Arsov sobotni večer; **20.00** Operni večer; **22.40** Slovenski koncert; **23.55** Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro; **9.00-10.00** Bi-Ba-Bo veseli vrtljak; **12.00-13.00** Studio ob 12-ih; **15.00-18.00** Farant; vmes **17.00-17.30** Studio ob 17-ih; **Radio Agora**: **13.00-15.00** Agora - Divan; **18.00-6.00** svobodni radio; **Radio Dva**: **10.00-12.00** Mozaik (105,5 MHz).

Primorski dnevnik**Lastnik:**

Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst**Odgovorni urednik:** DUŠAN UDOVIČ**Redakcija:** Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>**Naročniško - prodajna služba**

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013

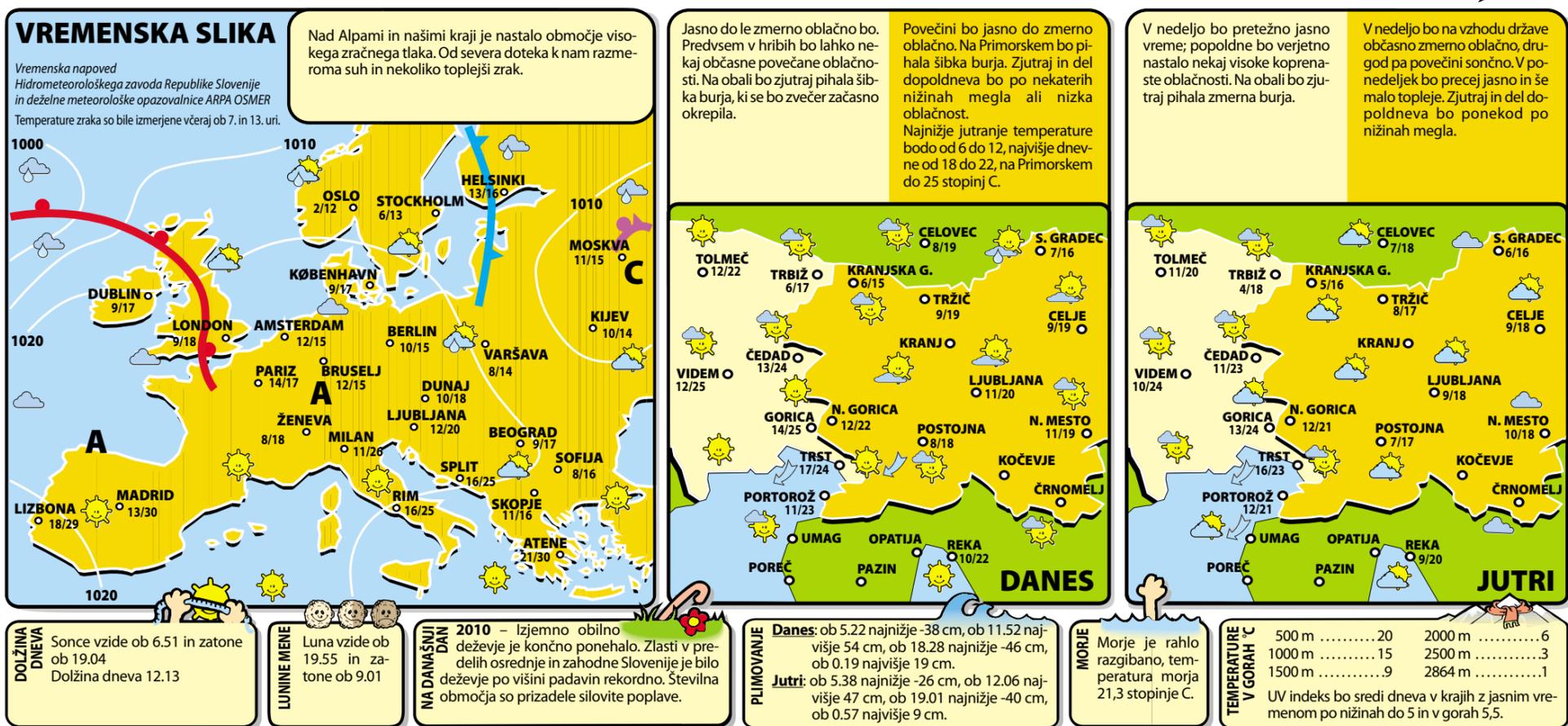
220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1

ABONMAJSKA KAMPANJA 2013/14

7 programskih kombinacij, 18 umetniških sledi:
izberi pot svojega srca!

Informacije o sezoni in možnost vpisovanja abonmajev SSG na festivalu

slōfest

Poiščite naš kiosk v ulici Cassa di Risparmio!
Non-stop od 9. do 22. ure

www.teaterssg.com

SAN FRANCISCO - Nove različice Iphone družbe Apple

Nov pametni mobilnik v prodajo brez pretiranega navdušenja

SAN FRANCISCO - Ameriški tehnološki velikan Apple je včeraj v nekaterih državah začel prodajo novih različic pametnega mobilnega telefona Iphone. Iphone 5C predstavlja nižjecenovno, Iphone 5S pa novo paradno različico priljubljenega pametnega mobilnika. A pred tokratnim začetkom prodaje ni zaznati takšne nakupovalne mrzlice, kot jo je bilo mogoče v preteklosti. V analitski hiši Citi Research kljub temu napovedujejo, da bo Apple v času otvoritvenega konca tedna v ZDA, Avstraliji, Veliki Britaniji, na Kitajskem, v Franciji, Nemčiji, na Japonskem in v Singapurju prodal 4,5 milijona mobilnikov Iphone 5C in 3,2 milijona mobilnikov Iphone 5S, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Ko je lani v prodajo poslal različico pametnega telefona Iphone 5, je bilo v prvih treh dneh - od petka do nedelje - prodanih prek pet milijonov enot.

Novi različici pametnih telefonov, predstavljeni minuli teden, sicer nista navdušili analitikov. Nasprotno, Iphone 5C so označili za »čisto razočaranje«. Cena mobilnika namreč po njihovih besedah ni dovolj nizka, da bi privabila kupce aparatov spodnjega cenovnega razreda ali posegla po tržnih deležih v razvoju.

Poceni tako ni nobeden od mobilnikov - »nizkocenovni« Iphone 5C s 16 gigabajti spomina bo brez vezave na Kitajskem denimo stal 605 ameriških dolarjev, za Iphone 5S pa bo brez vezave treba odšteti 130 dolarjev več. Za model 5C je v prvi vrsti značilno

plastično ohišje. Model 5S na drugi strani tehta 112 gramov ter ima štiri-palčen (10,16-centimetrski) zaslon Retina in izboljšano kamero z osmimi megapiksli.

V njem se nahajajo operacijski sistem Ios 7 in čip A7 s 64-bitno arhitekturo, podpira večino brezžičnih tehnologij, vključno z mobilno telefonijo naslednje generacije LTE. Bateri-

ja naj bi omogočala do 10 ur pogovorov v omrežjih mobilne telefonije tretje generacije (3G), tu je tudi vrsta senzorjev vključno s čitalcem za prstni odtis za odklepanje telefona, vgrajenim v gumb Home. Podjetje je obogatilo tudi barvno paleto ohišij. Iphone 5C bo tako na voljo v beli, rožnati, rumeni, modri in zeleni, Iphone 5S pa v sivi, zlati in srebrni barvi. (STA)

WASHINGTON - V ameriškem kongresu

Republikanci v ZDA proti podpori revežem

WASHINGTON - Republikanska večina v predstavnem domu ameriškega kongresa je v četrtek potrdila predlog zakona, ki zmanjšuje porabo za bone za hrano namenjene revnim Američanom, kar sicer ne bo šlo skozi senat. Večja nevarnost pa je grožnja republikancev, da bodo državo pahnili v stečaj, če se demokrati ne odpovedo zdravstveni reformi. Republikanci so z 217 glasovi proti 210 izglasovali zmanjšanje financiranja programa bonov za hrano za 40 milijard dolarjev v naslednjih desetih letih. Bone za hrano sedaj zaradi posledic gospodarske krize prejema vsak sedmi Američan oziroma skupaj 47 milijonov. Na leto gre za to iz proračuna 80 milijard dolarjev.

Republikanci pravijo, da ljudje itak ne želijo biti odvisni od bonov za prehrano in jim v bistvu delajo uslugo. Demokrati pa pravijo, da republikanci jemljejo hrano iz ust revežem, medtem ko se njihovi podporniki po krizi vse bolj bogatijo. »Dobesedno trgajo hrano iz ust lačnih, da dosežejo svoje ideološke cilje,« je dejal tiskovni predstavnik Bele hiše Jay Carney, ki je prenesel tudi grožnjo z vetom predsednika Baracka Obame.

Ta ni potrebna, ker predlog zakona v senatu z demokratsko večino ne bo uspel, vendar pa gre za zdaj že ustaljeni ritem republikancev, da sprejemajo predloge zakonov, ki ne morejo uspeti. Najbolj pogosta tarča je zdravstvena reforma, ki jo je potrdilo tudi vrhovno sodišče ZDA. Republikanci sedaj ukinitve reforme vežejo na potrditev zakona o nadaljevanju začasnega financiranja dela vlade in na dvig dovoljene meje javnega dolga.

Ker se demokrati in republikanci niso sposobni dogovoriti o proračunu se delo vlade financira z začasnimi zakoni. Novega je potrebno sprejeti do 1. oktobra, sicer se bodo vse ne nujne aktivnosti vlade zaustavile. Oktobra bo potrebno tudi povišati sedanjo mejo javnega dolga v višini 16.700 milijard dolarjev. V nasprotnem primeru bodo ZDA plačilno nesposobna država.

Bela hiša je zagrozila z vetom na vsak predlog, ki bo vzel denar zdravstveni reformi. Ta se šteje kot največji dosežek predsednika Obame in demokratov v času njegovega mandata, zato v reformo ne nameravajo posegati. Republikanci za nevarnost bankrota krivijo demokrate, ki se nočejo odpovedati zdravstveni reformi, Carney pa je iz Bele hiše sporočil, da gre za ozko ideologijo, zaradi katere republikanci ogrožajo ekonomijo, interese srednjega razreda in zanikajo zdravstveno zavarovanje milijonom Američanom.

Na cirkus v Washingtonu je opozorila tudi direktorica Mednarodnega denarnega sklada (IMF) Christine Lagarde. Ta že več mesecev avtomatične varčevalne ukrepe opredeljuje kot nespametne, ker ovirajo gospodarsko okrevanje ZDA. Ameriški trgovinski zbornici je v četrtek povedala, da je to »topo in slepo« sredstvo pretirano. Tako kot je to že v sredo storil predsednik Federal Reserve Ben Bernanke, je tudi Lagardova posvarila pred proračunskimi spopadi, ki zmanjšujejo zaupanje finančnih trgov in negativno vplivajo na realno ekonomijo. (STA)